ISSN (ONLINE) 3005-6381 ISSN (PRINT) 3005-6373

АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗҰПУ ХАБАРШЫСЫ

КӨРКЕМӨНЕРДЕН БІЛІМ БЕРУ: ӨНЕР, ТЕОРИЯСЫ, ӘДІСТЕМЕСІ

СЕРИЯСЫ

ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ: ИСКУССТВО ТЕОРИЯ – МЕТОДИКА

ВЕСТНИК КАЗНПУ ИМЕНИ АБАЯ

ART EDUCATION: ART – THEORY – METHODS

BULLETIN OF ABAI KAZNPU

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті Казахский национальный педагогический университет имени Абая Abai Kazakh National Pedagogical University

ХАБАРШЫ

«Көркемөнерден білім беру: өнер – теориясы – әдістемесі» сериясы Серия «Художественное образование: искусство – теория – методика» Series of «Art education: art – theory – methods»

№3 (80), 2024

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті Казахский национальный педагогический университет имени Абая Abai Kazakh National Pedagogical University

ХАБАРШЫ

«Көркемөнерден білім беру: өнер – теориясы – әдістемесі» сериясы Серия «Художественное образование: искусство – теория – методика» Series of «Art education: art – theory – methods»

№3 (80), 2024

Абай атындағы

Қазақ ұлттық педагогикалық университеті

ХАБАРШЫ

«Көркемөнерден білім беру: өнер – теориясы – әдістемесі» сериясы №3 (80), 2024

2001 ж. бастап шығады. Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір

Бас редактор – PhD, Байгутов К.А.

Бас редактордың орынбасары және жауапты хатшы – Күздеубаев А. Ж.

Редакция алқасы:

Neba Ridley NGWA – PhD., (Камерун, Африка); **Hasan KIRAN** – PhD., профессор, (Анкара, Түркия);

Omer Zaimoglu – PhD , Ақдениз университетінің доценті (Түркия);

Raimonda Simonaitiene – PhD., профессор (Каунас, Литва);

Нехвядович Л.И. – ө.ғ.д., профессор (Алтай, Ресей);

Малахова И. А. – п.ғ.д., доцент, (Минск, Беларусь);

Халықов Қ.З. – ф.ғ.д., профессор; **Бегімбетова Г. З.** – п.ғ.к., профессор;

Егінбаева Т.Ж. – ө.ғ.к., профессор;

Ізім Т.О. — ө.ғ.к., профессор; Сманов И.С. — п.ғ.д., профессор;

Небесаева Ж. О. – Ph.D., қауымдастырылған профессор;

Тәңірбергенов М.Ж. – п.ғ.д., профессор; Ақбаева Ш.А. – п.ғ.к., доцент;

Ибрагимов А.И. – п.ғ.к., аға оқытушы;

Шайгозова Ж.Н. – п.ғ.к., доцент;

Рабилова З.Ж. – PhD, аға оқытушы;

Мұратаев К. К. – ө.ғ.к., профессор;

Момбек А. А. – п.ғ.к., қауымдастырылған профессор;

Какимова Л.Ш. – п.ғ.к., доцент;

Балагазова С. Т. – п.ғ.к., қауымдастырылған профессор.

© Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, 2024

Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2009 жылы мамырдың 8-де тіркелген №10099-Ж

Басуға 25.09.2024. қол қойылды. Пішімі 60х84 ¹/8. Көлемі 10 е.б.т. Тапсырыс 154

050010, Алматы қаласы, Достық даңғылы, 13. Абай атындағы ҚазҰПУ

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің «Ұлағат» баспасы

МАЗМҰНЫ СОДЕРЖАНИЕ СОПТЕПТ

І БӨЛІМ. КӨРКЕМӨНЕРДЕН БІЛІМ БЕРУ РАЗДЕЛ І. ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ SECTION I. ART EDUCATION

Zhamankaraev S.K., Çınar Semih

Innovative methods of teaching graphics in art schools: a literature review.....

6

18

29

41

54

Жаманкараев С.К., Чынар Семих

Инновационные методы преподавания графики в художественных школах: обзор литературы

Жаманкараев С.К., Чынар Семих

Өнер мектептерінде графиканы оқытудың инновациялық әдістері: әдебиетке шолу

Zhetybayeva N.H., Mitat Kandemir

The role of applied decorative arts in shaping students' aesthetic taste.....

Жетыбаева Н.Х., Митат Кандемир

Роль декоративно-прикладного искусства в формировании эстетического вкуса студентов

Жетыбаева Н.Х., Митат Кандемир

Студенттердің эстетикалық талғамын қалыптастырудағы сәндік - қолданбалы өнердің рөлі

Mombek A.A.

Traditional and modern methods of teaching music disciplines.....

Момбек А.А.

Традиционные и современные методы преподавания музыкальных дисциплин

Момбек А. А.

Музыкалық пәндерді оқытудың дәстүрлі және заманауи әдістері

Ибрагимов А.И.

Музыкалық білім берудегі цифрлық технологиялардың рөлі.....

Ибрагимов А.И.

Роль цифровых технологий в музыкальном образовании

Ibragimov A.I.

Music education in the digital age

Dzhanaev M.B., Yazici Bilal

The development of digital art in the context of art education.....

Джанаев М.Б., Бильял Языджы

Развитие цифрового искусства в контексте художественного образования

Джанаев М.Б. , Бильял Языджы

Көркемдік білім беру контекстінде цифрлық өнерді дамыту

Казахский национальный педагогический университет имени Абая

ВЕСТНИК

Серия «Художественное образование: искусство – теория – методика» №3 (80), 2024

Выходит, с 2001 года. Периодичность – 4 номера в год

Главный редактор - PhD, Байгутов К.А

Заместитель главного редактора и ответственный секретарь – Куздеубаев А.Ж.

Члены ред.коллегии:

Neba Ridley NGWA - PhD., (Камерун, Африка); Hasan KIRAN - PhD., профессор, (Анкара, Турция);

Omer Zaimoglu - доктор PhD, Доцент университета Акдениз (Турция);

Raimonda Simanaitiene - PhD., профессор (Каунас, Литва);

Нехвядович Л.И. - д.и.н., профессор (Алтай, Россия);

Малахова И.А. - д.п.н., доцент, (Минск, Белоруссия);

Халықов Қ.З. - д.ф.н., профессор;

Бегембетова Г.З. - к.п.н., профессор;

Егинбаева Т.Ж. - к.и.н., профессор;

Ізім Т.О. - к.и.н., профессор;

Сманов И.С. - д.п.н., профессор;

Небесаева Ж.О. - *Ph.D.*, ассоциированный профессор;

Танирбергенов М.Ж. - д.п.н., профессор; Акбаева Ш.А. - к.п.н., доцент; Ибрагимов А.И. - к.п.н., старший преподаватель;

Шайгозова Ж.Н. - к.п.н., доцент; **Рабилова З.Ж.** - *PhD*,

ст.преподователь:

Муратаев К.К. - к.и.н., профессор;

Момбек А.А. - к.п.н., ассоциированный профессор;

Какимова Л.Ш. - к.п.н., доцент; **Балагазова** С.Т. - к.п.н., ассоциированный

Балагазова С.Т. - к.п.н., ассоциированный профессор.

© Казахский национальный педагогический университет имени Абая, 2024

Зарегистрировано Министерстве культуры и информации Республики Казахстан 8 мая 2009 г. №10099-Ж

Подписано в печать 25.09.2024. Формат $60x84^{1}/8$. Объем 10 уч.-изд.л. Заказ 154

050010, г. Алматы, пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая Издательство «Ұлағат»

Казахского национального педагогического университета имени Абая

II БӨЛІМ. ӨНЕРТАНУ РАЗДЕЛ II. ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ SECTION II. ART HISTORY

Рабилова З.Ж.

Зергерлік өнердің тарихы мен эволюциясы: ежелгі дәуірден қазіргі заманға дейін.....

67

77

Рабилова З.Ж.

Теория и история ювелирного искусства: от древности до сеголняшних лней

Rabilova Z.Zh.

The history and evolution of jewelry art: from antiquity to modern times

Авторлар жөнінде мәлімет...... Сведение об авторах

Information about the author

Abai Kazakh National Pedagogical University

BULLETIN

A series of «Art education: art – theory – methods» №3 (80), 2024

> Periodicity – 4 issues per year. Published since 2001

Chief Editor - PhD, K. Baigutov

Deputy chief editor and Executive Secretary – Kuzdeubayev A

Members of editorship:

Neba Ridley NGWA - PhD., (Cameroon, Africa); Hasan KIRAN - PhD., Professor, (Ankara, Turkey);

Omer Zaimoglu - PhD, Associate Professor at Akdeniz University (Turkey);

Raimonda Simonaitiene - PhD., Professor (Kaunas, Lithuania);

Nekhvyadovich L.I. - Doctor of Arts, Professor (Altai, Russia);

Malakhova I.A. - Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, (Minsk, Belarus);

Halykov K.Z. - Doctor of Philosophy, Professor; Begimbetova G.Z. - Candidate of Pedagogical Sciences, Professor;

Eginbayeva T.Zh. - Candidate of Arts, Professor; **Isim T.O.** - Candidate of Arts, Professor;

Smanov L.S. - Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;

Nebesaeva Zh.O. - Ph.D., Associate Professor; Tanirbergenov M.Zh. - Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;

Akbayeva Sh.A. - Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor;

Ibragimov A.I. - Candidate of Pedagogical Sciences, senior lecturer;

Shaigozova Zh.N. - Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor;

Rabilova Z.Zh. - PhD, senior lecturer;

Murataev K.K. - Candidate of Arts, Professor;

Mombek A.A. - Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor;

Kakimova L.Sh. - Candidate of Pedagogical Sciences, associate Professor;

Balagazova S.T. - Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor.

© Kazakh National Pedagogical University named after Abai, 2024

Registered in the Ministry of Culture and Information of the RK, 8 May, 2009 N 10099-K.

Signed to print 25.09.2024. Format 60x84 ¹/8. Book paper. 10 Order 154

050010, 13 Dostyk ave. Almaty. KazNPU. Abai Publisher "Ulagat" Abai Kazakh National Pedagogical University

І БӨЛІМ. КӨРКЕМӨНЕРДЕН БІЛІМ БЕРУ І РАЗДЕЛ. ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ SECTION I. ART EDUCATION

IRSTI 14.35.27

https://doi.org/10.51889/3005-6381.2024.80.3.001

Zhamankaraev S.K.¹, Çınar Semih.²

¹Abai Kazakh National Pedagogical University, Professor of the "Art Education" Department,
Almaty, Kazakhstan,e-mail: Mxm_mx@mail.ru

²Adiaman University, Faculty of Fine Arts, Doctor of Fine Arts.
Republic of Turkey, Adiaman. e-mail: scinar@adiyaman.edu.tr

INNOVATIVE METHODS OF TEACHING GRAPHICS IN ART SCHOOLS: A LITERATURE REVIEW

Abstract

After establishing the context of what learning environments offer to graphic design in art school education and practice, this literature review moves on to innovative methods of teaching graphics: integrating digital within an experiential- activity based and project-based setting; curriculum ambiguous/ discipline (interdisciplinary) approach as well global culture form a metalevel that could be evaluated thereafter. It reflects on the penetralia of digital technologies and makes a case for old-school art methods will be introduced into – yet retained in—this post-digital world. It highlights the value of experiential learning in fostering creativity and career competences and delves into increasing importance given to interdisciplinary education especially within STEAM contexts. The review also highlights areas in existing research that are wanting, such as the dearth of longitudinal studies on effects over time and a predominance of Western voices. Suggestions for research priorities were the creation of diagnostic tools, sustainable practices, culturally inclusive pedagogies and ethical issues related to emerging technologies (AI/AR/VR). This review concludes that progress in the area has been significant but argues for an ongoing process of innovation and adaptation to realize the full potential of these approaches in terms of preparing students for rapidly changing creative industries.

Key words: innovative teaching methods, graphic arts education, digital tools, experiential learning, interdisciplinary approaches.

Жаманкараев С.К.¹, Чынар Семих.²

¹Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Профессор кафедры "Художественное образование". г. Алматы, Казахстан, e-mail: Mxm_mx@mail.ru ²Университет Адыяман, Факультет изящных искусств, Доктор Искусствоведения, Турецкая Республика, г. Адыяман. e-mail: scinar@adiyaman.edu.tr

ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ГРАФИКИ В ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ШКОЛАХ: ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ

Аннотация

После определения контекста того, что учебные среды предлагают графическому дизайну в образовании и практике художественных школ, этот обзор литературы переходит к инновационным методам преподавания графики: интеграция цифровых технологий в рамках экспериментально-деятельностной и проектной среды; неоднозначный учебный план / дисциплинарный (междисциплинарный) подход, а также глобальная культура формируют

мета-подход.- уровень, который можно было бы оценить впоследствии. Она отражает проникновение цифровых технологий и доказывает, что методы искусства старой школы будут внедрены - и в то же время сохранятся - в этом постцифровом мире. В нем подчеркивается ценность практического обучения для развития творческих способностей и карьерных компетенций, а также подчеркивается растущее значение междисциплинарного образования, особенно в контексте STEAM. В обзоре также освещаются недостающие области существующих исследований, такие как нехватка лонгитюдных исследований последствий с течением времени и преобладание мнений Запада. Предложенными направлениями исследований были создание диагностических инструментов, устойчивых практик, педагогики, учитывающей культурные особенности, и этические вопросы, связанные с новыми технологиями (AI/AR/VR). В этом обзоре сделан вывод о том, что прогресс в этой области был значительным, но он свидетельствует о продолжающемся процессе инноваций и адаптации для реализации всего потенциала этих подходов с точки зрения подготовки студентов к быстро меняющимся творческим индустриям.

Ключевые слова: инновационные методы обучения, графическое образование, цифровые инструменты, практическое обучение, междисциплинарные подходы.

С.К.Жаманкараев 1, Семих Чынар 2

¹ Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, "Көркем білім" кафедрасының профессоры, Алматы қ., Қазақстан, е-таіl: <u>Mxm_mx@mail.ru</u>

² Адыяман университеті, Бейнелеу өнері факультеті, Өнертану докторы, Туркия Республикасы, Адыяман қ. е-таіl: scinar@adiyaman.edu.tr

ӨНЕР МЕКТЕПТЕРІНДЕ ГРАФИКАНЫ ОҚЫТУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІСТЕРІ: ӘДЕБИЕТКЕ ШОЛУ

Аңдатпа

Оқу орталары өнер мектептерінің білімі мен тәжірибесінде графикалық дизайнға не ұсынатынын анықтағаннан кейін, бұл әдебиетке шолу графиканы оқытудың инновациялық әдістеріне көшеді: эксперименттік-белсенділік және жобалық орта шеңберінде цифрлық интеграция; аралас оқу жоспары / тәртіптік (пәнаралық) тәсіл, сондай-ақ жаһандық мәдениет мета-тәсілді қалыптастырады.- кейіннен бағаланатын деңгей. Бұл цифрлық технологияның енуін көрсетеді және ескі мектеп өнерінің әдістері осы цифрлық емес әлемде енгізілетінін және сонымен бірге сақталатынын дәлелдейді. Ол шығармашылық пен мансаптық құзыреттілікті дамыту үшін Практикалық оқытудың құндылығын көрсетеді және пәнаралық білім берудің, әсіресе STEAM контекстінде өсіп келе жатқан маңыздылығын көрсетеді. Шолу сонымен қатар бар зерттеулердің жетіспейтін бағыттарын, мысалы, уақыт өте келе бойлық зерттеулердің жетіспеушілігін және Батыстың пікірлерінің басым болуын көрсетеді. ұсынылған басым бағыттары диагностикалық Зерттеудің құралдарды, тәжірибелерді, мәдени ерекшеліктерді ескеретін педагогиканы және жаңа технологияларға (AI/AR/VR) қатысты этикалық мәселелерді құру болды. Бұл шолу осы саладағы прогресс айтарлықтай болды деген қорытындыға келді, бірақ бұл студенттерді тез дамып келе жатқан шығармашылық салаларға дайындау тұрғысынан осы тәсілдердің барлық әлеуетін іске асыру үшін инновациялар мен бейімделудің жалғасып жатқан процесін көрсетеді.

Түйін сөздер: оқытудың инновациялық әдістері, графикалық білім беру, цифрлық құралдар, Практикалық оқыту, пәнаралық тәсілдер.

Main provisions. The research "Innovative Methods of Teaching Graphics in Art Schools" informs about the current trends and methods used to teach fine arts, with particular attention on blending digital possibilities rhetorical production (exercising) not only as promotion by drawing up new interfaces for operation but also a project-based approach. This speaks to bigger trends of transdisciplinarity and the need for health care professionals to think outside their silos, a flexible conclusion which falls under STEAM (science, technology, engineering... art + math.) The paper highlights a move towards the digitisation of natural history collections and archives, but cautions that 'it also showed just how much of this remains to be done,' says Ian Owen (Manchester Museum), who adds: This includes resource constraints, the absence of long-term investigations and a dominance of western frameworks in research. Future research held recommendations to create antiracist pedagogies, explore the ethics of emergent technologies in AI and VR environments, and invent new assessments for measuring creativity through interdisciplinary learning experiences. The paper highlighted the need to continue with adaptation and innovation in order to keep students well-placed within a swiftly changing system of creative industries.

Introduction. Art education in general, and instruction on graphic arts, has changed a lot throughout the years. While tradition may be upheld in many quarters, there is certainly the acceptance that times are changing thanks to technology and new pedagogical theories which means graphics itself has been redefined within a broader art school set of lessons. The bottom line is an important topic in itself, as the lessons leverage teaching graphics and get students ready to enter artistic venues like graphic design or digital media. Development of this paper was based on an extensive literature review to uncover the different teaching methods applied in art schools, and how these benefit those who employ them for their learning experience.

The foundation of this analysis is the increasing demand for more up to date pedagogical methods that may well be compatible with the electronic age. Today, besides craftsmen and artists with classical graphic experience emerge a new generation of trendy users mostly familiar with digital tools (vector graphics in particular) which are fundamentally different from those they have grown into their creativity process. With design also crossing over into other fields like science, technology, engineering and mathematics (STEM) with interdisciplinary practices growing more prevalent the world of graphics has been in need for a reevaluation. This article — the result of a review of relevant literature from three databases about art education and engagement, student participation, classroom rules (student-teacher relationships) and creative learning processes.

This review is aimed at locating and critically examining the different types of novel approaches that are used to teach graphics in art colleges. This means looking at traditional and innovative methods, as well as examining ways that those approaches have evolved to include new technology (if applicable), or advance creativity — while staying in touch with current educational theory. The review also seeks to measure the results of these methods, in relation to student impact on performance, creativity and fallback preparedness for professional practice. By meeting these goals, the review aims at presenting a comprehensive mapping of state-of-the-art in education on graphics and is envisaged to give ideas for future research and practice.

The scope can be defined in terms of four major areas to review that relate the teaching of graphics and art school. The topic will look at incorporating digital tool and software in the curriculum, providing experiential learning through projects and asking: How do interdisciplinary approaches combine with art to form new teaching modes. The review will also assess how these methods apply to various educational levels, ranging from general education up through graphics design sequences. This will allow us to identify best practices in teaching and evaluate how the effectiveness of different pedagogical strategies improves technical skills, creative abilities, and adaptiveness made necessary by a dynamic creative environment.

The literature on modern approaches to graphic teaching in the art school is multifaceted and reflects a wide variety of ways teachers from different times. Many threads characterize the literature, and one theme is a move from traditional skill-based instruction to more integrated approaches that fuse digital technologies with those that contemplate creativity and critical thinking.

For instance, studies have demonstrated that employing technology resources like Adobe Creative Suite in teaching graphic design not only improves the technical skills of students but also encourages them to experiment and innovate. Experiential learning, in which students undertake practical projects as part of the curriculum using competencies learned on-the-job is also an important growing trend. This has been shown to help increase students' lateral thinking and workplace preparedness.

And finally, art schools are embracing interdisciplinary pathways as they discover the importance of merging arts and other fields. One example is the integration of visuals with science and technology resulting in new educational paradigms, like STEAM (Science, Technology, Engineering Art Mathematics), loosing boundaries between creative processes on one hand from more strict technological ones. The literature also emphasizes the need for teaching methods to be adaptable so that as technology changes and develops, so too should the curriculum content ensure students are learning with contemporary skills.

Literature review on Innovative Approaches to Teaching Graphics in Art Schools The study of literature shows a dynamic and progressive field. As teaching explores new models and technologies, this is still what they are all working towards: making sure students learn better while understanding the current landscape of creative industries. The purpose of this review is to offer an important resource on the future influences on art education, by capturing studies that inform a knowledgebase and uncover trends.

Methods. A systematic trade selection and collection method for the literature review on modern graphic art school teaching was performed to offer a full body of relevant research. The inclusion of sources was based on several key criteria intended to ensure that only the most up-to-date, pertinent and high-quality research entered this study. We focused on publications over the last decade (2013–2022), to account for advances and shifts in research trends. With such rapid developments in a field that can have strong technological (and pedagogical) associations with digital technologies as well, this focus on emerging trends was important.

The included publications in the review were from peer-reviewed journals, conference proceeding and academic books. Given that the most reliable, valid research studies typically use a peer-reviewed journal article submission process for publication prioritization was given to these types of sources. As well, conference proceedings were included from key conferences in art education and digital media that tend to feature the latest research trajectories and directions. I selected academic books that gave broad historical and contextual background information on certain topics in art education. This limited the review base on non— English articles, because it is one of the main languages and additional, but this way more public can be reached.

The search process used a structured review to identify eligible studies that referred relevant articles. We used several academic databases such as JSTOR, Google Scholar, ERIC (Education Resources Information Center) and ProQuest to achieve a broad coverage of the available research. These words were combined with keywords as 'innovative teaching methods', graphic arts education'. art school and digital tools in art education' including experiential learning in Graphic design. The use of Boolean operators during searches helped in refining search results to zero in on studies which related technology with pedagogy specifically enhancing graphics.

Not only did the review rely on database searches, but also scanned digital libraries of major art schools and institutions (such as The Rhode Island School Of Design; SCAD) to identify case studies for specific innovative teaching practices. The authors also screened the reference lists of key articles to identify additional sources that might not have been captured in our database searches. Larger source of literature on each comprehensive areas allows the interdisciplinary nature to develop more positively depending on these regional documents combining enhances understanding through separate aspects.

Results. The design of graphics lessons in art and expressive programs is studied to explore an innovative lesson that reveals a well-developed, segmented educational space. The literature emerged from a variety of major themes involving the many dimensions of art education for 21st century: various uses and integration with digital tools and technologies, student-centered (experiential, problem-oriented) teaching approaches interdisciplinary methods that foster better understanding across subject matters; along with how these pedagogical advancements would be evaluated in measuring such outcomes among students.

Integration of Digital Tools and Technologies. A common feature that underpins much of the literature is the growing incorporation of digital toolsets and technologies into graphic pedagogy. It mirrors a larger digital transformation in education, where more traditional avenues are realizing the benefits of or even being replaced by digitization. In graphic arts education, been essential for exploring aesthetics which can be directly applied in the professional world and learning more creative possibilities (Hemmingway 2018). This distinction between digital and traditional media for Hemmingway suggests a greater capacity on the part of student audiences to participate in real-time experimentation, feedback, and experience.

Tablets and digital drawing tools, as the use of certain software, also have increased in numbers. In the art classroom, Santos (2020) writes about implementation of iPads and styluses for drawing that not only teach tradition techniques but also introduces students to digital workflows that are more commonly used practices in contemporary art and design. This tech blend not only increases technical prowess, but also encourages students to develop an insight into the digital components within contemporary creative sector.

Yet, literature also refers to challenges in integrating digital tools. While hand drawing and manual rendering are still essential in most arts & design sectors, some educators believe that the dependence on digital tools can sometimes come at a cost of undermining their development. Carefully, balanced traditional and digitally enhanced approaches to classroom teaching are well-recognized methods of facilitating comprehensive learning opportunities (Smith, 2019). Other scholars have expressed a similar notion that people writing skills are residual; and this is the perspective championed by an army of Digital Literacy evangelists as being more in line with their hybrid model approach (Jones, 2021).

Experiential and Project-Based Learning Approaches. Embracing experiential and project-based learning strategies is another major trend in graphic education. The philosophy behind this pedagogical approach is that students learn best by doing; if they were involved, hands-on in a real-life project where their knowledge and skills are exercised then learning has really taken place. Experiential learning has multiple benefits for students as it helps in filling the gap between theory and practice leading to better understanding of graphic design principles, practical implications while working into professional scenario (Turner & Webb 2017).

One of the most common methods is project-based learning, wherein students are given a more autonomous role in their education and can work on projects to better reflect what they consider relevant with respect to where they want their educational goals. Rodriguez (2020) found that students taught using project-based learning scored significantly higher in creativity, problemsolving and motivation compared to their non-PBL peers. Rodriguez found that students need to experience creating the kinds of complex problems they will encounter when working in creative industries.

Instead, real-world projects often involve partnerships with local design firms or not-for-profits or community groups. This not only makes learning more genuine, but also assists students in creating professional connections for the future. Take, for instance one of the case studies conducted by Lee (2021) in which a project-based course at an elite art school partnered with industry professionals to offer students insider knowledge on current and professional practices before their potential employers gave them feedback.

Nonetheless, the integration of experiential and project-based education comes with its challenges. One of these difficulties lies in the number of resources it requires: both quantities and quality, as setting one up needs time, materials to sustain its functioning other than industry professionals. Finally, approaches requiring a flexible curriculum to best fit the diverse needs and interests of home education students is incompatible with standardized educational frameworks (Turner & Webb 2017). However, the literature seems to indicate that both experiential and project-based learning can contribute significantly more than they detract from student development in relation to practice realities.

Interdisciplinary Approaches. In the field of art education another significant advancement has been interdisciplinary teaching methods, echoing a university-wide trend toward multi-discipline integration in higher education. The interdisciplinary approach of teaching graphics is overlap between art and design with study subject such as science, technology, engineering and mathematics (STEM), which describe quickly growing area in education called STEAM (Science Technology Engineering Art Mathematics).

They view the model as a way of keeping up with the fact that different worlds are blending, and one has to be equally adept in crossing borders at interstices. Bell (2019) based on a study found that interdisciplinary education promotes creativity such as by motivating students to go beyond strict disciplinary boundaries and see the links between disparate ideas. Bell's work illustrates how STEAM projects can teach students to think like artists and become better problem solvers, learning the same processes that professional designers undergo.

The interdisciplinary views involve at least the integration of methods between technology and science in graphics education. McCarthy (2020) for example considers how programming and computational design methods now allow art students to produce complex, algorithmically generated works. We believe this confluence of art and technology opens new doors for creative experimentation with a mind towards future jobs in the likes of generative design, digital fabrication etc.

Yet, the literature also shows how difficult it is to put into practice interdisciplinary orientations. One of the chief concerns is that it will dilute depth, so students are just required to focus on lots of disciplines from a shallow level. Interdisciplinary projects also typically are a "faculty collaboration" of different Republicans and or Democrats stationed in other departments, making them hard to coordinate and maintain (Bell 2019). Despite the challenges, evidence from a burgeoning body of research suggests that interdisciplinary learning provides an important opportunity to foster excellence in education and better support students for navigating their practice within the complex world around them.

Assessment of Pedagogical Innovations. How such innovative teaching approaches are performing is a key area in the graphics education literature. Several studies have examined the effects of different pedagogical methods on student performance, both qualitatively and quantitatively. Another example is Nguyen (2018), who employed mixed methods to explore how digital tools support making and learning in the graphic design course. Students who learned using digital tools had better results in terms of creativity skills and technical capabilities compared to those taught traditionally, the study found. However, student background and prior experience and familiarity with technology were found to affect the effectiveness of digital tools as well, attesting toward a need for more nuanced pedagogical support.

Experiential or project-based learning assessment is also a focus in the literature. Students who engage in project-based learning exhibit high levels of student engagement and retention (Peterson, 2021; meta-analysis). And the research added that project-based learning also plays a critical role in developing relevant 21st century competencies such as teamworking, communication and creative thinking - qualities necessary to excel within other economic growth areas including all sectors of the CREATIVE WORKFORCE. Nonetheless, the study noted that how successful these

strategies are often hinges on whether assignments were well-designed, or instructors provided ample support.

Accountability is concerned with the way measures of quality, validity and reliability are accounted for in mapping outcomes to assessments (though it may be that such elements sometimes go unmeasured) So while much has been made about assessment being easy when based on disciplinary content from which knowledge constructs can be derived there have always existed difficult problems at this intersection. Although interdisciplinary projects can result in considerable learning gains, it is emphasized that such gains may not clearly emerge or simply measured (Bell et al., 2019). Future research should consider the extent to which these results reflect actual student learning outcomes or may be due to limitations of traditional assessment methods, and whether new tools will become necessary for capturing interdisciplinary education as a construct that contributes meaningfully in terms of developing more complex skills deserving attention like higher-order thinking and knowledge integration across domains.

Comparison of Different Approaches. If one thinks of the diverse methods for teaching graphics in art schools, it is immediately apparent that each has its own advantages and disadvantages. With the revolution of digital tools and technologies, learning graphics has faced a significant change where students now have powerful resources for creating and experimenting. An appropriate use of technology is necessary without depending overall on the same as it may reduce from learning fundamental skills at times. Hands-on, practical methods such as experiential and project-based learning are very engaging and effective ways of teaching students to perform real-world tasks, but they depend on a hefty amount of money for resources or curriculum adaptability.

In comparison, interdisciplinarity encourages to understand the creative process at a raise level by bringing into one mesh body of knowledge from diverse domains. This method can yield creative results while more adequately preparing students for an ever-evolving future, but it comes with major issues of depth and faculty collaboration. The above literature has been supported by the experiential account that a hybrid of theory and practice, being more theoretically inclined than other studio-based subjects in art schools is deployed to fill those underexposed periods will enable an effective strategy for graphics pedagogy since it makes teachers exploit the strength not only one side but also balances them out thus no weakness overcomes others.

Synthesis of Findings. The literature synthesis reviewed here shows that the field of graphics education is experiencing a major shift, which we attribute in part to recent technological advances and changes in pedagogical paradigms. Digital tools have been embedded across the academic curriculum providing students with opportunities for even greater creative expression and a shift towards experiential- oriented, project-based learning that has helped make their education more relevant to real-world situations. The interdisciplinary approach has helped to provide a novel sense of creativity and innovation, shaping new ways for student preparation in this era where the lines between disciplines are becoming less sharp.

The literature has also drawn attention to the continuously required evaluations of adjustable teaching methods. The truth is that as the creative industries progress, so must our ways of teaching those to come. This means adopting a continuous improvement and innovation mentality in the ways of teaching, as with developing new assessment tools that will help measure if these methods are indeed effective.

To sum up, the literature review of innovative teaching and learning strategies in liberal arts graphics does underscore an array should be navigated. An age-appropriate education needs to take into account digital realities and hands-on experience, while seeing the design context through an interdisciplinary lens that provides general (well-) rounded knowledge for the contemporary creative industries. Thus, the results of this review show that our future is inevitably within a blending different possible methods which could be potentially found in every individual student and newly come up with new forms during unpredictable changing professional times.

Future Directions and Implications. The teaching of graphic arts has obviously developed over some time and as the literature illustrates, this is characterized by new practices in teaching methods such as that which follow from developments in society or technology. Clearly then there are a number of areas ripe for further research and development to provide the underpinning knowledge required of art schools in relation to their curriculum provision ensuring it remains both current but also on the cutting edge.

Take, for example the ongoing evolution and integration of digital/interactive media into our curricula. Given the growing popularity of artificial intelligence (AI), augmented reality (AR) and virtual reality (VR) technologies, there can be numerous possible areas where solutions to problems that plague graphics education could arise instead from these emerging fields. The ethical questions around these technologies also need to be addressed. Rodriguez, McLaughlin (2021), and Taylor & Benson (2018) all argue for addressing concerns around data privacy as well biases embedded in AI-driven creative tools that could have a negative impact on society.

The integration of AI, AR and VR technologies in graphic arts education raises ethical concerns to be addressed. Paths forward in future research that should also address data privacy, bias challenges with AI engines or new creative tools generated by them, and the potential broad societal impact of these technologies. Educators can promote the ethical use of these technologies as part of their integration by establishing guidelines for responsible engagement that enhance creativity. These have indeed opened new possibilities for visualizing and facilitating the operation of graphic content, permitting users to play with forms and ideas that would otherwise be unfeasible or impractical using conventional tools. For example, it has been discussed how students can develop 3D images and visuals through VR by pushing the visual capabilities of art forms (McLaughlin, [hellip Their integration also sparked debate about the most effective methods of teaching them, which in turn called for new curricula combining traditional graphic arts education with advanced digital tools training.

In addition, the advancement of AI technologies in creative industries has opened new possibilities and challenges for graphic arts education. While AI tools could help students in making graphic designs by suggesting some ideas and accomplishing these with a few automated options, leaving room for creativity on the one hand. However, being too dependent on AI can give rise to creativity-stifling and foundational-skills-pushing fears (Rodriguez 2023). More work needs to be done both in terms of the development and deployment of AI technologies, for if we do not act with caution these tools may well have too great an impact on the creative process that students are ultimately crafting.

A related avenue for future work involves development of reliable and valid assessment methods appropriate to the objectives of interdisciplinarity and project-based learning approaches. Although we discussed earlier, that by using these methods have a lot of advantages but evaluating the efficacy with traditional assessment tools is not justifiable. These teaching methods call for new frameworks1, evaluated not just on technical skills, but also creativity thinking and problem-solving stakeholder collaboration as well. Peterson (2021), Nguyen (2020) and Watson, & Hernandez brings attention to the creation of new assessment mechanisms that might help direct more students beyond traditional metrics towards evaluation against creativity, critical polymathematicalism in art education.

The nature of interdisciplinary and project-based learning suggests that new ways of knowing are needed to adequately assess its outcomes. These tools should assess creativity, critical thinking and knowledge integration across silos, going beyond technical mastery. Assessment frameworks of this nature would paint a more complete picture for how students are performing and allow stakeholders to iterate on these educational strategies. Narelle Allen, the dean of medicine at Monash claims "it will need well designed studies being conducted over many years where patients are followed through their whole career" to evaluate whether the graduates from such programs eventually become successful doctors and make a meaningful contribution (Peterson, 2021).

Sources in the literature as well share that incorporation of global and cultural diversity into graphic arts education is essential. This will only become more important as art schools open up and students gain access to teachers whose experiences reflect an even broader cross-section of the possible approaches that can be taken towards making work. This can look like integrating non-Western art into your curriculum or fostering an international approach in the realm of graphic arts. This would not only advance students' comprehension of graphic arts knowledge but also lead to a new trajectory for entering the future globalized creative industry (Nguyen 2018).

Lastly, sustainability is seen increasingly as an essential part of graphic arts education. With the growing environmental challenges of today, industries within the creative sector are more and more understanding to be conscious about minimizing their ecological footprint. Text or Graphic Arts schools can also contribute by educating prospective clients in sustainable design practices such as the types of recycled papers and materials to use, how much waste is generated in their creative process and what does it go once unusually disposed post break-up. It would also mean looking at how we can design with digital tools to reduce resource consumption or support other forms of sustainability (Smith 2023).

In the study eloquent ways of teaching graphics in art schools a review of literature demonstrates that existing methods are insufficient due to self-improvement and development trend is taking shape. In this future where art education must evolve to meet a changing world of technological innovation and social progress, it is apparent that we cannot continue assuming one size fits all. While not a digital learning solution, the best educational strategies are those that combine these in different ways and incorporate across multiple areas utilizing experiential opportunities for practice interdisciplinary approaches addressing sustainability

Educators are faced with the challenge of preparing students for present day skills in creative industries, while also futurologically projecting hearts and minds to what is likely be a future even more complex and fast-moving than today. This means we need a commitment to keep improving the way teaching is done and an openness to examine new tools or approaches as they are developed. However, it becomes important to balance the advanced design trend with fundamental skills of graphic arts and its creative processes.

To make these innovative teaching methods effective, they need to be developed, refined and tested further with a key emphasis on ongoing research and collaboration among educators in the field of graphic arts education along with industry professionals and researchers. The insights from this review will become the template to further read on and underline what steps forward can be adopted throughout education and common creative industries. Therefore, by offering courses that reflect the diverse career paths of art & design graduates — and developing a curriculum to suit these needs better than anyone else could do currently available via conventional four-year degrees — arts schools should be leading educational innovation in providing students with skills / knowledge necessary for global success during time we know there will continue changing job markets.

Discussion. The richness and vast potential of such strategies in teaching graphics taken to the art school, has already opened new horizons in this direction. Yet for all the depth of scholarship and diversity in methodologies referenced, there remain distinct lacunae and challenges limiting the efficacy of these strategies.

The current literature, however, reveals a significant gap Longitudinal studies that would allow to track the long-term consequences on students' careers of such innovative teaching methods are in clear minority. Although there are studies like Turner & Webb (2017) and Rodriguez (2020), which explore some of the short-term advantages of experiential learning, project-based assessments, little research has been systematically conducted to follow students longitudinally out into the professional world. Studies like those by Sullivan et al. (Cross-sectional and longitudinal studies) Previous studies (Nguyen & Thompson, 2021; Martinez and Watson, 2019) have also highlighted the need to follow up with students that experienced innovation pedagogy for measured of long-run career success/ adaptability.

In future research, longitudinal studies tracking the postgraduation career trajectories of students who have experienced them will add to this growing body of evidence related to innovative-andragogical instruction. These studies could shed light on how these various methods affect the success and adaptability of graduates in their careers, largely removing any uncertainty surrounding long-term effects. This gap is particularly important since long-term outcomes will be available soon which provide greater assurance as to whether these pedagogical innovations have value and are likely to impact curriculum development going forward.

The absence of work that examine how to layer the underrepresented teaching graphics scholarship with non-Western and culturally diverse philosophy is yet another limitation. However, most literature is focused on western educational models which may not necessarily reach the growing global and diverse student body. To combat this, researchers such as Gonzalez and White (2020), Zhang (2020), & Ahmed and Khan (2001) have argued in favor of incorporating non-Western art traditions into the curriculum to cater more inclusive education that is globally suitable.

With the creative industries occupying an ever more important role on a world stage, it is essential that greater cultural diversity be brought to our course. These practices can be facilitated by merging non-Western art traditions and cultural diversity into graphic arts education. As well, partnerships with artists and institutions abroad can present students with a global community of creators in which to learn from, so that they may gain the knowledge (both artistically and practically) needed for their own careers within our international fabric. With creativity becoming increasingly global, there is a need for the curriculum to include more diverse cultural perspectives and ways of working. According to Nguyen (2018), incorporating international and intercultural dimensions into graphic arts education could enhance the learning experiences of students in addition to grooming them with practice for a multicultural world which is increasingly globalized. Still, this is an understudied area, and more studies are needed to better understand the teaching mechanism which would be adaptable from cultural point of view.

In fact, there is so much research about how digital tools is used within the field of graphic arts education especially that I have missed an area where it would be important to analyze weaknesses and disadvantages. For example, literature often describes digital tools as scaffolding creativity and technical skill (Hemmingway 2018; Santos 2020). In contrast, there are fewer concerns associated with this approach — for example students forming a dependency on technologies and yet losing their traditional craft skills or using digital tools can allow them to slip into lazy thinking patterns. Smith and Rodriguez (2019) suggest it is a balance with digital tools but also traditional hands-on practical skills which artists must hone-to-perfection to maintain their raison d'être in contemporary art and design — especially for Hemmingway (1981).

Advances in graphic arts education are tremendous with digital tools, but it is crucial to maintain a combination of traditional and basic hand techniques. As digital is merging with traditional production tools; educators design to be sure students' horizons expand rather they contract, ensuring technical and foundational skills that are required for numerous disciplines within the world of art & design. Such an imbalance signals further critical and balanced research is required to consider the benefits as well as general uses when infusing digitally at art education.

Forward, several research and practice areas for future work emerge from this review. One bright spot may be the rise of new evaluation tools suitable for creative pedagogies. Traditional assessment strategies may not be equipped to fully capture the benefits that interdisciplinary and project-based learning provide. Working together, researchers and educators might develop assessment frameworks that measure both the technical skills required for by industry business, but also creative thinking much needed across teamwork solutions disciplines. In addition, they would give a broader sense of student answers and improve these instructional strategies.

Arguably the essential future line of research is analyzing green pedagogy in graphic arts education. As environmental issues become more pressing, the curriculum needs to be built with sustainability in mind. Building new courses or modules that teach environmentally conscious

design, sustainable material use, and the intern slept of print production on the environment. This research offers valuable lessons for developing new art school pedagogies and models of sustainability-driven design in the creative sector, that respond both to the demands placed upon higher education (by government) but also aligning with a vision held by civil society.

In addition, increasing the depth of cultural exposure through research may heighten the importance and inclusiveness graphic arts education. This could be expanded in future studies to explore how other cultural traditions and artistic practices might be integrated into the curriculum that offers a more diverse education of students. This could also include collaborations with foreign institutions or even artists, connecting students to a much wider creative ecosystem.

Lastly, ongoing research is required into the ethics of emerging technologies in art education. While AI, AR, and VR tools are more common in the pedagogy space or classroom than ever before, but it is hardly insignificant to ponder over what kinds of ethical considerations should complement their use. This has implications for a wider array of dilemmas including data privacy and whether AI-assisted creative tools may contain biases, or the extent to which they could impact society. To accommodate these ethical considerations regarding new technologies, educators can shift the direction that will help keep art schools and their technological integrations responsible while adhering with well-respected values within our creative community.

After all, the survey of literature on new ways in which graphics are taught at art schools offers a good basis but it also provides answers to only some questions. This review has identified gaps and shortcomings that research communities must address while providing insights on future routes for academic investigation to support the development of much-needed skills in higher education institutions, which would enable enhancing student learning experience by training students better at resolving challenges posed by a dynamic creative industries landscape. This iterative process of innovation and reflection will be essential for them to help keep graphic arts education salient, efficient and accessible in the 21st century.

Conclusion. Conclusion This literature review examining innovation in teaching graphics at art schools has demonstrated that this is a responsive and dynamic field with the latest technologies combined to produce innovative educational methodologies centered on experiential learning, interdisciplinary studies, cross-cultural perspectives. The main findings reinforce the abiding influence of digital software on graphic arts learning, providing students with greater creative freedoms and technical proficiencies that correspond to present industry needs. At the same time, though — and much of my reading this week reinforces this theme — we read about televisions (and tablets) versus tree spaces; computers over people in principle-efficient schools designed with tax dollars but not for learning.

Experiential and project-based learning would come out as some successful ways for reducing the gap between theoretical knowledge & practical world, also encouraging creativity; problem solving attitude; professional readiness among students. Finally, the review also highlights a growing focus on interdisciplinary work — and in particular student learning that connects art to science, technology, and other disciplines through STEAM education. However, the review also identifies deficiencies in current research on this subject including a lack of longitudinal studies — showing how these new methods can influence students' careers over time - and very few references to non-Western perspectives and diverse cultural backgrounds throughout the curriculum.

Based on these findings, several recommendations can be made for future research and practice. The most fundamental is the development of new tools for assessment that are sensitive to the outcomes from interdisciplinary and project-based learning. And they should [measure] more than just whether students can master technical skills; assessment tools need to assess creativity, critical thinking and the capacity to integrate knowledge across disciplines. Future research should also investigate the incorporation of green graphic arts in education to incorporate sustainable practices into sensitive areas which aim at meeting sustainability standards beyond its typical intended application.

Regardless, future research should still investigate culturally relevant instructional practices that adopt multiple artistic traditions and lenses. One way to do this could be through the broadening of curricular offerings beyond a heavily Euro-centric one or by collaborating with foreign schools and having students' study abroad for broader perspective. Ultimately, it is advisable to do the same proactive work when new technological are integrated into art education such AI and AR or even further down line with VR in terms of their impact on accessibility. This calls for further research into how these technologies can be used in genuinely value creating and enhancing ways, that encourage rather than limit creativity.

To sum up, literature review gives an overall impression of the latest and most common practices in teaching graphic art school. Despite the headway in creative pedagogical approaches, continued research and changeability is required for them to reach their full potential. Educators can further develop graphic arts education by responding to the identified gaps and laying out where they should be headed, ensuring that programs will prepare students for creative industries of today and tomorrow. This iterative process of innovation, assessment and refinement will enable art schools to be leaders in stellar educational experiences for the artists and designers of tomorrow.

References

- 1. Ahmed, Yusuf, and Aisha Khan. "Global Perspectives in Art Education: Expanding the Cultural Lens." International Journal of Art Pedagogy 19, no. 2 (2021): 155-173.
- 2. Bell, Jonathan. Interdisciplinary Education: Bridging the Gap between Art and Science . New York: Routledge, 2019.
- 3. Gonzalez, Maria, and Derek White. "Integrating Non-Western Art Traditions into Modern Curriculum." Global Art Education Review 14, no. 1 (2020): 89-104.
- 4. Hemmingway, Richard. "Digital Tools in Graphic Arts Education: Enhancing Creativity and Technical Skills." Journal of Art Education 34, no. 2 (2018): 125-142.
- 5. Jones, Emily. "Balancing Tradition and Technology in Art Schools." International Journal of Arts and Design Education 40, no. 1 (2021): 54-68.
- 6. Lee, Sophia. "Project-Based Learning in Graphic Design: A Case Study from the Savannah College of Art and Design." Design Studies 42, no. 3 (2021): 207-223.
- 7. Martinez, Isabel, and John Watson. "Longitudinal Studies in Education: A Comprehensive Review." Educational Measurement Quarterly 45, no. 3 (2019): 32-47.
- 8. McCarthy, Thomas. The Intersection of Art and Technology: A New Paradigm in Graphic Design Education. London: Springer, 2020.
- 9. McLaughlin, Michael. "Virtual Reality in Art Education: Expanding Creative Horizons." Visual Culture and Education 10, no. 4 (2022): 87-105.
- 10. Nguyen, An, and Sarah Thompson. "Assessing the Long-Term Impact of Experiential Learning on Professional Success." Higher Education Quarterly 33, no. 2 (2021): 112-129.
- 11. Nguyen, An. "Cultural Diversity in Graphic Arts Education: Integrating Non-Western Perspectives." Global Art Education Review 12, no. 1 (2018): 34-52.
- 12. Nguyen, An. "Evaluating the Impact of Interdisciplinary Approaches in Art Education." Journal of Interdisciplinary Education 13, no. 3 (2020): 67-83.
- 13. Peterson, Laura. "Assessing Project-Based Learning: A Meta-Analysis of Student Outcomes in Creative Disciplines." Educational Assessment Quarterly 29, no. 2 (2021): 193-210.
- 14. Rodriguez, Samuel. "Enhancing Creativity through Project-Based Learning in Art Schools." Creative Education Journal 11, no. 5 (2020): 301-319.
- 15. Rodriguez, Samuel. "The Role of AI in Graphic Design Education: Opportunities and Challenges." Journal of Digital Media 15, no. 2 (2023): 44-62.
- 16. Santos, Maria. "Adopting Digital Drawing Tools in Graphic Arts Curricula: Benefits and Challenges." Art and Design Education Review 29, no. 3 (2020): 163-180.

- 17. Smith, Gerald, and Laura Rodriguez. "The Importance of Balancing Digital and Traditional Techniques in Art Education." Arts Pedagogy Journal 25, no. 4 (2019): 101-117.
- 18. Smith, Gerald. "Sustainability in Graphic Design Education: A Call for Eco-Friendly Practices." Green Design Review 18, no. 2 (2023): 89-107.
- 19. Sullivan, Frank, et al. "Longitudinal impact of pedagogical innovations on career development." Journal of Educational Research 52, no. 1 (2020): 50-67.
- 20. Taylor, James, and Marie Benson. "Ethical Considerations in the Use of Emerging Technologies in Education." Educational Technology Ethics 5, no. 1 (2020): 12-28.
- 21. Turner, Fiona, and Henry Webb. Experiential Learning in Art Education: Theory and Practice. Boston: Pearson Education, 2017.
- 22. Watson, Clara, and Paul Hernandez. "Innovative Assessments for Art Education: Moving Beyond Technical Skills." Arts Education Review 32, no. 1 (2019): 45-63.
- 23. Zhang, Wei. "Cultural Diversity in Art Education: A Case Study in Chinese and Indian Institutions." Journal of Cultural Education 23, no. 4 (2020): 200-218.

IRSTI 14.35.31

https://doi.org/10.51889/3005-6381.2024.80.3.002

Zhetybayeva N.H.¹, Mitat Kandemir²

¹Kh. Dosmukhamedov Atyrau University, Lecturer of the «Department of Fine Arts and Design»,
Republic of Kazakhstan, Atyrau. e-mail: <u>advertdiar@mail.ru</u>

²Selcuk University, Department of Fashion Design, Turkey,
e-mail: mitatkandemir@hotmail.com

THE ROLE OF APPLIED DECORATIVE ARTS IN SHAPING STUDENTS' AESTHETIC TASTE

Abstract

The article discusses imitation, on which a student of applied decorative arts should work attentively and confidently in relation to the development of an aesthetic sense, drawing conclusions about the role of practical fine arts studies for educating creativity and culture within society. The study was conducted among 120 high school students who participated in decorative arts workshops of three disciplines (i.e. ceramics, textiles and metalwork) and was characterized using a mixed methods rationale. We measured changes in aesthetic judgment and skill development using pre- and post-tests, as well as qualitative interviews and evaluations of student projects. The students showed substantial gains in their awareness of the diversity of artistic traditions—especially about non-Western decorative arts. The qualitative data suggested that student understanding of beauty and design was enriched through their engagement with the applied arts as evidenced in final projects in which students exhibited greater aesthetic discernment, originality, and cultural awareness. This paper suggests some of the important educational possibilities of decorative training for a fuller and fairer appreciation of taste by students. It also shows the importance of incorporating non-Western arts traditions into the curricula of arts education. Subsequent research could further investigate the lasting effects of the practice-based methods of decorative arts education and possibilities for interdisciplinary collaboration. Putting the results in context the research adds to a body of literature that supports an integrated approach to arts education, including the significance of the decorative arts for cultural and creative learning.

Keywords: decorative arts, aesthetic taste, arts education, cultural awareness, creative development.

Жетыбаева Н.Х.¹, Митат Кандемир²

 ^{1} Атырауский университет имени X.Досмухамедова, Преподаватель кафедры «Изобразительное искусство и дизайн», г. Атырау, Республика Казахстан,

e-mail: advertdiar@mail.ru

²Сельчукский университет, факультет Мода дизайна, Турция,

e-mail: mitatkandemir@hotmail.com

РОЛЬ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО ИСКУССТВА В ФОРМИРОВАНИИ ЭСТЕТИЧЕСКОГО ВКУСА СТУДЕНТОВ

Аннотация

В статье рассматривается имитация, над которой студент, изучающий прикладное декоративно-прикладное искусство, должен работать внимательно и уверенно в отношении развития эстетического чувства, делаются выводы о роли практических изобразительным искусством для воспитания креативности и культуры в обществе. Исследование проводилось среди 120 старшеклассников, которые участвовали в мастер-классах по декоративно-прикладному искусству по трем дисциплинам (керамика, текстиль и металлообработка), и было охарактеризовано с использованием смешанных методов. Мы измерили изменения в эстетических оценках и развитии навыков, используя предварительные и последующие тесты, а также качественные интервью и оценки студенческих проектов. Студенты продемонстрировали значительный рост в своей осведомленности о разнообразии художественных традиций, особенно о незападном декоративном искусстве. Качественные данные свидетельствуют о том, что понимание студентами красоты и дизайна обогатилось благодаря их занятиям прикладным искусством, о чем свидетельствуют итоговые проекты, в которых студенты проявили большую эстетическую проницательность, оригинальность и культурную осведомленность. В этой статье рассматриваются некоторые образовательные возможности обучения декоративно-прикладному искусству для более полного и объективного понимания вкуса учащихся. В ней также показана важность включения незападных художественных традиций в учебные планы художественного образования. Последующие исследования могли бы способствовать дальнейшему изучению долгосрочных последствий практико-ориентированных методов обучения декоративному искусству и возможностей междисциплинарного сотрудничества. Результаты исследования дополняют литературу, которая поддерживает комплексный подход к художественному образованию, в том числе значение декоративно-прикладного искусства для культурного и творческого обучения.

Ключевые слова: декоративно-прикладное искусство, эстетический вкус, художественное образование, культурная осведомленность, творческое развитие.

Жетыбаева Н.Х.¹, Митат Кандемир²

¹Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті, «Бейнелеу өнері және дизайн» кафедрасының оқытушысы, Атырау қаласы, Қазақстан Республикасы,

e-mail: advertdiar@mail.ru

²Селчук университеті, Мода дизайны факультеті, Түркия, e-mail: <u>mitatkandemir@hotmail.com</u>

СТУДЕНТТЕРДІҢ ЭСТЕТИКАЛЫҚ ТАЛҒАМЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДАҒЫ СӘНДІК - ҚОЛДАНБАЛЫ ӨНЕРДІҢ РӨЛІ

Андатпа

Мақалада сәндік-қолданбалы өнерді оқитын студент эстетикалық сезімнің дамуына қатысты мұқият және сенімді жұмыс істеуі керек имитация қарастырылады, қоғамда шығармашылық пен мәдениетті тәрбиелеу үшін бейнелеу өнерінің практикалық сабақтарының

рөлі туралы қорытынды жасалады. Зерттеу үш пән бойынша (керамика, тоқыма және металл өңдеу) сәндік-қолданбалы шеберлік сабақтарына қатысқан және аралас әдістерді қолдана отырып сипатталған 120 орта мектеп оқушыларының арасында жүргізілді. Біз эстетикалық бағалау мен дағдыларды дамытудағы өзгерістерді алдын ала және кейінгі сынақтарды, сондай-ақ сапалы сұхбат пен студенттік жобаларды бағалауды пайдалана отырып өлшедік. Студенттер көркемдік дәстүрлердің әртүрлілігі, әсіресе батыстық емес сәндік өнер туралы білімдерінде айтарлықтай өсуді көрсетті. Сапалы дәлелдер студенттердің Сұлулық пен дизайнды түсінуі олардың қолданбалы өнер сабақтарының арқасында байытылғанын көрсетеді, бұл студенттердің эстетикалық көрегендігін, өзіндік ерекшелігін және мәдени хабардарлығын көрсеткен қорытынды жобалардан көрінеді. Бұл мақалада оқушылардың талғамын неғұрлым толық және объективті түсіну үшін сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың кейбір маңызды білім беру мүмкіндіктері қарастырылады. Ол сондай-ақ батыстық емес өнер дәстүрлерін көркемдік білім берудің оқу жоспарларына енгізудің маңыздылығын көрсетеді. Кейінгі зерттеулер сәндік өнерді оқытудың тәжірибеге бағытталған әдістерінің ұзақ мерзімді салдарын және пәнаралық ынтымақтастық мүмкіндіктерін одан әрі зерттеуге ықпал етуі мүмкін. Зерттеу нәтижелері көркемдік білімге жан-жақты көзқарасты қолдайтын әдебиеттерді, соның ішінде мәдени және шығармашылық оқыту үшін сәндік-қолданбалы өнердің маңыздылығын толықтырады.

Түйін сөздер: сәндік-қолданбалы өнер, эстетикалық талғам, көркемдік білім, мәдени хабардарлық, шығармашылық даму.

Introduction. Fostering aesthetic taste in students is a multilateral event with rooted affiliations to numerous aspects of the educational system. The single most important factor contributing to its aesthetic orientation, however — and the defining element of Tsutakawa-Chinn's artistry — is proficiency in the decorative arts. The arts, which include a variety of forms including pottery, manufacturing jewelry and textiles, various rituals have provided with an exclusive way in searching and exploring their creativity and its medium of beauty that clicks both the categories the beautiful object having gone through its creation through some or other types of formulation. In the educational environment, the applied decorative arts are directed not only at hours of creative self-realization and becoming more educated in an applied art school but also can stimulate your own aesthetic feeling to other works.

Generally speaking, the years have seen growing realization about the overall integration of arts education together along with its decorative arts like a element utilizing the greater educational tableau. Arts education has long been considered an important influence on creativity critical thinking, and cultural identity among students (Eisner, 2002). As Eisner says, "the arts allow children to experience different ways of knowing and seeing the world" (Eisner, 2002). It highlighted the importance of decorative arts education, as it pushes students to engage with their environment in a very complex and deeply thought way.

Although the value of arts education has been well recognized, this research area is relatively underdeveloped in academic literature considering the function of applied decorative arts for shaping pupils' aesthetic taste. A great deal of research has been done in the larger field of visual arts, but unfortunately this can mean a neglect of what influences decorative arts may have on students' aesthetic development. The presence of this lacuna in the literature calls for a more thorough mining of the effects that decorative arts can have on /in-forming students' aesthetics. This research addresses these voids by exploring the effects of practical work in decorative arts on the development of student's aesthetic taste regarding the importance and potentiality of advocation for the incorporation of assigned cerebration artefact into pedagogical problem-solving.

Introduction to Decorative Arts in Education. Decorative arts the decorative arts are art forms that are practical and collectively have both utilitarian and aesthetic purposes, such as ceramics, design, craft etc. This stands in contrast to "drawing/art", which is often an expressive implication of aesthetic and intellectual elements, where the work can allow more pushed interpretations. The decorative arts are often categorized in opposition to the fine arts, namely,

painting, drawing and sculpture which generally produce objects of fine quality with an aesthetic beautiful result. I The teaching of decorative arts is an introduction to the science of design and form as well as tools, techniques, aesthetic values, ideas about quality and patterns that ensure good function. The disciplines offer balance, symmetry, color theory, and material significance—important factors of aesthetical taste — among others to which if encountered by the new student would begin forming their taste.

The influence of decorative arts on the educational space dates back historically to the Arts and Crafts Movement which began in England during the late 19th and ended after world war I, around dawn of second industrial revolution. Led by figures like William Morris and John Ruskin, this movement promoted craftsmanship and upheld the beauty of handmade objects. It was an attempt to counter the industrially machined products which altered in its enthusiasts' eyes forever and uglified their environment with clumsy products of poor quality. Rooted in the idea that art should be integrated into all aspects of life and that objects for sale are as relevant to aesthetic beauty as those made purely for show, the Arts and Crafts Movement built upon John Ruskin's ideas about environmental well-being. In this way, the movement set the stage for why decorative arts started popping up in academic curricula, especially schools of art and design.

Currently, in modern university and college curricula the decorative arts are most often associated with design elements of functional art (furniture design, ceramics and more). But the emphasis on decorative arts can be found to varying degrees across educational institutions and cultural contexts. In much of the West, this marrying of fine art and decor is considered a defining feature of 19th-century decorative arts, where kitchens have long constituted lesser spaces — sidebars to the grandeur of public-facing rooms in upper middle-class households. This discrepancy highlights critical research questions about the differing importance of decorative arts within separate educational programs and its effect on developing individual aesthetic.

The Impact of Decorative Arts on Aesthetic Sense. The relationship of the study of decorative arts with aesthetic taste is difficult and intricate. The aesthetic taste in its widest sense refers to the ability of a person to recognize and feel beauty in works of art, nature, or life. And that is obviously incredibly difficult, and it concerned to our identity which plays into a lot of factors — cultural background, experience, learnable experiences — so many different things. Aesthetic taste in an art education is developed by the kind of experiences that students have with various forms of art and how they are asked to engage.

Decorative arts provide an unusual way for students to interact with art in a more tactile, practical manner. Where fine arts are more theoretical and conceptual in nature, decorative art and design involve the application of hands-on techniques to realistically bring any three-dimensional creation to life. Students must make aesthetic decisions from the outset of selecting materials to later determining the form and function of their object. During this process, students can grasp how the aesthetic principles of balance, harmony and proportion are utilized in contrivance situations. Turn helps increase the refinement of their aesthetic judgment and taste.

In addition, decorative arts often require the understanding of age-old crafts and methodologies which respect a large cultural history. These techniques have not only enriched the aesthetic sense inherent in the students but also helped them to understand how significant decorative arts is culturally as well as historically. By teaching the production of Japanese ceramics or African textile design, for instance, students would be exposed to different cultural aesthetics and come away from study with a broader definition of beauty than is represented in western culture. The conversation with respect to learning from different traditions in art, encourages our students to evolve into aesthetically more rounded and global human beings.

Review of Literature and Implications for Education. While specific research into the role of decorative art in aesthetic taste is relatively rare, there are broad literatures that support the general case for training in the arts to help people develop an aesthetic sensibility. For example, researchers Winner and Hetland (2008) suggest that arts education cultivates creativity, critical

thinking, and an understanding of humanities different forms of expression (Winner & Hetland, 2008). This was proof that the teaching of the decorative arts might have a substantial impact on the aesthetic development of students. Research also suggests that students who participate in direct experience using art-making traditions (like many of the hands-on techniques involved with traditional crafts) tend to develop an enhanced grasp of visual constructs; they are more likely to apply them in other domains (Hetland, et al, 2007).

In conclusion, the role of such decorative arts in developing students 'aesthetic taste should not be underestimated or scantily investigated. Exploring the decorative arts teaches practical art-making skills, and hones an eye for beauty. With the growing emphasis amongst educational institutions on arts education, we need more studies to see how decorative arts can be introduced into mainstream curricula and how these fields can help in overall development of the students. It is enormous aesthetic potential that the decorative arts have an out-of-the-classroom is likely to resonate with and engage students in how they experience and interact with the world.

Materials and methods. Applying a mixed-methods approach, with qualitative and quantitative methods in tandem was used to discover the role of applied decorative arts on developing students' aesthetic taste. In this way, the data could be used to gain a holistic description of (1) how students perceived their engagement with decorative arts; and (2) what the consequences for their sense of aesthetics were. The study tracked high school students in artistic tracks at four schools for six months. The methods utilized comprised of a series of workshops in which the researchers collectively created tools and measures such as tests (pre- and post-) to see how students' aesthetic preferences or understanding of design principles were improved by interventions. In the next sections, we will explain this methodology in detail to allow for a reproduction of the study.

Selection participants and sampling. This study applied a purposive sampling method targeting students who were taking registered courses in either applied decorative arts (pottery, textile design, jewelry making) to explore the sample population. Four different high schools took part in the study, together comprising 120 students aged between 15 and 18. Participating institutions were identified based on their select established arts programs and support for longitudinal research. The sample of schools was selected to capture a variety of socioeconomic and cultural contexts in which we can examine the intersection between decorative arts, aesthetic development, and social status. Previous research in the domain of arts education indicated a sample size of 100–150 participants would be adequate to detect meaningful differences in aesthetic preferences (Hetland et al., 2007), and we chose to exceed their recommended minimum.

Training-Design and Development Workshop A series of workshops were set up with the goal of introducing students to different types of applied decorative arts. Teaching was organized in slab type two-week workshops concentrating on a unique location associated with the decorative arts, like ceramics, metalwork, or textiles. Workshops were facilitated by trained artists and educators with experience in their field. The workshops were designed to introduce the students to the technical skills for producing artefacts and at the same time, elicit their responses on aesthetic principles which included concepts in symmetry, harmony (or balance), color science and cultural issues of artists.

Workshops were constructed as such: a brief lecture on the history and culture of a particular art form started off every session, later leading into technical demos. Cricut Sold their wares and presented methods on them for students to create their own holiday decorations. The workshops saw students explore their creative process and question the reasons behind the aesthetic decisions being made. This analysis played an important part in the qualitative findings of the study which was based on our reflections and choices. In addition, students kept process journals to record their thoughts and feelings about the project in progress at that point in time (another source of qualitative data).

Pre and post-testing. To quantitatively evaluate changes in the aesthetic taste of students, a pretest-posttest design was performed. The pre-test was used to gauge a baseline of students' aesthetic preferences and their understanding and ability to apply design principles before the workshops commended. Students evaluated images of decorative art objects from diverse cultural and historical contexts on scales measuring criteria such as beauty, balance or harmony. They were also asked to give a rationale for how they rated the images, which shed light on their initial (aesthetic) appraisals.

The post-test, given at the end of the workshops and measured by means of the same format as on pre-test with new questions about decorative art knowledge and applied aesthetic principles. We conducted paired t-tests to determine if there were significant changes in the students' aesthetic preferences and judgments before attending the workshops as compared to after attending them.

Students also produced a piece of decorative art at the end of the series, It was their final project. A panel of professional artists and educators then evaluated these projects based on originality, technical skill, and aesthetic qualities. These assessments, in turn, served as benchmarks for the students' actual advancement within applied decorative arts and were correlated with the students' natural aversions to how their visual perceiving's matched professional criteria.

Data collection and analysis of qualitative data. In addition to quantitative data, unstructured interviews with students and teachers provided qualitative information. Our style of interviewing happened both at the midpoint during workshops and following final projects. The aim was for the interviews to investigate how students' understanding of decorative art and aesthetics changed during their course, and also the more subjective experiences with practising creative arts. Interviewing teachers also gave us a perspective of how student aesthetic taste had evolved over the course of the workshops.

The qualitative data were analyzed using a thematic (interpretable pattern) analysis, identifying common themes and patterns in the data. A subsequently developing a greater awareness of how students' personal taste identities were influenced by participation in applied decorative arts. We used this coding framework to analyze the journal entries of the students as well, which helped explain some of their changing aesthetic judgments and preferences over time. Qualitative methods capture students' artistic development in a much more subtle and closer view important for arts education research (Eisner 2002).

Statistical Analysis. After coding the qualitative data, we analyzed quantitative data based on results of pre- and post-tests using a statistical analysis. The pre- and post-test scores were compared with paired t-tests at p < 0.05. This analysis helped to establish whether students had any statistically significant changes in their aesthetic preferences due to participation in the discrete applied decorative arts workshops. Multiple regression analysis was performed to make an adjustment for possible confounding variables, e.g., students already had experiences of the decorative arts or other artistic form as previously taught (Table 2). It allowed us to control for the general aesthetic development of students, making it possible to distinguish the contribution of the decorative arts workshops.

In summary, the mixed-methods design of this study was instrumental in providing a full picture of how applied decorative arts can affect students' aesthetic taste. Drawing on measures consistent with contemporary approaches in taste science, the study captured measurable aspects of the aesthetic preferences for decorative arts based on quantitative methods employed alongside qualitative descriptions of the experiences of students engaged in certain types of creative work.

Results. The results of the performed study on decorative applied arts and their role in aesthetic education demonstrated very noticeable quantitative and qualitative data. One result of the six-month course was that pre- and post-test scores revealed learning outcomes with respect to aesthetic judgment and taste in students. Moreover, the qualitative data from interviews, journal entries and final art projects further illuminated what aesthetic experiences students experienced in engaging with decorated arts had meant to them or how they interact with their creative processes.

The results of each of these questions are explored in detail in the respective subsections further below, under the headings (I) evolution of aesthetic taste, (II) acquiring artistic skills, and (III) role of cultural exposure in shaping aesthetics.

Changes in Aesthetic Taste. One of the main aims of this study was to explore whether applied decorative art workshops would change the aesthetic preferences and judgments made by students. The pre-test/retest design also indicated significant improvements in students' evaluations of decorative art objects, therefore reflecting changes apparent in their aesthetic sensitivities after participating in the workshops. Before the test, it was observed that students liked symmetrical and simple decorative objects linking with the Western design aesthetics they knew more about. This examination showed students refined sensibilities for aesthetics, as evidenced by their post-test evaluations.

The results of the pre- and post-test comparisons are shown in Table 1. A paired t-test analysis demonstrated that students perceived decorative art objects from non-Western traditions to be more interesting and/or beautiful than they did initially for certain objects (e.g. Japanese ceramics, African textiles). In the last of the tests (pre-post), only 35% of students rated a Japanese raku pottery piece as "beautiful" or "balanced" before using it as exercises, against 70% after its use (p < 0.01). This was an indication that broader exposure to the traditions of art artworld developed his aesthetic sensibility, enabling him to find value in forms and styles he had previously dismissed.

Table 1: Students' aesthetic evaluations of Western and non-Western decorative art objects (n = 120).

Test	Western DAA	Non-western DAA
Pre-test	78%	35%
Post-test	85%	70%
p-value	0.02	<0.01

Qualitative data (i.e. student interviews and journal entries) revealed that shifts in aesthetic preferences were associated with these recordings. Several students reported that encountering these new categories of decorative arts in the workshops had caused them to rethink their concepts of the beautiful. A student wrote, "I had always assumed that the most wonderful things in life were always symmetrical but growing up and working with ceramics and textiles showed me how asymmetry makes a piece more special" (student A, '24). These understandings were fairly typical among most students, and illustrated how their practical engagement with applied decorative arts informed their aesthetic sensibility.

Artistic skill development. Workshops affected the taste of students as well, but also had a high impact on their technical artistic skills. Students were required to work with principles of art such as balance, harmony and texture as they created decorative art objects. These skills were assessed based on the students' final projects as well as the critiques of a panel of skilled artists.

Results Table 2 evaluates the performance on the students' final project using an objective grading scale based on originality, technical skill and aesthetic appeal. Table 2. Students, on average, scored the highest on originality (M=8.5/10), followed by aesthetic appeal (7.8/10) and technical skill (7.4 / 10). This reflects a high level of creativity and aesthetic judgment, but also suggests that some students had difficulties in mastering the technical skill of decorative arts, especially where precise craft was required; in fields such as ceramic and metalwork.

Table 2. Evaluation of students' final decorative art projects (n = 120).

Criterion	Mean value (out of 10)
Originality	8.5
Aesthetic appealing	7.8
Technical skilling	7.4

Conversely, student interviews typified that making decorative art objects was difficult, but they found it rewarding. According to one student, "I came in (using this medium) struggling with trying to make the clay do what I wanted it to do, and at times I have let the material guide my process. The balance of being capable of precision and having a freehand in art" (Student B, 2024). To me, that sounded like learning the technical skills of the decorative arts while acquiring the aesthetic sensibilities required to make them.

Additionally, the artists on the review committee that judged the final projects observed in many instances where the visual quality of objects overshadowed any technical deficiencies. As one of the panelists said, "even though a few students we felt did not quite reach technical perfection (in this can meaning loose, quirky, unconstrained by norms), an understanding for form color and balance came through very clearly in the end pieces" – Panelist C, 2024 This observation fits in with what the workshops as a whole aimed to promote — not technical proficiency, but the cultivation of an aesthetic.

The Role of Cultural Exposure in Aesthetic Preferences Involved in this research was the investigation of how exposure to other culture traditions in decorative arts affected the aesthetic choice of students. Workshops ranged from Japanese ceramics to African textiles and Middle Eastern metalwork, giving students ample opportunity to access global artistic traditions. This cultural exposure had noticeable effects both in the pre- and post-test results as well as in the qualitative data collected from students.

Discussions noted, post-test results revealed a large improvement in the student appreciation of non-Western artifacts used for decorative art (Table 1). The students' journal entries echoed that sentiment with numerous comments related to greater interest in art from other cultures. A student expressed, "Prior to this workshop I had never really thought about what art is or where it comes from or what it can mean in other cultures. I now see that art is a way of expressing identity, history, and tradition; I want to learn more about it" (Student C, 2024).

And this surge in cultural awareness was also apparent in the final projects students submitted for their final grades. A number of students merged non-Western artistic practice into their own work, they combined a diverse array of cultural aesthetics to produce their individual and experimental creations. Meanwhile one student won over the panel with an amazing interpretation of a decorative vase by fusing together designs from African textile patterns and Japanese pottery techniques showing creativity and accuracy in representing another culture. Panelist D, 2024 said, "This is a great example of how students can use different traditions to make something completely their own and be brilliant.

Melody Razak, an assistant professor of music education in the College of Visual and Performing Arts and author on this paper, says that these findings coincide with previous studies on the use of arts education to foster cultural consciousness. In using art from Eisner (2002) to discuss this, Eisner talked about "art is one of the most potent forms by which cultures express their values and beliefs" (Eisner, 2002), furthermore if students are exposed to a range of different types of art than they may develop appreciation for more diverse aesthetics. The study supports the argument made by Eisner that students who have experience of a broad scope of decorative art are more likely to be nuanced and sensitive in their crafting of artefacts and receptive to using different cultural aesthetics.

Interpretation Statistical Analysis. The results from the pre- and post-statistical analysis helped to confirm the impact of workshops on students' education regarding aesthetics. Paired t-tests were performed to test the significance of differences in pre- and post-test scores for balance, harmony, and appreciation of culture as described earlier. The results indicated significant increases in comprehension and contextual application of these principles, particularly concerning non-Western art practices.

For instance, in the category of "cultural appreciation" (i.e. the ability to identify and appreciate decorative art objects from diverse world cultures), there is a significant improvement between pre-test (mean 4.2 out of 10) and post-test scores (mean 7.1 out of 10; p < 0.001). This indicates that the workshops were very successful in widening students' horizons with beauty and cultural appreciation of diversity.

They also found that students who had no experience with decorative arts tended to improve in their aesthetic judgments the most. The average post-test scores on "aesthetic judgment" (i.e., the ability to evaluate decorative art objects based on aesthetic principles) of these students improved by 3.5 points, compared with an improvement of 2.1 points for students who had past exposure to the decorative arts (p < 0.05). The statistics indicate that the workshops made students who had never considered the decorative arts more inventive in their awareness and understanding of art, able to use wider cognitive landscapes post workshops.

Qualitative Themes and Reflexive Student Quotes. A thematic analysis of the qualitative data from interviews with students and student journals indicated several key themes that illuminate the influence of applied decorative arts on aesthetic learning. Done to death perhaps, but the overwhelmingly major theme was around 'learning through making', the repeated mention of hands-on practical aspects of workshops as being a crucial part of shaping one's Aesthetics. Several commented on how making decorations had taught them to understand and appreciate the nuances of form, texture and material in general. "I always wondered how much planning would go behind something so ordinary as a vase ", commented one of the students. I now realize that every choice I make, from the form to the glaze, all influences how my final product will look and feel"(Student D, 2024).

A parallel theme had to do with cultural exposure and its role in broadening students' range of aesthetic taste. In line with that, students themselves commented on how they had a newly found respect for non-Western art and noted their workshops as ones challenging of Western perspectives on beauty. This was a common thread in their final project work and often, it would manifest itself through the mixture of cultural aesthetics. A second student called their project, "an homage to both African and Japanese art, seamlessly combining the strong patterns of African textiles with the delicate shapes in Japan pottery" (Student E, 2024). The combination of different artistic traditions was a theme in many of the final projects, emphasizing how these students were able to utilize diverse cultural influences in their creative process.

To conclude, results of this study/book: identify the profound role applied decorative arts can have on shaping the aesthetic taste of students. By actively working in different aspects of art practices, students had a deeper connection with aesthetics that could be attributed towards their common creative output. These results suggest that the joining of decorative arts with curricula may have the double impact of improving artistic skill as well as contributing to an awareness of cultural respect, thus promoting the cultivation of students' aesthetic senses. Arts education is not just about making art—it is also about making meaning (Winner & Hetland, 2008); the present study suggests that applied decorative arts are epigenetic experiences in changing the students' conceptions of beauty and creativity.

Discussion. The results of this research contain important implications for the relations between instruction in applied decor, and student's aesthetic taste. While the quantitative and qualitative results offer a comprehensive view of how engagement with decorative arts affects students' sense of beauty, faculties to judge art critically, and cultural competences. These findings are in keeping with existing research on arts education and help to further justify the impact that participatory art making can have upon aesthetic development.

One of the major contributions to this study is its visual work towards expanding student preferences for aesthetic in applied decorative arts specifically for non-western art forms. Overall, important gains were made in the students' post-test appreciation of non-Western decorative arts, a discovery that implies exposure to broader stylistic traditions has the potential for building a less biased and more sophisticated understanding and interpretation of beauty. These results are also

consistent with the work of Winner and Hetland (2008), who suggest that arts education could potentially "foster a receptiveness to alternative cultural perspectives" as well as "broaden students' horizons in via exposure to numerous examples of artistry". The workshops developed in this study enabled students to experience a range of art forms, not only enriching their capabilities and understanding of technical and aesthetic practices, but also broadening their insight into cultural histories and perspectives.

Thus, through decorative arts, even the formation of aesthetic taste of students becomes a fact in favor of introducing such disciplines into educational plans. The functional nature of the decorative object has historically relegated decorative arts to a position as secondary to fine arts within the educational context of art. Moreover, this study provides an alternative perspective to the traditional belief that the decorative arts do not provide opportunities for students to learn about and apply aesthetic principles in a hands-on context, from how best design something they will use and wear every day. This is rooted in Eisner (2002) who asserts that "the arts afford ways of knowing," specifically when they are experiential and creative disciplines that provide opportunities for problem solving and critical thinking. Through the workshops, students were encouraged to formal aesthetics choices in each step of their creative procedure, which was aimed at fostering their understanding of design principles – fundamentals like balance, harmony and texture.

The enhancement of the student's aesthetic judgement in their final projects confirmed to be an efficient etnodidactic method realized by applied decorative arts. Beyond their creative talent is the demonstration that teaching the practices of decorative arts helps to break through our Eurocentric standards and norms. For instance, African textile patterns are combined with Japanese pottery techniques in the unique work of an individual student that serves as a model for how students can reflect on their own cultural inheritance and surroundings to begin defining a personal aesthetic. This corresponds to the thesis advanced by Hetland et al. Hetland et al., 2007) have reported that "the arts offer students ways to understand and make meaning of the world and their place in it. The final projects showcased not simply skill but also cultural awareness—proof that the aesthetic values and principles they encountered in the workshops had taken root, shaping their own artistic orientations.

There is also a notable increase in the mastery of technical skills by students, although many struggled with the more intricate elements, particularly for some art and technology subjects like ceramics and metalwork. This seems to say that the decoration of arts often amplifies quality, but technical skills need more time and practice. This point became particularly underlined as the students discussing their learning with issues of live encounters (as indicated in their interviews) they reinforce the idea that touch based engagement is important to get a handle on this fine degree and detailed art forms. This result aligns with Dewey's philosophical stance that artistic creation is action/experiential learning and doing assists in the ongoing formation of deep-rooted understanding and appreciation (Dewey, 1934). As students worked directly with the objects they were creating, they came to appreciate form and materiality more broadly, underscoring how applied arts contribute meaningfully to the aesthetic development of learners.

The findings further indicate that the extent of improvement in students' aesthetic judgment is conditional on their pre-level exposure to decorative arts. In fact, the biggest leaps were made by students with no decorative arts background — meaning this could be for a lot of these people one of their first serious exposures to applied arts. It brings home the point that the elementary school system should provide a theater beyond their arts education, for such an awareness to start early. I am aware that being introduced to a variety of art forms is beneficial for the more advanced aesthetic development yet-to-come. One of the key arguments Eisner (2002) makes is, "since artistic literacy and creativity depend upon developing a base upon which to construct it [sic], students should profit from exposure to the arts as early in their school experience as possible" (Eisner, 2002). The large improvements found in this study, particularly among novices, suggest that applied decorative arts may have a key role to play as aesthetic literacy training.

The effect of culture in determining aesthetic taste was perhaps the most startling message from this study. They expanded their aesthetic preferences, as well deepened the student's cultural understanding of its background by gaining exposure to art from different cultures. This aspect is even more relevant today in the contemporary world, where due to increasing globalization, learning and understanding about cultural diversity has become increasingly essential. The study adds to the calls for arts education that goes beyond Western art as when there was a rise in the post-test appreciations of non-Western forms. As Eisner (2002) suggests, "Art has the capacity to reach across ideological boundaries and allow us to recognize and value the visions of other people as creations superimposed on our own. These findings position the decorative arts, with their rich cultural foundations, as a strong vehicle to achieve this type of cross-cultural understanding.

These are consistent with existing research on the benefits of arts education and provide new evidence of the role of decorative arts within this field. These findings are consistent with the general literature on the benefits of arts education in enhancing creativity, critical thinking and cultural awareness. Still, this research narrows the discussion focusing on decorative arts which has been not focused with past research. These results indicate that applied decorative arts serve to uniquely offset the educational challenge of engaging students with principles of beauty, in the context of a practical cultural milieu.

The constraints of this study should also be considered. Although the number of participants (120 students) was quite adequate to obtain a good amount of data for proper analysis, we are unable to generalize these conclusions about grade 11 and 12 biology students to high school students in their first two years or residing elsewhere. Future research could extend our study to different educational institution and age groups to explore whether there are some constants underlying the findings. The workshops also resulted in the enhancement of visual appeal, although research measuring whether these changes are retained long term is yet to be explored. Future research might consider whether changes in aesthetic taste in the study are long-lasting, and how they relate to later engagement with arts among students.

In summary, the book presented in this paper also showed that applied decorative arts had played a central role in formulating the aesthetic sense of students. The workshops engaged students in diverse artistic traditions and creative methods, not to perfect techniques or develop technical skill alone, but to open eyes and expand horizons of ways of seeing, admiring, actualizing: using hands-on experience in a creative process for opening minded new aesthetics... opening space for appreciation of differences. The more provenance of decorative art is taught, the steeper will be the trellis that supports banner star into new realms of creativity, culture and beauty industry in material hand-made to physical human form. Educators can equip students to traverse a more challenging and interconnected world through the understanding of, and benefitting from, decorative arts.

Conclusion. The place of applied decorative arts in determining the taste of students has been explored, offering an alternative view on how craft and design work together within a broad context. The results show activities in the workshops of decorative arts led to a greater appreciation by students of other works of art but also higher qualifications for aesthetic judgment and creativity. Through exposure to Western and non-Western traditions of beauty the students began to shift away from Western-centric aesthetics toward something broader and that stemmed from two aesthetic realms. It is an important result that the perception of beauty expands, particularly in a world that has little by little been globalizing as well as cultural exchanges among populations become more and more frequent.

However, this research is novel in it specifically focuses on the decorative arts rather than fine art which generally receives more educational attention. Thus, adding to the movement recognizing the function of decorative arts in education as discussed in Rabka (2016), this research seeks to evolve from a minimalist approach provided by canonical thinkers and develop into promoting more inclusive and holistic educational strategies aimed at making accomplishment nobler. The results indicate how the decorative arts offer a special skill set involving concrete, cultural experiences to better understanding of aesthetic formation in theory. It also highlights the need for

non-Western art traditions to be included in course work so that a wider pool of students can become more culturally knowledgeable.

The current study therefore opens further research, which can usefully investigate longitudinal impacts of decorative arts education. Although this study focused on rapid changes in aesthetic appreciation, future work that examines the long-term effect of exposure to decorative arts on developing students' overall creative aptitude and cultural competence would also be useful. Secondly, there is an opportunity to develop inquiry questions that investigate the use of decorative arts across other aspects of curriculum like history and culture studies so as to offer a truly cross-curricular education. With the significance of arts education preventing to be given more recognition, continuous research on this will help in developing better and inclusive arts programs which would cater to different needs of students.

References:

- 1. Dewey, John. Art as Experience. New York: Perigee Books, 1934.
- 2. Eisner, Elliot W. The Arts and the Creation of Mind. New Haven: Yale University Press, 2002.
- 3. Hetland, Lois, Ellen Winner, Shirley Veenema, and Kimberly M. Sheridan. Studio Thinking: The Real Benefits of Visual Arts Education. New York: Teachers College Press, 2007.
- 4. Winner, Ellen, and Lois Hetland. "Art for Our Sake: School Arts Classes Matter More than Ever—but Not for the Reasons You Think." Arts Education Policy Review 109, no. 5 (2008): 29-32.

IRSTI 14.35.19

https://doi.org/10.51889/3005-6381.2024.80.3.003

Mombek A.A.

Abai Kazakh National Pedagogical University, Candidate of pedagogical sciences, associate professor of the "music education and choreography" Department, Almaty, Kazakhstan, e-mail: aliya_mombek@mail.ru

TRADITIONAL AND MODERN METHODS OF TEACHING MUSIC DISCIPLINES

Abstract

The article discusses the relative efficiency of classical and innovative methods in teaching musical subjects. They examine traditional approaches behaviorists champion, such as drill-and-kill repetition and one-on-one instruction, with newer ones blending creativity and collaboration in technology-rich learning spaces.

Findings suggest that traditional methods outperform new, as technical capabilities in the application of creativity and student self-ability. Yet, the results imply that traditionally is not quite adequate while modern is not much of a success personally so blending both classical and modern technologies would offer more advantages as an improved curriculum model. This entry is unique in that it provides an all-encompassing analysis, which the study explains can necessitate a balance between these including and excluding methods of music education.

Further study is warranted to explore the effects of these approaches on professional practice and how technology can optimally be integrated in music education while ensuring technical proficiency. This work advances growing dialogue surrounding music pedagogical practice, establishing a focused base from which educators can develop an informed response to the emergent challenges facing modern music education.

Keywords: traditional music education, modern music pedagogy, music teaching methods, creative exploration in music, technology in music education.

Момбек А.А.

Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Кандидат педагогических наук, ассоциированный профессор кафедры "Музыкальное образование и хореография", Алматы, Казахстан, e-mail: aliya_mombek@mail.ru

ТРАДИЦИОННЫЕ И СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ МУЗЫКАЛЬНЫХ ДИСЦИПЛИН

Аннотация

В статье рассматривается сравнительная эффективность классических и инновационных методов в преподавании музыкальных дисциплин. Они исследуют традиционные подходы, которые отстаивают бихевиористы, такие как систематическое повторение и индивидуальное обучение, а также более новые подходы, сочетающие творческий подход и сотрудничество в насыщенных технологиями учебных пространствах.

Полученные данные свидетельствуют о том, что традиционные методы превосходят новые в плане технических возможностей применения креативности и самостоятельности учащихся. Тем не менее, результаты показывают, что традиционные методы не совсем адекватны, в то время как современные не имеют большого успеха, поэтому сочетание классических и современных технологий дало бы больше преимуществ в качестве усовершенствованной модели учебной программы. Эта статья уникальна тем, что содержит всеобъемлющий анализ, который, как объясняется в исследовании, может потребовать соблюдения баланса между этими включающими и исключающими методами музыкального образования.

Необходимы дальнейшие исследования, чтобы изучить влияние этих подходов на профессиональную практику и то, как технологии могут быть оптимально интегрированы в музыкальное образование при обеспечении технического мастерства. Эта работа способствует растущему диалогу вокруг музыкально-педагогической практики, создавая целенаправленную базу, на основе которой педагоги могут разработать обоснованный ответ на возникающие вызовы, стоящие перед современным музыкальным образованием.

Ключевые слова: традиционное музыкальное образование, современная музыкальная педагогика, методы преподавания музыки, творческий поиск в музыке, технологии в музыкальном образовании.

Момбек А. А.

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, педагогика ғылымдарының кандидаты, "Музыкалық білім және хореография" кафедрасының қауымдастырылған профессоры, Алматы, Қазақстан, e-mail: aliya mombek@mail.ru

МУЗЫКАЛЫҚ ПӘНДЕРДІ ОҚЫТУДЫҢ ДӘСТҮРЛІ ЖӘНЕ ЗАМАНАУИ ӘДІСТЕРІ

Аңдатпа

Мақалада музыкалық пәндерді оқытудағы классикалық және инновациялық әдістердің салыстырмалы тиімділігі қарастырылады. Олар жүйелі қайталау және жеке оқыту сияқты мінез-құлық мамандары қолдайтын дәстүрлі тәсілдерді, сондай-ақ технологияға бай оқу кеңістігінде шығармашылық пен ынтымақтастықты біріктіретін жаңа тәсілдерді зерттейді.

Нәтижелер дәстүрлі әдістер оқушылардың шығармашылығы мен тәуелсіздігін қолданудың техникалық мүмкіндіктері тұрғысынан жаңа әдістерден асып түсетінін көрсетеді. Дегенмен, нәтижелер дәстүрлі әдістердің дәл сәйкес келмейтінін көрсетеді, ал қазіргі әдістер үлкен жетістікке жетпейді, сондықтан классикалық және заманауи технологиялардың үйлесімі оқу бағдарламасының жетілдірілген моделі ретінде көбірек

артықшылықтар береді. Бұл мақала бірегей, өйткені ол зерттеуде түсіндірілгендей, Музыкалық білім берудің осы қосу және алып тастау әдістері арасындағы тепе-теңдікті сақтауды талап етуі мүмкін жан-жақты талдауды қамтиды.

Бұл тәсілдердің кәсіби тәжірибеге әсерін және техникалық шеберлікті қамтамасыз ету кезінде технологияны музыкалық білімге қалай оңтайлы біріктіруге болатынын зерттеу үшін қосымша зерттеулер қажет. Бұл жұмыс музыкалық-педагогикалық практика төңірегінде өсіп келе жатқан диалогқа ықпал етеді, оның негізінде мұғалімдер заманауи музыкалық білім берудің алдында тұрған қиындықтарға негізделген жауап әзірлей алады.

Түйін сөздер: дәстүрлі музыкалық білім, заманауи музыкалық педагогика, музыканы оқыту әдістері, музыкадағы шығармашылық ізденіс, музыкалық білім берудегі технологиялар.

Introduction. The teaching music process has changed a lot since the days where it was deeply rooted in oral transmission, rote learning, and master-apprentice systems to today's technologically integrated strategies. Not only have these changes guided the broader societal shifts in education, but they have also propelled teaching itself forward from scrubbing boards to wands and slates, to books and lightboards and projectors. As music education has evolved in more recent times, a combination of traditional and nontraditional strategies have been adopted, each with their own advantages and drawbacks. For all teachers and students in music disciplines, as well researchers interested on the history of teaching practices and modern educational innovations it is important to comprehend how these methods were developed.

If we look at traditional ways in which music has been taught, it was mostly centered on the teacher — in that the instructor played a leading role in passing down knowledge to students. This is visible in the master-apprentice mode, a practice which has been dominant in the traditional music of classical heritage since olden times. This model involved students observing their teacher (a master) learn the material by imitation, practice and repetition. The technique was based on rote-style learning, and a one-on-one relationship between the mentor and student. The benefits of doing so are much better proficiency in a finite set of musical topics and a close personal relationship between the teacher and student. It is said to be criticized as rigid and not conducive for creative exploration (Gaunt, 2008).

In contrast, contemporary pedagogical strategies remain student-centered, emphasizing collaboration and creativity as well as technology. The use of digital tools has also democratized music education like never before. Approaches today employ a variety of active learning strategies (keyboard projects, improv and music theory combined with experiential practice). Innovations in technology, especially music software, online tutorials and virtual instruments have increased the tools at both teacher and student disposal. Thanks to such tools, the teaching and learning process has become more flexible, students can learn at their own pace and explore new types of music or techniques.

Classical methods usually care about discipline, mastery and technique of Movement / Modern are focused on innovation, critical thought, adaptability. Each approach, as you will see next, have their strengths and weaknesses but today many educators are trying to find a middle ground between these two approaches. Green (2002) observes that traditional and modern teaching methods are not simply regarded as alternatives to one another stepping into different territories of instructing but rather together stand for a combination in order to create educational music.

For thousands of years, the shape and direction of music education was determined in many cases by culture, society and technology. During the Baroque and Classical periods, for example, music instruction was mostly oral — a student learned by hearing their teacher play or through communal outlets like church choirs or court orchestras. By the 19th century, these same institution efforts led to formal music schools, or conservatories, those created more organized study of music. The invention of music writing was a major step forward in terms of composing, preserving and

passing down music works and thus making the study of those compositions possible. It also paved way for the formation of music theory as an academic discipline, which formed the foundation of traditional music education.

The 20th and 21st centuries have seen music education undergo dramatic changes due to technological advances, educational theory innovations. One of the ways music is taught and learned has been largely influenced over the years by technological advancements, recording technology being one such example. She explained that recordings enable students to study performances over and over, but also compare them as opposed to practicing with pre-recorded accompaniments. There has been a boom of digital tools as well which have completely revolutionized how music is composed and analyzed (and how it can be taught as well). These tools not only made it more convenient for students to explore composition and audio manipulation, but also expanded the scope of collaboration and innovation in music education.

Educational psychology influences teaching methods as well. The role of learner constructions developed in theories such as that of constructivism has been a foundation for the construction type approaches, oriented towards confused note emphases in music education. This view supports the idea as teachers to generate teaching context that trigger discovery, rule of creativity and cooperation. Thus, instead of being preoccupied with technical mastery alone, contemporary educators could create experiences which compel students to try out a bevy of sounds, rhythms and harmonies – promoting music understanding via active participation (Burnard 2012).

While modern instructional approaches provide a number of advantages, they come with significant hurdles. On another note, using technology in the music classroom is something which demands a level of digital literacy from both the student and teacher. This can also be an obstacle in some contexts, especially in schools with fewer tech resources or localities that have little to no digital tools. While the ever-evolving world of technology provides musicians with innovative methods of instruction, it also pulls focus away from the inherently humanistic aspects of music education — the special bond between a teacher and student and making music as a shared experience.

There is also the discussion about tradition in music education. But most teachers agree that pushing aside old-fashioned teaching methods for new-age, tech driven ways can potentially stifle crucial skills and understanding. For instance, an increased emphasis on improvisation and experiment (one of modern methods) may be to the detriment of exposure to rigorous training in music theory and performance technique; the last two are perhaps indispensable for own penetration into the music. On the other hand, supporters of contemporary approaches assert that traditional approaches tend to be too dogmatic and top-down in nature, often hindering students' imaginations and ability to think critically about music (Benedict & Schmidt, 2014).

To sum up, the field of music education is in an ever-changing state with influences from tradition and technology. Traditional and modern methods of teaching music both serve their own purpose, with limitations in each respect, therefore it is crucial to strike an effective balance between the two to create a holistic music learning experience for students. Music education is always on the move, so it is important for educators to embrace fresh ideas and methods while also maintaining the things about traditional music pedagogy that work. By combining these traditional means with the best that modern educational methods have to offer, we can develop a vibrant and exciting learning atmosphere that reflects the needs of a diversified student body in today's society but preserves the longstanding pedigree of music education.

Methods. To assess and compare the efficacy of classical vs. modern teaching methods of music disciplines, a multi-layer research methodology was adapted. This study used a mixed method approach that included both qualitative and quantitative analyses. This method allowed the study of various teaching approaches to music, and teaching context with respect to its influence on students' musical achievement and creative potential. The data consisted of surveys, interviews, classroom observations and analysis of academic outcomes through particular pedagogies. The

study was methodologically designed to assist the understanding of a total picture with maintaining replicability and consistency in findings.

Study Design and Participants

The data collection involved three different methods of research: a survey phase which was followed by frequent classroom observations and then in-depth interviews. Participants in the study were 150 music students and 50 music educators at a wide range of institutions, including conservatories, music schools, and universities. We identified participants to obtain a balanced representation of traditional (lecture-based) and modern styles teaching across diverse cultural and educational settings.

The study population was recommended to be divided into the exposure group and non-exposed group during their primary music education. They identified the first group as students and professors who were most comfortable with traditional rote-learning methods, one-on-one teaching sessions and mainly music theory driven lessons. In the second group, teachers used modern methods of teaching like cooperative learning, music technology and improvisation.

This broader perspective allowed for a cross-cultural comparison of music education practices. This research used a stratified random sampling method and traditional music education environment to select the subjects. The participants were anonymized, and all responses were confidential to avoid responder bias.

Data Collection

Participants filled out surveys in two ways: the first phase of the work involved structured surveys for students and educators. A mixed methods approach was taken in developing the survey containing a combination of closed and open-ended questions, focusing on teaching and learning perspectives, perceived effectiveness, musical outcomes for proficiency and creativity. The participants were also asked about the effectiveness of different teaching techniques: ear training, sight-reading, and improvisation. The surveys were distributed via email and a total of 180 responses were collected and analyzed.

Step 2: Observation of Classrooms- The second step measures the teaching techniques and understand how what is written as part of the course material is actually practiced. A set of standardized observables was then formulated to measure how, for example, teachers and students interact with each other during class, how lessons are structured, what kind of technological resources they use as well as the level of student engagement. A separate analysis was performed on 20 classes from both traditional and modern classroom settings. In the present study, those observations were systematically recorded based on a coding framework developed under categories denoted as instructional techniques, student participation and feedback mechanisms. The goal of this phase was to study and record what physical divides music classroom have as conventional as well as modern.

Interviews: This last phase involved in-depth semi-structured interviews with 20 educators (10 traditional and 10 modern) and 20 students similarly balanced for locality. Interviews provided detailed descriptions of participant experiences with different approaches to teaching and allowed insight from each perspective on how effective these methods were at developing musical skills in a given child. Interviews took place either in-person or via video conference and lasted roughly 45 minutes. Interview questions were centered on themes such as the role of technology in contemporary music education, and the importance of mentorship in traditional approaches to teaching, toeing the line between technical mastery vs. creative exploration.

Data Analysis

Statistical analysis of the surveys Statistical analyses were performed to analyze descriptive and inferential data extracted from the questionnaires. Results: The data were analyzed in terms of frequencies and percentages for the categorical data and means and standard deviations for numerical data. Thematic analysis was used to analyze the open-ended survey responses, with this technique facilitating the identification of shared themes addressing numerous evaluations

compared across teaching methods. In addition, the chi-square tests were performed to determine if there were statistically significant differences on students and educators perception among teaching method.

We used classroom observations as data, which were analyzed qualitatively and in accordance with an observation framework developed for this research agenda. Coding consists of highlighting common practices related to the integration of digital tools in contemporary classrooms or repetition in traditional ones. We then compared these patterns across the two teaching approaches to assess how different are modern methods from traditional ones with respect to student engagement and instructional strategies.

Transcripts of the interviews were analyzed using a grounded theory approach for this qualitative data. This method came into play for pinpointing core themes and trends in the responses and gave me elaborate understanding over the advantages and disadvantages faced by the general popular of both old-way-of-teaching as well as new -way-of-teaching. The interview data was coded into categories such as "creativity vs. technique," "student control" and whether or how "teacher-centered" the learning environment was.

Ethical Considerations

The study was explained to each participant, and all signed informed consents. The study was approved by the appropriate institutional review boards. In order to protect the anonymity of respondents, all participants were given identification numbers, and no personal identifying information was collected with the responses. Subjects were permitted to withdraw at any time.

The approach in this research was aimed to know what a "best in the business model" looks like so that we could reproduce at future research. The field-tested mixed-method approach facilitated a dive into both sides of the coin: capturing quantitative and qualitative data about the traditional and modern teaching and learning methods in music education. Creswell (2014) indicated that "a use of both quantitative and qualitative methods enable a richer explanation of research problems. This method provided for a strong compared between different ways of teaching and it could provide us with deeper insights on the impacts of these respective methods within music education.

Results. This research was aimed at determining whether traditional or modern teaching method is the best practice to teach music disciplines. The two approaches yielded striking differences in terms of instructional practices, student engagement and education results in conclusions. In addition, the research demonstrated both strong parts and challenging issues of each approach, thus suggesting how they might be combined for more efficient educational procedures. This chapter provides the key findings of this study using data from the surveys, classroom observations and interviews.

Survey Results

A Breakthrough Learning Techniques survey revealed definite differences between students and educators using traditional methods from those with modern methods, For example, when asked to rate the effectiveness of various instructional methods, 85% of participants from the traditional group rated personalized one-on-one instruction as highly effective compared with only 60% of those from the modern group. However, this extends the idea that "traditional" methods are based around individual in-situ teaching with direct interactions between teacher and learner which is a central feature of music education in conservatoires as opposed to one-to-one teaching (Gaunt, 2008).

In contrast, modern students saw collaborative activities in a more positive light as 78% rated group work and ensemble playing effective against 48% from traditional participants. These findings indicated that newer teaching approaches, which tend to focus on teamwork and social interaction, are consistent with more modern pedagogical theories supporting student-centered learning environments (Green 2002).

One major difference between the two groups emerged in their usage of technology. Based on the study, nine out of ten participants in the tele- and web-based modern group indicated that they regularly applied digital tools to their practice as a musician (with most using music composition software, audio editing programs or online tutorials). A corresponding 35% of traditional group practitioners utilized technology in their lessons. Modern teaching approaches were characterized by more digital innovations, whereas traditional approaches remained more based in oral transmission and written notation (Burnard 2012). Teaching strategies responses are shown in Table 1.

Table 1: Survey results on perceived effectiveness of different teaching techniques by Traditional versus Modern groups.

Learning methodology	Traditional	group	Modern group (percentage)
	(percentage)		
Individual learning	85%		60%
Group work	48%		78%
Use technology	35%		90%
Improvisation	50%		75%
Accent on theory of music	92%	•	65%
Creative search	40%	•	85%

Students also showed variation in musical skill and creativity changes. In terms of technology, sixty-five percent of students in the traditional group cited that they were very tech savvy in sight-reading, scales and harmonic analysis. So, it seems that more traditional approaches, those that tend to lean upon rote practice and discipline/punishment within the sphere of learning a musical instrument are fantastic for building basic music skills. Still, just 40% of the traditional students said they felt "comfortable" with creative functions like composition and improvisation. By comparison, 85% of young people in the modern category felt very confident here, which is likely a sign that more current teaching methods tend to favor discovery and creativity.

Classroom Observations

The classroom observations helped to delve deeper into the differences between traditional and modern ways of teaching. Certainly, in the more traditional music classroom we see clear, top-down hierarchical structures that regard the teacher as an authority over the students. The teacher would show methods, guide the practice and assignment specific work for students to perform. These lessons focused on drilling, where students were required to robotically abide and follow the teachers' instructions to reproduce the skill. During an observed piano lesson, one child practiced a passage for 20 minutes with the teacher watching his every fingering, rhythm and articulation while making constant corrections. This approach to teaching has a great deal in common with the master-apprentice working relationship characteristic of centuries old forms of music education (Gaunt, 2008).

Modern music classrooms, on the other hand, were often regarded as being student-centered Tools of teaching Django: Instruction and Practice in the 21st Century Music Classroom with more flexibility. There would be a group improvisational, group collaboration or across the floor lessons as well as peer to peer performances and explanations. Recently I attended a class in which students worked together to write a thirty second piece of music on digital audio workstations as an example. It was the students who were doing more active creativity, and the teacher served rather as facilitator he guided them, but they led their own path of their learning. Such view also resides with constructivist educational theories, which prioritizes active learning and student autonomy (Burnard 2012).

Another hallmark of modern music classrooms was the incorporation of technology. The students worked with music software to create, arrange, and analyze music in a few lessons I observed. For instance, one teacher created a digital piano app to make chord progressions more physically and practically imaginable for students who could use it to explore volume combinations. Their inclusion provided a way for students to conceive of musical ideas that would be challenging or unfeasible in traditional contexts dominated by acoustic instruments and handwritten notation.

Nevertheless, it observed that the use of technology sometimes took away from the building of underlying performance skills. One example were students who spent the majority of their time manipulating sound in a software program that they did not have time to work on mastering essential practices including finger placement and breath control.

However, there were parts of traditional processes that did mimic modern ones. Both groups showed their commitment to a profound study of music in students. The observed teachers, whether through careful attention to detail in approach or allowing students the space to take risks creatively, all sought a way to reach their pupils and provide them with an opportunity to connect with music. Both the old and new classroom (to be called "classrooms" for convenience) stressed daily practice and a strong work ethic; however, they approached instruction differently.

Interview Results

Not surprisingly, the interviews with educators and students provided a wide array of takes on which was better: older or newer methods of teaching. A lot of the traditional group were very much rooted in discipline and technical skill coming through. Yet, as one piano teacher put it, "The standards of music education have always been about mastery. You cannot ask students to be creative when they have not been provided with the technical tools to express themselves (Gaunt, 2008). This outlook, ultimately, mirrors a venerable tradition that has placed priority on rigor and redundancy as fundamental to musical skill-building. Difficulty in learning — While one-on-one instruction provide the students with the ability of personalized experience because each second is adjusted for the student needs.

Overall, students liked their traditional training but were sometimes stymied by the few opportunities for creative expression and play. One violin student noted, " I for sure see myself growing a lot in terms of technique, but sometimes I sort of wish that I could have more freedom with the music. Because that is also what its always about: playing exactly what is written" (Green, 2002). This also says that the traditional ways are good to build technical skills, but they may not always train you for creativity and innovation.

Educators in the contemporary group were much more likely to see creativity and student agency as key priorities over strict conservative values. As one music technology teacher put it, "I want my students to think critically and generate their own ideas. Making music is about self-expression and I attempt to equip them with the means of self-exploration" (Burnard, 2012). This is an approach that has become increasingly prevalent in contemporary music education, and it helps to redress the balance between technique and opportunity for more creative engagement. Many contemporary educators echoed this sentiment, as well as the importance of digital tools to assist in visualization and experimentation with abstract concepts related to music that such tools could lead to new research.

In the contemporary group, students' overall ratings of satisfaction with education tended to be quite positive, especially when it came to creativity and collaboration. One composition student said, "I love that we get to work together on projects and try out different ideas. It is much more interesting than using it to play scales at a piano (Benedict & Schmidt, 2014). Nonetheless, students recognized that the emphasis on creativity often occurred in place of technical skills. Student responses included: "This class is so much more relaxed, but I also feel like that I'm not as good at the basics as I should be. Wish we did more technique: sometimes I wish we spent more time on technique" (Burnard, 2012).

Statistical Analysis

A statistical analysis further represented much of what we found with respect to the survey data. A chi- square test was performed to examine the difference in students' confidence in improvisation between traditional and modern group ($x^2 = 12.45$, p < 0.01) where students of modern group were found to be more confident. A t-test was used to compare the technical proficiency scores between students in the selected pool of two groups, traditional and modern; again, traditional students had a statistically higher score (mean = 8.7) than those belonging to the modern group (mean = 7.1) at p < 0.01 level of significance (t = 3.52).

Similar patterns found statistically, as well, back up this qualitative data; traditional methods in general were more successful in training to become technically competent while the modern principles were better catalysts for creating and thinking new things. Table 2 summarizes the most important differences with respect to musical proficiency and creative self-esteem of both groups (traditional vs. modern).

Table 2: Comparison of traditional and modern teaching methods on basis of proficiencies and creativity.

Category	Traditional group (average)	Modern group (average)
Technical skills (1-10)	8.7	7.1
Confidence of improvisation	50%	85%
(%)		
Use technology (%)	35%	90%
Creative search (1-10)	6.1	8.8

According to the findings of this study, it is obvious that either one; traditional or modern teaching methods for music have their advantages and disadvantages. Old School approaches are better at building technical skills and an understanding of the fundamentals of music theory, while New School methodologies can tap into creativity, collaboration, and the explosion of choice that tech provides. These strategies have their space in current music education, so it is up to educators to learn how they can respectfully integrate the parts of each into a general practice. With traditional methods, educators give American pop and rock students the skills base that other musicians have by using American popular music not only as a subject matter but also as an object lesson in international cultural history.

Discussion. This study offers major insights into the advantages and disadvantages of traditional and modern forms of teaching music subjects. The contrast between findings as to the efficacy of each approach in various educational settings and their trade-off features that affect student depth of understanding, creativity, and engagement underscore the unique attributes of traditional and contemporary approaches. The importance of these findings will be discussed as the broader implications for music education, and how they compare with existing literature in this area.

Discussion: Importance of Findings and Educational Implications

The study shows that traditional methods do more to build technical skills, while modern ones shine in fostering creativity and innovation. This is generally in line with many existing studies that have done an investigation of this dichotomy of the two kinds of educational systems. In other words, traditional music education tends to place more emphasis on the achievement of competence while largely ignoring greater creative possibilities because it is based upon teaching methods and subsequent criteria that are technically driven (see Green 2002). As can be seen from the responses to my surveys, students being arrived up through these traditional methods mark themselves as significantly more confident in their technical skills as sight-reading and harmonic analysis.

For years, the technical rigor of traditional teaching has been considered essential to the training of professionals. As Gaunt (2008) states, 'that is that no amount of one-on-one instruction — a feature of traditional pedagogy and one effective in enabling students to hone-in their technical skills (because this facilitates targeted individualized feedback frequently over a substantial length of time) will globally saturate necessary skills for communal music making. This was supported by the structured nature of traditional lessons in this study and the observed practice in classrooms, which were centered on the expertise and authority of the teacher. This almost forceful precision of the system helps in subtle handling of complex techniques and book knowledge. On the other hand,

it is reinforcing structured play opportunities as students in the mobile group are less confident to improvise and compose concluding that DOs are restricting creative models of experience.

In contrast, results from the modern teaching methods group represent an increasing trend of student-centered pedagogical practices, which points to contemporary trends in music education. Modern classrooms are favoring creativity, collaboration and use of technology for students to take the lead in their learning. The idea of the modern methods is also that they often are based on a constructivist theory (Burnard, 2012), which promotes experiential learning and creativity as vital aspects of education. High levels of student confidence in creative tasks (e.g., improvisation, composition), reinforced by the modern method's fostering of student autonomy and innovation. Modern teaching techniques facilitate the development of creative skills, which are needed in today music-making contexts, as suggest these findings.

A key aspect of this shift we observed in both survey and classroom observation results is how technology has been integrated into modern teaching methods. The advent of music technology in creative applications, from composition software to Digital Audio Workstations (DAW) has changed the way that people teach and learn music over the past decade. Ninety percent of participants who recently adopted or used a modern method reported that they incorporated digital tools frequently into their lessons, in contrast to only 35% of those following conventional methods (fig. Moreover, Jaffurs (2004) observes that the integration technology tends to make music equatorially more accessible, and also it enlarges opportunities for individual students to pursue their own particular exploration of sound and composition in ways that have never been possible before.

Yet while it appears that modern methods might have the upper hand when it comes to fostering creativity, researchers are worried they could do so at the expense of technical quality. Some modern students expressed worry that, at times, the emphasis on creativity and exploration overshadowed the building of basic skills. With, this is in line with the warning some conventional educators have raised, saying students who do not master their technique will have a tough time conveying what they envision. Schmidt & Colwell (2017) propose that the interplay of creative freedom, technical discipline and music for holistic education is necessary to ensure that musical creativity unencumbered by skill set constraints does not limit potential for professional development.

Traditional Methods vs Modern Techniques

The findings of this study show that traditional and modern teaching techniques are not mutually exclusive, but rather reflect varied pedagogical emphases. They provide unique benefits making them suitable for different disciplines and goals that a student may have. Traditional methods, emphasizing individual instruction and the attainment of technical mastery remain crucial building blocks for prospective professional performers. Perkins (1996), cited in Thurgood, 2010 considers «...strained and unrelenting repetition, technical perfection" under traditional methods mimics the fine training of high level musical performers. That said, this focus on technique can get in the way of students wanting to improvise and take chances in how they play musically.

In modern methods, on the other hand, students are supposed to use different sources and tools together to make music in nudity ways. This is especially important in the current music business industry where you are expected to have technology skills and collaborative capabilities through various mediums. New teaching methods, that are the focus of contemporary music making, which increasingly emphasizes improvisation, composition and digital production (Jaffurs 2004). The high levels of student engagement and satisfaction in the contemporary cohort suggest that these approaches have been successful at maintaining an interest and commitment to learning among students.

However, the findings indicate that neither approach alone is enough to constitute a well-rounded teaching of music. Conventional methods might be useful when it comes to fostering technical skills but probably lack in the creative exploration department. While modern methods can be evocative and stimulating, they may not impart the kind of technical command that is

required for more advanced playing. It is a viewpoint that aligns with previous research conducted by Benedict and Schmidt (2014), which suggests that music education may be most effective when it finds a way to wed the benefits of traditional pedagogical practice with modern approaches, thereby accommodating the varied needs of students.

Crossing the Chasm: The Hybridized Teaching Art

This study could have significant implications for the development of hybrid teaching approaches, which might capitalize on both traditional and modern methods. The results underscore that both technical rigor and creative liberty suit our students well. It is argued that educators who strike a balance between these two approaches are best equipped to deliver an education in which the value of professional performance and creative practice thrives.

This could look something like combining the individualized teaching and technical attention of traditional with project-based learning experiences and digital skilling from modern. In practice, this may see students learning from their teacher for some of the lesson and then completing remote composition or improvisation tasks in a class or groups. This equilibrium between structure and freedom might just be what students need to hone their technical ability and learn that all-important musical self-assurance, which are essential in the varied environments of music.

This blend of methods is a concept that has caught on in the past few years. Following findings in McPherson and Williamon (2016), to the extent that music educators are recognizing the benefits of integration, it also appears they will be more likely to experience professional development through the established pedagogical approaches. Not only would this hybrid model better prepare our students relative to the technical demands of a career as a classical performer, it also would equip them with creative and technological skills demanded in contemporary music industries.

Study limitations and future research directions

Despite its clear insights into traditional vs. modern methodology education, it is essential to remember the limitation of today's study. A limitation of the study was the small sample size (specifically during interviews with 20 educators and 20 students). Future research efforts that focus on specific sub-disciplines of music education (e. g., jazz, classical or electronic) could adopt a larger sample size for more robust and generalizable results.

This research can further be pursued in terms of geographical span, since different regions have various music education traditions. Exploring the practice of traditional and modern teaching in different, non-Western settings may provide important inputs to the debate whether these educational methods are universal, or culture bound.

Future research might also consider a detailed investigation of technology in within current music education practice. This study showed technology as a general feature of contemporary teaching practices but the specific types and uses of technologies, their effect on various dimensions of learning, were not detailed. For example, research might consider the extent to which different kinds of digital tools (e.g. music composition software, virtual instruments) lead to different positive impacts on student learning and production outcomes and whether certain technologies are useful in the development of specific skills.

Finally, there is need for future studies to investigate longitudinal impacts of traditional and modern methods on achievement. Based on short-term outcomes (i.e., short-term student confidence and performance on preceded assessments), this research was carried out. This could be conducted longitudinally, to follow students across a longer period and examine the influence of their experiences regarding different ways to teach on career trajectories, professional success, or personal development as musicians.

Conclusion. The paper offers a thorough breakdown of the two models by which pedagogy in music disciplines can be conducted and compared. Through evaluating the efficacy of these means, employing surveys, classroom observations and interviews to assess each approach individually, the study has displayed certain strengths and failures specific to each. Although the traditional methods

are still quite important as they develop good technical prowess and character from one-on-one instruction. But so many of these techniques do not allow room for the artistic inquiry that is becoming more and more necessary in modern music education. Modern techniques, on the other hand, focus on creativity and teamwork using technology to boost students' participation. Clearly, the use of digital tools along with the more traditional side provides students with additional sides to explore music in a tech-savvy regard or literal form (although it may sometimes be at the cost of proper technique).

The originality of this novelty is that it provides insight into how these paradigms are pitted against one another in a range of cultural and educational contexts, using mixed methods. The study offers not only a glimpse into the changing face of music teaching but also underscores how an approach that merges traditional with modern pedagogy is in demand. This would allow students to attain the technical skills necessary for mastery and the creative freedom required for innovation, thus delivering a more comprehensive music education.

It would also be desirable to investigate the long-term influence of these kinds of teaching on the professional and personal development as musicians. There is room for more investigation into how technology can be used effectively and to what extent it could automate other functions in music education without displacing the need for technical skill. This group of research might gain important perspectives by broadening the scope to include music education practices from non-Western cultures, as these different cultural contexts would likely have an impact on how traditional and modern methods are applied, and whether they will be effective or not. This work paves the way for further investigation of how to best prepare future musicians for an ever-changing and evolving world.

References

- 1. Benedict, Cathy, and Patrick Schmidt. Critical Thinking in Music Education: Re-examining Paradigms. Music Educators Journal, 2014.
  - 2. Burnard, Pamela. Musical Creativities in Practice. Oxford: Oxford University Press, 2012.
- 3. Creswell, John W. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, 2014.
- 4. Gaunt, Helena. One-to-one Tuition in a Conservatoire: The Perceptions of Instrumental and Vocal Teachers. Psychology of Music 36, no. 2 (2008): 215-245.
- 5. Green, Lucy. How Popular Musicians Learn: A Way Ahead for Music Education. Aldershot: Ashgate Publishing, 2002.
- 6. Jaffurs, Sheri E. Developing Musical Creativity in Today's Classroom. Music Education Research 6, no. 2 (2004): 79-87.
- 7. McPherson, Gary, and Aaron Williamon. Music and Human Development. Oxford: Oxford University Press, 2016.
- 8. Perkins, David. Music as a Mindful Practice. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1996.
- 9. Schmidt, Patrick, and Richard Colwell. Special Research Issues in Music Education. Oxford: Oxford University Press, 2017.

Ибрагимов А.И.

Омбы мемлекеттік педагогикалық университеті, Сырттай бөлім 2 курс, Өнер факультеті, Омбы қ., 44.04.01. - Педагогикалық білім беру бағыты. "Музыкалық-компьютерлік технологиялар" мамандығы. e-mail: almas.kz07@mail.ru

МУЗЫКАЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ РӨЛІ

Андатпа

Музыкалық білім берудегі цифрлық технологиялардың рөлі оның оқу тәжірибесін жақсарту және қолжетімділікті арттыру әлеуетіне айтарлықтай назар аударды. Бұл зерттеу білім беру қолданбалары, сандық аудио жұмыс станциялары және геймификацияланған оқыту платформалары сияқты цифрлық құралдардың музыкалық білім берудің әртүрлі аспектілеріне, соның ішінде қатысуға, теориялық түсінуге және дағдыларды дамытуға қалай әсер ететінін зерттейді. Аралас әдістер әдісін қолдана отырып, зерттеу цифрлық технологияның студенттер мен оқытушыларға әсері туралы жан-жақты түсінік беру үшін сандық зерттеулерді, цифрлық әрекеттер журналын талдауды және сапалы сұхбаттарды біріктіреді.

Нәтижелер цифрлық құралдар оқушылардың белсенділігі мен қолжетімділігін, әсіресе теориялық оқыту мен жаңадан бастаушылар үшін айтарлықтай жақсартатынын көрсетеді. Геймификацияланған ерекшеліктер студенттерді, дәйекті тәжірибені ынталандыратыны анықталды. Дегенмен, зерттеу сонымен қатар цифрлық құралдардың дәстүрлі практикалық оқытудан көбірек пайда көретін аспаптық техника және есту дағдылары сияқты дағдыларға негізделген озық оқытуды дамыту мүмкіндіктеріндегі шектеулерді анықтайды. Сонымен қатар, әлеуметтік-экономикалық факторларға байланысты цифрлық ресурстарға қол жетімділіктің теңсіздігі цифрлық алшақтықтың жалғасып жатқан мәселесін көрсетеді.

Зерттеу көрсеткендей, цифрлық құралдарды дәстүрлі оқыту әдістерімен үйлестіретін аралас тәсіл технологияның артықшылықтарын барынша арттырудың және сонымен бірге оның шектеулерін жоюдың ең тиімді стратегиясы болып табылады. Нәтижелер сонымен қатар геймификацияның ұзақ мерзімді әсерлері, әртүрлі оқу нәтижелерін жақсартатын арнайы цифрлық мүмкіндіктерді әзірлеу және цифрлық алшақтықты азайту стратегиялары бойынша болашақ зерттеулерді қажет етеді.

Түйін сөздер: цифрлық технологиялар, музыкалық білім беру, геймификация, аралас оқыту, цифрлық алшақтық.

Ибрагимов А.И.

ФГБОУ ВО Омский государственный педагогический университет, г. Омск, Факультет искусств, Заочное отделение 2 курс, 44.04.01. – направление Педагогическое образование. Специальность «Музыкально-компьютерные технологии».

е-mail: almas.kz07@mail.ru

РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В МУЗЫКАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ

Аннотация

Роль цифровых технологий в музыкальном образовании привлекла значительное внимание к его потенциалу для улучшения опыта обучения и повышения доступности. В этом исследовании изучается, как цифровые инструменты, такие как образовательные приложения, цифровые аудио рабочие станции и геймифицированные обучающие платформы, влияют на различные аспекты музыкального образования, включая участие,

теоретическое понимание и развитие навыков. Используя метод смешанных методов, исследование сочетает в себе количественные исследования, анализ цифрового журнала активности и качественные интервью, чтобы дать всестороннее представление о влиянии цифровых технологий на студентов и преподавателей.

Результаты показывают, что цифровые инструменты значительно улучшают вовлеченность и доступность учащихся, особенно для теоретического обучения и новичков. геймифицированные функции стимулируют обнаружено. что студентов, Было последовательный опыт. Тем не менее, исследование также выявляет ограничения в возможностях цифровых инструментов для разработки продвинутого обучения, основанного на таких навыках, как инструментальная техника и слуховые навыки, которые получают больше пользы от традиционного практического обучения. Кроме того, неравенство в доступе к цифровым ресурсам из-за социально-экономических факторов указывает на продолжающуюся проблему цифрового разрыва.

Исследование показывает, что комбинированный подход, сочетающий цифровые инструменты с традиционными методами обучения, является наиболее эффективной стратегией для максимизации преимуществ технологии и в то же время устранения ее ограничений. Результаты также требуют будущих исследований долгосрочных эффектов геймификации, разработки специальных цифровых функций, улучшающих различные результаты обучения, и стратегий сокращения цифрового разрыва.

Ключевые слова: цифровые технологии, музыкальное образование, геймификация, смешанное обучение, цифровой разрыв.

Ibragimov A.I.

Omsk State Pedagogical University, Faculty of Arts, Correspondence department 2nd year, 04.04.01. – direction of Pedagogical education. Specialty "Music and computer technologies". e-mail: almas.kz07@mail.ru

MUSIC EDUCATION IN THE DIGITAL AGE

Abstract

Digital technology and music education are very passionate areas, as they rightly call into account the place of digital in aiding learning processes and offering inclusive ways for engagement. Building on this research, our study aims at understanding the differences and similarities among music education activities by examining three sets of digital tools: educational applications (apps), Digital audio workstations (DAWs) from Music technology courses and gamified learning platforms. The study used a mixed-method approach that included quantitative research, digital activity log analysis and qualitative interviews to investigate the impact of digital technology on students and faculty.

The findings indicate that digital tools enhance student engagement and inclusion, particularly for theoretical learning and novices. It has been found that students are also stimulated to frequentism the gamified features. So, while the study points towards a growing educational market for online learning particularly (but not exclusively) in relation to theory-based learning drawing on patterns where traditional methods are hard work and there is less enthusiasm from students e.g. guitar practice or music theory training, this has limitations of what digital tools can be provided even in terms of microlearning more advanced skill-based such as instrumental technique-building games - which have been picked up by other researchers. Moreover, digital resources divide access is unequal across socio-economic groups and at the same time it signals (once again) to a persistent aspect of what Digital Divide entails.

The research tells us that using a hybrid learning model, or the use of digital tools alongside traditional training yields 19% better performance than either one separately; this is when compared to blended models. It also necessitates more research on the sustainability of gamification effects, special digital affordances for different learning outcomes and efforts to decrease the digital divide.

Keywords: digital technologies, music education curriculum reform, gamification in digitally mediated environments blended learning The Digital Divide

Кіріспе. Музыкалық білім беру соңғы онжылдықтарда, негізінен, цифрлық технологиялардың интеграциялануына байланысты айтарлықтай өзгерістерге ұшырады. Бұл ауысым тек модернизация мәселесі ғана емес, сонымен қатар музыканы оқыту, үйрену және тәжірибе алу тәсілін өзгерткен терең өзгеріс. Бұл трансформацияның мәні музыкалық білім берудің дәстүрлі әдістерін жетілдіруге, оқуды қол жетімді, интерактивті және дербестендіруге мүмкіндік беретін цифрлық құралдардың әлеуетінде жатыр. Бұл мақалада цифрлық технологиялардың музыкалық білім берудегі дамып келе жатқан рөлі зерттеліп, олардың артықшылықтары мен қиындықтары көрсетілген.

Фондық және проблемалық контекст

Дәстүр бойынша, музыкалық білім беру бетпе-бет оқытуға, физикалық аспаптарға және қағаз негізіндегі ноталарға сүйенді. Студенттер көбінесе мұғалімдерді бақылау, жаттығуларды қайталау және ансамбльдерге қатысу арқылы үйренеді. Бұл әдіс тиімді болып қала берсе де, ол белгілі бір шектеулерді ұсынады, әсіресе қол жетімділік тұрғысынан. Мысалы, географиялық және экономикалық кедергілер студенттердің сапалы музыкалық білім алуына кедергі келтіруі мүмкін. Сонымен қатар, дәстүрлі музыкалық білім беру көбінесе оқытудың әртүрлі стильдеріне немесе шеберлік деңгейлеріне сәйкес келмеуі мүмкін эмбебап тәсілді қамтиды.

Цифрлық технологиялардың пайда болуы осы шектеулерді еңсерудің жаңа мүмкіндіктерін ашты. Сандық аудио жұмыс станциялары (DAW), онлайн музыка теориясы платформалары және аспаптарды оқытуға арналған интерактивті қолданбалар сияқты құралдар заманауи музыкалық білім берудің ажырамас құрамдас бөліктеріне айналды. Технологияны қолдану сонымен қатар COVID-19 пандемиясына байланысты жеделдеді, бұл онлайн және гибридті оқыту үлгілеріне жылдам көшуді талап етті, бұл осы саладағы цифрлық ресурстардың маңыздылығын одан әрі атап өтті [6]. Осы контекстті ескере отырып, музыкалық білім берудегі цифрлық технологиялардың рөлін түсіну ықтимал мәселелерді шешу кезінде олардың артықшылықтарын барынша арттыра алатын стратегияларды әзірлеу үшін өте маңызды.

Музыкалық білім берудегі цифрлық құралдарды интеграциялау

Музыкалық білім берудегі цифрлық технологиялардың рөлін бірнеше негізгі аспектілер арқылы түсінуге болады: қолжетімділік, интерактивтілік және жекелендіру. Сандық құралдар музыкалық білімге қол жетімділікті едәуір кеңейтіп, ресурстарды интернетте кеңінен қол жетімді етті. Youtube, Coursera және басқа да жаппай ашық онлайн курстар (MOOCs) сияқты платформалар музыка теориясы, композиция және аспапта ойнау бойынша нұсқаулық бейнелер мен курстарды ұсынады. Бұл ресурстар жеке оқытушыларға немесе ресми музыкалық мектептерге қол жеткізе алмайтын оқушыларға іс жүзінде тегін сапалы білім алуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, цифрлық ноталар мен композицияларға арналған бағдарламалық жасақтама дәстүрлі қағаз негізіндегі әдістерді алмастырды немесе толықтырды, бұл студенттерге музыканы оңай жасауға және бөлісуге мүмкіндік берді.

Интерактивтілік тұрғысынан цифрлық технологиялар оқушылардың музыкамен қарымқатынасын өзгертті. GarageBand, Ableton Live және MuseScore сияқты бағдарламалық қосымшалар пайдаланушыларға әртүрлі дыбыстармен тәжірибе жасауға, музыка жазуға және нақты уақыт режимінде кері байланыс алуға мүмкіндік береді. Бұл құралдар студенттерге музыкалық элементтермен практикалық түрде ойнауға мүмкіндік беру арқылы белсенді оқуды ынталандырады, осылайша музыка теориясы мен композициясын тереңірек түсінуге ықпал етеді [1]. Сол сияқты, Yousician және Simply Piano сияқты музыкалық білім беруге арналған білім беру ойындары мен қолданбалары оқуды қызықты ету үшін геймификация әдістерін пайдаланады. Бұл тәсіл студенттерді ынталандырып қана қоймайды, сонымен қатар олардың үлгерімі туралы жедел кері байланыс береді, бұл дәстүрлі әдістерге қарағанда айтарлықтай артықшылық болып табылады.

Сандық музыкалық білім беруді жекелендіру аспектісі ерекше әсер етеді. Стандартталған оқу жоспарын ұстанатын әдеттегі тәсілдерден айырмашылығы, цифрлық құралдар жеке оқу қадамдары мен қалауларына бейімделе алады. Мысалы, оқушының күшті және әлсіз жақтарына негізделген сабақтарды бейімдеу үшін жасанды интеллектті (АІ) пайдаланатын қолданбалар жекелендірілген оқу тәжірибесін ұсынады. Бұл бейімделу әртүрлі оқу стильдерін қанағаттандыруға көмектеседі және студенттерге жақсартуды қажет ететін нақты салаларға назар аударуға мүмкіндік береді, осылайша олардың оқу нәтижелерін оңтайландырады.

Цифрлық технологиялардың қиындықтары мен шектеулері

Цифрлық технологиялардың музыкалық білім берудегі көптеген артықшылықтарына қарамастан, оларды пайдалану қиындықсыз емес. Негізгі мәселелердің бірі-заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларға қол жеткізе алатын адамдар мен қол жеткізе алмайтындар арасындағы алшақтықты білдіретін цифрлық алшақтық. Музыкалық білім беру контекстінде бұл алшақтық аз қамтылған отбасылардан немесе ауылдық жерлерден келген студенттердің цифрлық құралдарды артықшылықты әріптестері сияқты пайдалану мүмкіндігіне ие болмауы мүмкін дегенді білдіреді. Демек, цифрлық технологиялар музыкалық білім беруді инклюзивті ету мүмкіндігіне ие болғанымен, қолжетімділік біркелкі бөлінбесе, олар бар теңсіздіктерді күшейтуі мүмкін [7].

Тағы бір шектеу технологияға сүйенудің педагогикалық салдарын қамтиды. Цифрлық құралдар дәстүрлі әдістерді толықтыра алатынымен, олар бетпе-бет оқытудың құндылығын толығымен алмастыра алмауы мүмкін, әсіресе дауыстық жаттығулар немесе жетілдірілген аспаптық әдістер сияқты егжей-тегжейлі кері байланысты қажет ететін дағдылар үшін. Сонымен қатар, технологияға шамадан тыс тәуелділік белгілі бір іргелі дағдылардың дамуының төмендеуіне әкелуі мүмкін, мысалы, көру қабілетін оқу немесе дәстүрлі аспаптармен қолмен ептілік. Бұл алаңдаушылықты цифрлық және дәстүрлі оқыту әдістері арасындағы тепе-теңдікті сақтаудың маңыздылығын атап көрсететін музыка мұғалімдері бөліселі.

Тарихи контекст және алдыңғы зерттеулер

Музыкалық білім берудегі технологияның рөлі жаңа құбылыс емес; керісінше, ол уақыт өте келе жаңа құралдар мен әдістердің пайда болуымен дамыды. 20 ғасырдың басында фонографтың енгізілуі технологияның музыкалық оқуға айтарлықтай әсер еткен алғашқы жағдайларының бірі болды, бұл студенттерге жазбаларды тыңдауға және музыкалық шығармаларды талдауға мүмкіндік берді. 1960 жылдардағы синтезатордың өнертабысы және 1980 жылдардағы МІDІ (Музыкалық Аспаптардың Цифрлық Интерфейсі) стандарты музыкалық композиция мен орындауда одан әрі төңкеріс жасап, электронды аспаптарды пайдалана отырып, күрделі аранжировкаларды жасауға мүмкіндік берді [5].

Соңғы зерттеулер аясында зерттеушілер сандық құралдардың музыкалық білім берудің эртүрлі аспектілеріне әсерін зерттеді. Бауэрдің зерттеуі музыкалық сыныптарға технологияны енгізу оқушылардың белсенділігін арттырып, оқытудың әртүрлі стратегияларын жеңілдететінін көрсетті [1]. Сол сияқты, Макферсон мен Уэлч цифрлық құралдардың оқушылардың музыкалық шығармашылығына әсерін зерттеп, технологияны қолдайтын оқу орталары эксперименттер мен инновацияларды кеңейтуге мүмкіндік беретінін атап өтті [6].

Алайда, басқа ғалымдар цифрлық музыкалық білім берудің ықтимал кемшіліктері туралы алаңдаушылық білдірді. Мысалы, Рутманн мен Хеберт технология дұрыс қолданылмаса, негізгі музыкалық дағдылардың дамуына нұқсан келтіруі мүмкін деп тұжырымдады. Олар цифрлық құралдардың артықшылықтарын дәстүрлі педагогикалық әдістермен үйлестіретін теңдестірілген тәсілдің қажеттілігін атап өтті [7].

Терминология және мамандандырылған ұғымдар

Талқылауды қолжетімді ету үшін осы мақалада қолданылатын кейбір арнайы терминдерді нақтылау қажет. Сандық аудио жұмыс станциялары (DAW) аудио файлдарды жазу, өңдеу және шығару үшін пайдаланылатын бағдарламалық платформаларға сілтеме жасайды. Танымал DAW Құрылғыларына Logic Pro, FL Studio және Cubase кіреді. Геймификация мотивация мен белсенділікті арттыру үшін ұпайлар, деңгейлер және сыйақылар сияқты ойынға ұқсас элементтерді білім беру сияқты ойыннан тыс контексттерге қосуды қамтиды. АІ (Жасанды Интеллект) бұл тұрғыда алгоритмдер мен машиналық оқытуды жеке пайдаланушы деректеріне негізделген мазмұн мен кері байланысты бейімдеу арқылы жекелендірілген оқу тәжірибесін қамтамасыз ету үшін пайдалануды білдіреді.

Материалдар және әдістер. Музыкалық білім берудегі цифрлық технологиялардың рөлін зерттеу үшін бұл зерттеу сандық сауалнамаларды сапалы сұхбаттармен үйлестіре отырып, аралас әдістерді қолданды. Бұл комбинация цифрлық құралдардың оқу нәтижелеріне өлшенетін әсерін де, оқытушылар мен студенттердің жеке тәжірибесін де көрсету үшін таңдалды. Зерттеу алты ай ішінде жүргізілді және бірнеше кезеңдерді қамтыды: қатысушыларды іріктеу, сауалнамаларды тарату, цифрлық белсенділік журналдары, сұхбаттар және статистикалық талдау арқылы деректерді жинау. Бұл әдістер басқа зерттеушінің зерттеуді қайталауы үшін жеткілікті жан-жақты болатындай етіп жасалған.

Қатысушыларды іріктеу және іріктеу

Қатысушылар әртүрлі оқу орындарынан, соның ішінде мемлекеттік мектептерден, жеке музыкалық академиялардан және музыканы онлайн оқыту платформаларынан алынды. Зерттеу үш негізгі топқа бағытталды: музыка мұғалімдері, студенттер (12-18 жас) және музыкамен байланысты курстарда оқитын жоғары оқу орындарының студенттері. Іріктеу мөлшері 150 оқытушы мен 300 студенттен тұрды, гендерлік бейімділікті болдырмау үшін ерлер мен әйелдердің қатысушылары тең дәрежеде ұсынылды. Бастапқыда музыкалық білім берудің дәстүрлі және цифрлық әдістерімен тәжірибесі бар қатысушыларды жинау үшін ыңғайлылықты іріктеу қолданылды. Осыдан кейін стратификацияланған іріктеу әлеуметтік-экономикалық және географиялық орналасуы бойынша әртүрлілікті қамтамасыз етті, бұл неғұрлым репрезентативті зерттеуге мүмкіндік берді.

Этикалық мәселелер барлық қатысушылардың ақпараттандырылған келісімін алу арқылы шешілді. 18 жасқа толмаған қатысушылар үшін ата-аналардың келісімі қамтамасыз етілді. Қатысушылар жауаптарының құпиялылығына сенімді болды және барлық жеке деректер этикалық нұсқауларға сәйкес анонимді болды [3].

Сандық деректерді жинау және талдау

Зерттеудің бірінші кезеңі қатысушылардың музыкалық білім беруде цифрлық технологияларды қолдануы туралы сандық деректерді жинау мақсатында сауалнама жүргізуді қамтыды. Сауалнама үш санатқа бөлінген 25 сұрақтан тұрды: технологияны қолдану жиілігі, оқу нәтижелеріне болжамды әсер ету және технологияны енгізудегі кедергілер. Сұрақтар негізінен цифрлық құралдарға деген көзқарасты бағалау үшін 1-ден (мүлдем келіспейтін) 5-ке дейінгі (мүлдем келіспейтін) Likert шкаласын қолдана отырып, жабық түрде қойылды.

Сауалнама құралының жарамдылығын қамтамасыз ету үшін толық сауалнама басталғанға дейін 30 қатысушыдан аз іріктемемен пилоттық сынақ жүргізілді. Пилоттық сынақтың кері байланысы анықтық пен дәйектілік тұрғысынан қарастырылып отырған тұжырымдамада шамалы өзгерістерге әкелді. Сауалнаманың соңғы жауаптары

статистикалық бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалана отырып, әртүрлі демографиялық топтарды қабылдаудағы елеулі айырмашылықтарды анықтау үшін t-tests және ANOVA сияқты жалпы тенденциялар мен қорытынды статистиканы қорытындылау үшін сипаттамалық статистиканы пайдалана отырып талданды [4].

Сауалнама деректерінен басқа, білім беру бағдарламалық жасақтамасының сандық белсенділік журналдары (мысалы, Yousician, SmartMusic) талданды. Бұл журналдарда музыканы үйренуге арналған қосымшаларға жұмсалған уақыт, орындалған жаттығулар саны және уақыт бойынша прогрессия жазылды. Бұл деректер технологияны пайдалану және оның оқу нәтижелеріне әсері туралы сауалнамаға өз бетінше берілген жауаптарды растау үшін пайдаланылды.

Деректерді сапалы жинау және талдау

Екінші кезең қатысушылардың бір бөлігімен (30 оқытушы және 40 студент) цифрлық музыкалық білімге қанағаттанушылықтың әртүрлі деңгейлерін білдіретін жартылай құрылымдық сұхбаттарды өткізуді қамтыды. Бұл сұхбаттардың мақсаты цифрлық технологиялардың оқу процестеріне, мотивацияға және музыкалық білім беруге қатысуға қалай әсер еткенін терең зерттеу болды. Сұхбат сұрақтары қатысушылардың нақты цифрлық құралдармен жұмыс істеу тәжірибесіне, қабылданатын артықшылықтар мен шектеулерге, сондай-ақ цифрлық технологияларды енгізгеннен бері оқу мінез-құлқындағы немесе музыкалық дағдылардағы кез келген елеулі өзгерістерге бағытталған.

Сұхбаттар аудиожазбаға түсіріліп, сөзбе-сөз транскрипцияланды. Жауаптар шеңберінде қайталанатын тақырыптар мен заңдылықтарды анықтау үшін тақырыптық талдау жүргізілді. Бұл деректерді талдаудың сапалы бағдарламалық жасақтамасын қолдана отырып, транскрипттерді кодтауды, кодтарды тақырыптарға жіктеуді, содан кейін тақырыптарды зерттеудің зерттеу сұрақтарына қатысты түсіндіруді қамтыды. Мысалы, пайда болған жалпы тақырыптарға "жекелендірілген оқу тәжірибесі", "геймификация арқылы мотивация" және "физикалық қатысудың болмауына байланысты қиындықтар" кірді [2]. Содан кейін сандық технологиялардың музыкалық білім берудегі рөлі туралы тұтас түсінік беру үшін сапалы нәтижелерге сандық нәтижелермен сілтеме жасалды.

Деректерді интеграциялау және статистикалық тестілеу

Сандық және сапалық нәтижелерді біріктіру үшін конвергентті параллель конструкция қолданылды. Бұл конвергенция мен дивергенция аймақтарын анықтау үшін сауалнама деректері мен сұхбат тақырыптарының нәтижелерін салыстыруды қамтыды. Мысалы, статистикалық тестілеу музыканы үйрену үшін цифрлық құралдарды жиі қолданатын студенттердің музыкалық теория дағдыларын өз бетінше жетілдірмегендермен салыстырғанда жоғары деңгейде көрсеткенін көрсетті. Бұл тұжырым сұхбат деректерімен расталды, онда студенттер интерактивті мүмкіндіктер мен геймификацияны дәйекті тәжірибе үшін ынталандырушы факторлар ретінде атады.

Регрессиялық талдау сияқты қосымша статистикалық сынақтар цифрлық құралдарды пайдалану (тәуелсіз айнымалы) мен хабарланған оқу нәтижелері (тәуелді айнымалы) арасындағы байланысты зерттеу үшін жүргізілді. Бұл сынақтар алдыңғы музыкалық тәжірибе және жеке музыкалық нұсқаулыққа қол жеткізу сияқты шатастыратын факторларды бақылауға мүмкіндік берді. Нәтижелер цифрлық оқыту құралдарын пайдалану мен музыка теориясын түсінуді жақсарту арасындағы айтарлықтай оң корреляцияны (р < 0,05) көрсетті. Алайда, бұл корреляция музыкалық білім берудің белгілі бір аспектілері үшін технологияның шектеулері туралы алаңдаушылыққа сәйкес келетін аспап жасау техникасы сияқты нюанстық дағдылар үшін онша күшті болмады [6].

Әдістердің репродуктивтілігі

Репродуктивтілікті жеңілдету үшін зерттеу барысында қолданылатын барлық сандық журналдар мен зерттеу құралдары сұраныс бойынша қол жетімді. Сонымен қатар, басқа зерттеушілерге сапалы талдауды қайталауға мүмкіндік беру үшін тақырыптық талдаудың кодтау жүйесі, оның ішінде кодтар тізімі мен олардың сипаттамалары құжатталған. Осы

зерттеуді қайталауға тырысатын зерттеушілер қатысушылардың ұқсас әртүрлілігін қамтамасыз етіп, жүйелілік үшін бірдей музыкалық білім беру платформаларын пайдалануды қарастыруы керек. Сонымен қатар, пайдаланылатын платформалардағы кез келген технологиялық жаңартулар немесе өзгерістер ескерілуі керек, себебі бағдарламалық құрал жаңартулары пайдаланушы тәжірибесіне және деректерді салыстыруға әсер етуі мүмкін.

Қорытындылай келе, бұл аралас әдіс тәсілі өлшенетін нәтижелерді де, жеке тәжірибелерді де түсіру арқылы музыкалық білім берудегі цифрлық технологиялардың рөлін жан-жақты талдауды қамтамасыз етті. Сандық және сапалық әдістердің үйлесімі нәтижелерді үшбұрыштауға және зерттеу нәтижелерінің дұрыстығын арттыруға көмектесті.

Нәтижелер. Зерттеу барысында цифрлық құралдардың артықшылықтары мен шектеулерін көрсете отырып, музыкалық білім берудегі цифрлық технологиялардың рөлі туралы маңызды тұжырымдар анықталды. Бұл нәтижелер үш негізгі бөлімде берілген: сандық сауалнама деректері, сандық әрекеттер журналын талдау және сапалы сұхбат нәтижелері. Әрбір бөлім цифрлық технологиялардың музыкалық білімге қалай интеграцияланатынын, олардың қабылданатын әсерін және тиімді пайдаланудағы кедергілерді жан-жақты түсінуге ықпал етеді.

Сауалнаманың сандық деректері

Сауалнама жауаптары қазіргі уақытта музыкалық білім беруде цифрлық технологиялардың қалай қолданылатыны және олардың оқушылардың оқу нәтижелеріне қалай әсер ететіні туралы нақты түсінік берді. Сауалнамаға қатысқан 300 студенттің 78% - ы аптасына кемінде бір рет білім беру қолданбалары, онлайн оқулықтар немесе DAW Сияқты цифрлық құралдарды пайдаланатынын хабарлады. Сонымен қатар, бұл студенттердің 62% - ы интерактивті мүмкіндіктер мен геймификацияны негізгі мотиваторлар ретінде келтіре отырып, цифрлық ресурстарды енгізгеннен бері олардың музыкалық оқуға қатысуы артқанын атап өтті.

Сауалнама сонымен қатар цифрлық технологияларды жас топтары мен бұрынғы музыкалық тәжірибелер қалай қолданғанындағы айырмашылықтарды атап өтті. Жоғары сынып оқушылары композиция мен дыбыс дизайны Бойынша DAW-ті ұнататын колледж студенттерімен (56%) Салыстырғанда Yousician немесе Simply Piano (84%) сияқты музыканы үйренуге арналған қолданбаларды көбірек пайдаланды (1-Кестені қараңыз). Сонымен қатар, үш жылдан аз музыкалық білімі бар студенттер тәжірибелі әріптестеріне қарағанда музыка теориясы мен аспаптардың негізгі техникасы сияқты іргелі дағдыларды меңгерудің цифрлық құралдарына тәуелділігі жоғары екенін хабарлады.

Кесте 1. Музыкалық білім беруде сандық құралдарды жас топтары мен тәжірибе деңгейлері бойынша қолдану

Топ	Музыка қосымпаларын	DAW-ды пайдалану (%)	Интерактивті курстар (%)
II:-b C-b1 (12.19	пайдалану (%)	40	72
High School (12-18	84	40	73
years)			
College (18+ years)	56	68	64
3 жылдан аз	92	35	85
оқығандар			
3 жылдан көп	65	72	58
оқығандар			

Сандық деректер сонымен қатар оқытушылардың 70% - ы цифрлық технологиялар оқушылардың, әсіресе музыка тарихы мен теориясы сияқты теориялық пәндердің қатысуына оң әсер етеді деп есептейтінін көрсетті. Алайда, тек 45% - ы цифрлық құралдар аспаптық техника немесе көзбен оқу сияқты практикалық дағдыларды едәуір жақсартты деп санайды.

Бұл цифрлық құралдар теориялық білімді жетілдіре алатынымен, олар музыкалық шеберлікке қажетті физикалық дағдыларды дамытуда соншалықты тиімді болмауы мүмкін екенін анықтаған алдыңғы зерттеулерге сәйкес келеді [6].

Қорытынды статистикалық талдау тәрбиешілердің оқыту деңгейіне негізделген қабылдаудағы айтарлықтай айырмашылықтарды растады. Бастауыш сынып оқушыларымен (12-14 жас) жұмыс істейтін оқытушылар геймификацияланған оқыту қолданбаларын пайдаланудың оң нәтижелері туралы хабарлау ықтималдығы жоғары болды, ал озық студенттерге (15 жастан асқан) сабақ беретіндер технология кейде тереңірек, дағдыларға негізделген оқытудан алшақтататынын атап өтті [4].

Сандық әрекеттер журналын талдау

Yousician және SmartMusic сияқты оқу платформаларындағы цифрлық белсенділік журналдарын талдау оқушылардың белсенділігі мен үлгерімінің сандық көрсеткішін қамтамасыз етті. Алты ай ішінде жиналған деректер бұл құралдарды үнемі пайдаланатын студенттердің цифрлық құралдарды пайдаланбағандармен салыстырғанда орта есеппен 35%-ға көп жаттығу сабақтарын өткізетінін көрсетті. Сонымен қатар, жаттығуларды орындағаны немесе жоғары деңгейге жеткені үшін төсбелгілерді алу сияқты геймификацияланған мүмкіндіктерді пайдаланған студенттер жоғары ұстау көрсеткіштерін және ұзағырақ сеанс уақыттарын көрсетті.

Бір қызығы, үш жылдан аз музыкалық тәжірибесі бар студенттер музыка теориясы бойынша тестілеуде айтарлықтай жақсартуларды көрсетті, үш жылдан астам тәжірибесі бар студенттер үшін 12% жақсартумен салыстырғанда орташа балл 28% - ға өсті. Бұл цифрлық құралдардың құрылымдық, қадамдық оқыту модульдерінен және дереу кері байланыстан пайда көретін жаңадан бастағандар үшін әсіресе тиімді екенін көрсетеді. Керісінше, тәжірибесі мол студенттерге одан әрі өсуге қол жеткізу үшін күрделі міндеттер мен жекелендірілген нұсқаулар қажет болуы мүмкін [1].

2-кестеде цифрлық құралдарды қолдану негізінде жаңадан бастаушылар мен тәжірибелі студенттер арасындағы жетілдірудегі айырмашылықтар көрсетілген.

Кесте 2. Сандық құралдарды пайдалану негізінде музыка теориясының ұпайларын жақсарту

Топ			Бастапқы	Ақырғы	Жақсару пайызы
			көрсеткіштер (%)	көрсеткіштер (%)	(%)
3	жылдан	аз	52	80	28
оқығандар					
3	жылдан	көп	75	87	12
оқығандар					

Журналдар сонымен қатар цифрлық құралдармен жүйелі түрде жаттығатын студенттердің сәйкестендіру және дыбыс биіктігін тану сияқты интерактивті кері байланысты қамтамасыз ететін жаттығуларға көбірек уақыт бөлетінін көрсетті. Бұл ісшаралар оқушылардың музыкалық элементтерді анықтау қабілеттеріне жағымды әсер етті, бұл технологияның нақты физикалық әдістерді жетілдіруден гөрі абстрактілі теориялық ұғымдарды меңгеруде пайдалырақ екендігі туралы тұжырымға сәйкес келеді [5].

Сұхбаттың сапалы қорытындылары

Сұхбат транскрипттерін тақырыптық талдау сауалнама нәтижелері мен цифрлық ісшаралар журналының нәтижелеріне қосымша контекст берді, бұл жеке тәжірибенің музыкалық білім берудегі цифрлық технологияларды қабылдауға қалай әсер еткенін атап өтті. Үш негізгі тақырып пайда болды: геймификация арқылы мотивация, дағдыларға негізделген оқыту технологиясының шектеулері және аралас оқыту тәсілдерінің қажеттілігі.

Геймификация аркылы мотивация

Студенттер де, оқытушылар да ұпай жинау, деңгейлер мен марапаттар сияқты геймификация мүмкіндіктері мотивацияны арттырып, тұрақты белсенділікті арттыратынын атап өтті. Көптеген студенттер геймификацияланған элементтерді музыканы үйренуді үй шаруасынан көңілді іс-әрекетке айналдыру деп сипаттады. Бір студент: «бұл ойын ойнау сияқты, мен әр уақытта деңгейімді көтеремін, фортепианода ойнауды жақсырақ меңгеремін; бұл тәжірибені жұмыс сияқты сезінбейді». Оқытушылар сонымен қатар геймификацияланған оқыту қолданбаларын пайдаланған студенттердің жүйелі түрде жаттығулар жасап, тапсырмаларды орындау ықтималдығы жоғары екенін атап өтті. Бұл білім беру мекемелеріндегі геймификацияның тиімділігі туралы алдыңғы тұжырымдарға сәйкес келеді [7].

Дағдыларға негізделген оқыту технологиясының шектеулері

Цифрлық құралдар музыка теориясы мен композициясын оқыту қабілеті үшін жоғары бағаланғанымен, көптеген қатысушылар дағдыларға негізделген оқытуды жеңілдету мүмкіндіктерінің шектеулерін атап өтті. Мысалы, кейбір тәрбиешілер оқушылардың есту қабілеттерін немесе қол ептілігін дәстүрлі әдістермен бірдей қарқынмен дамытпайтындығына алаңдаушылық білдірді. Бір тәрбиеші атап өткендей, «сіз нақты аспапта ойнаудан алатын тактильді кері байланысты алмастыра алмайсыз. Қолданбалар техниканы әзірлеуге қажетті нәзіктікті қайталай алмайды». Бұл алаңдаушылық технология дәстүрлі әдістерді толықтыра алатынымен, музыкалық білім берудің кейбір аспектілері бойынша практикалық оқытуды алмастырмауы керек деген пікірді көрсетеді [6].

Аралас оқыту тәсілдерінің қажеттілігі

Студенттер де, оқытушылар да цифрлық құралдарды дәстүрлі әдістермен біріктіретін аралас оқыту тәсілдерін ұсынды. Тәрбиешілер цифрлық құралдарды тек оларға сенудің орнына оқытуға біріктіру музыкалық білімге теңдестірілген көзқарасты қамтамасыз ететінін анықтады. Мысалы, бір оқытушы нақты аспапта практикалық сабақтарға көшпес бұрын музыка теориясының тұжырымдамаларын үйрету үшін цифрлық қолданбаларды пайдаланды, бұл студенттер теорияны практикалық контексте қолданған кезде оны жақсырақ түсінетінін байқады. Бұл тұжырым гибридті оқыту үлгілері икемділік пен тереңдікті қамтамасыз ете отырып, екі дүниенің де ең жақсысын ұсына алатынын көрсететін басқа зерттеулерге сәйкес келеді [1].

Негізгі қорытындылардың қысқаша мазмұны

Бұл зерттеудің нәтижелері цифрлық технологиялардың музыкалық білім беруде шектеулі болса да құнды рөл атқаратынын көрсетеді. Цифрлық құралдар теориялық оқытуды, әсіресе жаңадан бастағандар үшін айтарлықтай жақсарта алатынымен, дағдыларды неғұрлым жетілдірілген дамытуға келгенде олардың тиімділігі төмендейді. Геймификация тұрақты жаттығуларды ынталандыратын күшті мотиватор ретінде қызмет етеді, бірақ тек цифрлық құралдардың өзі күрделі физикалық дағдыларды меңгеру үшін қажетті егжейтегжейлі кері байланысты қамтамасыз етпеуі мүмкін.

Тұтастай алғанда, нәтижелер цифрлық технологияларды музыкалық білім берудегі дербес шешімдер ретінде емес, қосымша ресурстар ретінде біріктіру керектігін көрсетеді. Бұл деректер цифрлық құралдар музыкалық оқытуға қол жеткізуді демократияландырғанымен, дәстүрлі практикалық тәжірибелер арқылы шамадан тыс тәуелділікті болдырмау үшін мұқият енгізуді қажет етеді деген түсінікті растайды.

Сандық сауалнама деректерін, цифрлық белсенділік журналдарын және сапалы сұхбат нәтижелерін үшбұрыштау арқылы бұл зерттеу цифрлық технологиялардың музыкалық білімге қалай әсер ететіні туралы жан-жақты түсінік береді. Алынған ақпарат цифрлық құралдарды тиімді пайдалану үшін болашақ білім беру стратегияларын басшылыққа ала алады, бұл олардың дәстүрлі оқыту әдістерін алмастыру үшін емес, толықтыру үшін пайдаланылуын қамтамасыз етеді.

Талқылау. Бұл зерттеудің нәтижелері цифрлық технологиялардың музыкалық білім берудегі дамып келе жатқан рөлі туралы маңызды түсініктерді ашады, олардың оқу тәжірибесін жақсарту әлеуетін растайды, сонымен бірге белгілі бір шектеулерді ашады. Бұл нәтижелер технологияны білім беру мекемелеріне біріктіру туралы жалғасып жатқан пікірталастарға ықпал етеді және музыкалық білім берудегі цифрлық құралдар бойынша алдыңғы зерттеулерге сәйкес келеді. Бұл бөлімде зерттеу нәтижелерінің маңыздылығы алдыңғы жұмыстарға қатысты зерттеліп, оқыту практикасының салдары мен болашақ зерттеулердің әлеуетті бағыттары қарастырылатын болады.

Қол жетімділік пен белсенділікті арттыру

Зерттеудің ең маңызды нәтижелерінің бірі-цифрлық технологияның оқушылардың сабаққа қатысуына және музыкалық білімге қол жеткізуіне оң әсері. Жоғарыда айтылғандай, студенттердің 78% - ы музыканы үйрену үшін цифрлық құралдарды үнемі қолданатынын хабарлады, ал 62% - ы нәтижесінде олардың белсенділігі артқанын айтты. Бұл тұжырым оқытуды қолжетімді және тартымды ету үшін технологияның әлеуетін көрсететін алдыңғы зерттеулерге сәйкес келеді. Мысалы, Бауэр технологиялық интеграцияланған сыныптар дәстүрлі музыкалық оқытумен салыстырғанда белсенділіктің жоғары деңгейіне ықпал ететінін атап өтті [1]. Цифрлық құралдардың географиялық, экономикалық немесе басқа кедергілерге байланысты музыкалық білімге қол жеткізе алмайтын оқушыларды қамту мүмкіндігі осы саладағы айтарлықтай ілгерілеуді білдіреді.

Геймификация студенттердің қызығушылығын сақтаудың ерекше тиімді стратегиясы ретінде пайда болды. Зерттеу Көрсеткендей, Yousician және Simply Piano сияқты геймификацияланған қолданбаларды пайдаланатын студенттер тәжірибеде үлкен мотивация мен жүйелілікті көрсетті. Бұл Ойынға ұқсас элементтер ойын-сауық пен бәсекелестік элементтерін енгізу арқылы білім беру тәжірибесін өзгерте алады деп тұжырымдаған Рутманн мен Хебер тұжырымдарын растайды [7]. Ұпай жинау, деңгейлерді аяқтау және жетістіктері үшін төсбелгілерді алу қабілеті сыртқы мотивацияны қамтамасыз ететін сияқты, бұл әсіресе дәстүрлі музыкалық тәжірибеге қажетті пәнді меңгеруде қиындықтарға тап болуы мүмкін жас оқушылар үшін пайдалы болуы мүмкін.

Дегенмен, геймификация тәжірибені ынталандыруы мүмкін болса да, оның ішкі мотивацияны дамытудағы ұзақ мерзімді тиімділігі туралы сұрақтар туғызады. Студенттердің сыртқы сыйақыларға шамадан тыс тәуелді болып қалу және мұндай ынталандырусыз музыкамен айналысуға деген қызығушылығын жоғалту қаупі бар. Макферсон мен Уэлч ұсынғандай, сыртқы мотиваторларды музыканы ішкі бағалауды дамытуға бағытталған күш-жігермен үйлестіру тұрақты білім беру нәтижелері үшін өте маңызды [6]. Бұл қиындық цифрлық технологияларды, олардың артықшылықтарына қарамастан, музыкамен тереңірек байланысты дамытуға бағытталған стратегиялармен бірге ойластырылған түрде пайдалану керектігін білдіреді.

Дағдыларға негізделген оқытудағы шектеулер

Зерттеу нәтижелері цифрлық құралдар теориялық оқытуды тиімді қолдай алатынымен, олардың практикалық дағдыларды дамытуға әсері шектеулі екенін көрсетеді. Тәрбиешілердің 70%-ы өзара әрекеттесуге оң әсер ететінін түсінгенімен, тек 45% - ы технология көру немесе аспаптық оқу сияқты дағдыларды айтарлықтай жақсартады деп есептеді. Бұл тұжырымдар цифрлық құралдар ұсақ моториканы және музыкалық экспрессияны дамыту үшін қажетті тактильді және нюанстық тәжірибелерді жеткілікті түрде қайталамауы мүмкін деген бұрынғы сындарға сәйкес келеді [6].

Тәрбиешілермен жүргізілген сұхбаттардың сапалы деректері бұл алаңдаушылықты одан әрі растайды. Көптеген оқытушылар технологияның аспапты меңгеру үшін өте маңызды болып табылатын саусақтардың орналасуы немесе тыныс алуды бақылау сияқты музыканы ойнатудың физикалық аспектілері туралы егжей-тегжейлі кері байланыс беру мүмкіндігі жоқ екенін атап өтті. Мысалы, бір тәрбиеші: «бірде-бір қолданба скрипкадағы күрделі шығарманы үйрену кезінде қажет болатын нақты уақыттағы түзетулер сезімін

шынымен алмастыра алмайды», - деді. Бұл цифрлық құралдар білімді нығайтуға немесе бастапқы оқытуды қамтамасыз етуге көмектессе де, практикалық музыкантты дамыту үшін дәстүрлі практикалық әдістер әлі де қажет екенін көрсетеді.

Бұл шектеулер цифрлық құралдардың дағдыларға негізделген оқытуда орны жоқ дегенді білдірмейді. Керісінше, нәтижелер технология алмастырғыш емес, қосымша ретінде қызмет ететін аралас тәсілдің қажеттілігін көрсетеді. Цифрлық құралдарды ритақ жаттығулары немесе негізгі құлақ жаттығулары сияқты әрекеттер үшін тиімді пайдалануға болады, бірақ музыкалық дағдыларды дамытудың күрделі аспектілерін шешу үшін бетпе-бет нұсқаулармен толықтыру қажет болуы мүмкін. Бұл біртұтас білім беру тәжірибесін қамтамасыз ету үшін цифрлық ресурстарды дәстүрлі оқытумен біріктіретін аралас оқыту үлгілерінің тұжырымдамасына сәйкес келеді [1].

Цифрлық алшақтықты жою

Зерттеу барысында көтерілген маңызды мәселе әлеуметтік-экономикалық факторларға негізделген технологияларға қол жеткізудегі айырмашылықтарды білдіретін цифрлық алшақтық мәселесі болып табылады. Цифрлық құралдар белгілі бір дәрежеде музыкалық білім беруді демократияландырғанымен, жоғары сапалы құрылғылар мен бағдарламалық қамтамасыз етуді сатып ала алатындар мен сатып ала алмайтындар арасында әлі де алшақтық бар. Бұл зерттеу табысы жоғары студенттердің Табысы төмен құрдастарымен салыстырғанда DAW сияқты озық цифрлық құралдарды пайдалану ықтималдығы жоғары екенін көрсетті. Бұл тұжырым Рутманн мен Хебер жүргізген бұрынғы жұмыстарға сәйкес келеді, олар әлеуметтік-экономикалық айырмашылықтар қолжетімділік біркелкі бөлінбесе, технологияны жетілдіре отырып оқытудың артықшылықтарын шектеуі мүмкін екенін атап өтті [7].

Цифрлық алшақтық технологияны оқытуға енгізгісі келетін, бірақ қол жетімділік деңгейі әртүрлі студенттерді қабылдауы керек оқытушылар үшін проблема болып табылады. Бұл мәселені шешу үшін мектептер мен мекемелерге мектеп ұсынатын құрылғылар немесе бағдарламалық құрал лицензиялары арқылы цифрлық ресурстарға тең қолжетімділікті қамтамасыз етуге инвестиция салу қажет болуы мүмкін. Сонымен қатар, танымал цифрлық оқыту құралдарына арзан немесе ашық бастапқы баламаларды жасау бұл олқылықтың орнын толтыруға және барлық студенттердің музыкалық білім беру технологиясын жетілдіруден пайда көруін қамтамасыз етуге көмектеседі.

Педагогикалық практиканың салдары

Бұл зерттеудің нәтижелері цифрлық технологияларды оқытуға енгізгісі келетін музыка мұғалімдері үшін бірнеше практикалық салдарларды көрсетеді. Біріншіден, тәрбиешілер технологияның әсіресе тиімді екендігі дәлелденген музыка теориясы, композиция немесе ритм жаттығулары сияқты белгілі бір оқу мақсаттарына жету үшін цифрлық құралдарды стратегиялық пайдалануды қарастыруы керек. Дегенмен, олар сонымен қатар дағдыларға негізделген жетілдірілген оқыту үшін цифрлық құралдардың шектеулерін мойындауы және практикалық оқытудың оқу бағдарламасының орталық құрамдас бөлігі болып қалуын қамтамасыз етуі керек.

Сонымен қатар, осы зерттеудің нәтижелері цифрлық құралдарды дербес шешімдер ретінде пайдаланудың орнына кеңірек педагогикалық шеңберге біріктірудің маңыздылығын көрсетеді. Мысалы, цифрлық қолданбаларды пайдалануды тірі ансамбльдік тәжірибелермен біріктіру студенттерге технологияға негізделген оқытудан алған теориялық білімдерін практикалық, әлеуметтік ортада қолдануға көмектеседі. Мұндай аралас тәсіл оқытудың әртүрлі стильдері мен қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін әртүрлі оқыту әдістерін қолдайтын білім берудегі озық тәжірибелерге сәйкес келеді [4].

Тәрбиешілер геймификацияның ықтимал кемшіліктерін де есте ұстауы керек. Бұл күшті мотиватор болуы мүмкін болса да, тек ұпай немесе сыйақы жинауға емес, оқуға назар аударуды қамтамасыз ету маңызды. Бұған нақты білім беру мақсаттарын қою және дәстүрлі

тәжірибе процедураларын ауыстырудың орнына қолдау көрсету үшін геймификацияланған элементтерді пайдалану арқылы қол жеткізуге болады. Бауэр атап өткендей, ең тиімді оқу орталары студенттерді цифрлық құралдарды балдақ ретінде емес, білім беру сапарында көмекші құрал ретінде пайдалана отырып, оқу жауапкершілігін өз мойнына алуға ынталандыратын орталар болып табылады [1].

Болашақ зерттеулердің бағыттары

Бұл зерттеу музыкалық білім берудегі цифрлық технологиялардың рөлі туралы құнды түсінік бергенімен, болашақ зерттеулер үшін бірнеше сұрақтар туғызады. Әрі қарай зерттеуді қажет ететін салалардың бірі — геймификацияланған оқытудың ішкі мотивацияға ұзақ мерзімді әсері. Бойлық зерттеулер бастапқыда геймификацияланған қолданбалардан пайда көретін студенттердің жаңалық жойылғаннан кейін музыкаға деген қызығушылығын сақтайтынын және бұл оқушылар сыныптан тыс уақытта музыкамен айналысуды жалғастыра ма, жоқ па, соны зерттей алады.

Сонымен қатар, болашақ зерттеулер музыкалық білім берудің әртүрлі аспектілері үшін ең тиімді цифрлық құралдардың ерекшеліктерін зерттей алады. Мысалы, зерттеулер нақты уақыттағы кері байланыс, интерактивті оқулықтар немесе әлеуметтік оқыту мүмкіндіктері сияқты әртүрлі қолданба функцияларының әртүрлі жас топтарындағы немесе дағдылар деңгейлеріндегі оқу нәтижелеріне әсерін салыстыра алады. Қандай мүмкіндіктердің ең көп пайда әкелетінін түсіну мақсатты цифрлық ресурстарды жобалауға көмектеседі.

Ақырында, цифрлық алшақтықты жою болашақ зерттеулер үшін басымдық болуы керек. Зерттеушілер мектептегі бастамалардың, қоғамдық бағдарламалардың тиімділігін немесе технологиялық теңсіздікті азайту саясатындағы өзгерістерді зерттей отырып, цифрлық құралдарға тең қолжетімділікті қамтамасыз етуге бағытталған іс-шараларды зерттей алады. Мұндай зерттеулер музыкалық білім берудегі технологияларды интеграциялаудың неғұрлым инклюзивті тәсілдерін дамытуға ықпал етуі мүмкін.

Қорытындылай келе, зерттеу музыкалық білім берудегі цифрлық технологиялардың қосарлы сипатын көрсетеді, бұл айтарлықтай артықшылықтар мен елеулі қиындықтарды қамтамасыз етеді. Цифрлық құралдар оқу ресурстарына қолжетімділікті арттыруда, студенттерді тартуда және теориялық түсінікті қолдауда тиімділігін дәлелдегенімен, олардың озық практикалық дағдыларды дамытудағы шектеулері теңдестірілген, аралас тәсілді қажет Бұл тұжырымдар дәстүрлі педагогикалық шеңберде цифрлық құралдарды біріктірудің маңыздылығын көрсете отырып, ойластырылған түрде қолданыстағы эдебиеттерге сәйкес келеді және оларды кеңейтеді [1, 6].

Қорытынды. Бұл зерттеу музыкалық білім берудегі цифрлық технологиялардың рөлін жан-жақты зерттеуді қамтамасыз етті, олардың трансформациялық әсерін атап өтті, сонымен бірге шектеулерді мойындады. Бұл жұмыстың жаңалығы цифрлық құралдардың оқу нәтижелеріне, өзара әрекеттесуге және оқыту тәжірибесіне қалай әсер ететіні туралы тұтас көзқарасты ұсыну үшін сандық сауалнамаларды, цифрлық белсенділік журналдарын және сапалы сұхбаттарды біріктіретін аралас әдістер тәсілінде жатыр. Нәтижелер цифрлық технологияның музыкалық білім беруді, әсіресе теориялық оқыту мен бастауыш сынып оқушылары үшін қолжетімді және тартымды етудегі маңызды артықшылықтарын көрсетеді. Дегенмен, зерттеу сонымен қатар дағдыларға негізделген оқыту үшін цифрлық құралдардың тиімділігіндегі шектеулерді және цифрлық алшақтыққа байланысты мәселелерді анықтайды.

Бұл зерттеудің маңыздылығы оның оқыту практикасына әсер етуінен туындайды. Нәтижелер цифрлық құралдар дәстүрлі әдістерді алмастырмауы керек, керісінше музыкалық білім берудің әртүрлі аспектілерін жақсартатын қосымша ресурстар ретінде қызмет етуі керек екенін көрсетеді. Технологияны практикалық оқытумен үйлестіретін аралас оқыту тәсілдері олардың шектеулерін еңсере отырып, цифрлық құралдардың артықшылықтарын барынша арттырудың ең перспективалы стратегиясы болып табылады. Сонымен қатар, нәтижелер геймификацияның ойластырылған интеграциясының маңыздылығын көрсетеді,

бұл оның музыканы оқытудың терең білім беру мақсаттарына көлеңке түсірмей, қолдау көрсетуін қамтамасыз етеді.

Зерттеу сонымен қатар әлеуметтік-экономикалық факторларға негізделген цифрлық ресурстарға қол жеткізудегі айырмашылықтарды анықтау арқылы цифрлық алшақтық мәселесіне жарық түсіреді. Бұл мәселені шешу цифрлық музыкалық білім берудің демократияландыру әлеуетін іске асыруды қамтамасыз ету үшін өте маңызды. Мектептер мен мекемелерге технологияға тең қол жетімділікті қамтамасыз етуге және алшақтықты жою үшін арзан шешімдерді зерттеуге инвестиция салу қажет болуы мүмкін.

Болашақ зерттеулер үшін бірнеше бағыттар ұсынылады. Бойлық зерттеулер геймификацияланған оқытудың оқушылардың мотивациясына және музыкалық білім беруді сақтауға ұзақ мерзімді әсері туралы түсінік бере алады. Сонымен қатар, оқытудың әртүрлі нәтижелерін жақсартатын цифрлық құралдардың ерекшеліктерін одан әрі зерттеу тиімдірек білім беру ресурстарын жобалауға көмектеседі. Ақырында, цифрлық алшақтықты азайту стратегияларын зерттеу шығу тегіне қарамастан барлық студенттерге пайда әкелетін инклюзивті тәсілдерге әкелуі мүмкін.

Қорытындылай келе, музыкалық білім берудегі цифрлық технологиялардың интеграциясы оқу тәжірибесін байыту үшін үлкен әлеуетке ие маңызды дамуды білдіреді. Бұл зерттеу мұғалімдерге, саясаткерлерге және зерттеушілерге құнды ақпарат ұсына отырып, дәстүрлі музыкалық білім беруді толықтыру үшін цифрлық құралдарды қалай пайдалануға болатынын тереңірек түсінуге ықпал етеді. Осы түсініктерді пайдалана отырып, музыкалық білімнің болашағын динамикалық, инклюзивті және әртүрлі оқушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыратын етіп қалыптастыруға болады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

- 1. Бауэр, Уильям І. Бүгінгі таңда музыканы оқыту: музыканы құруға, орындауға және оған жауап беруге арналған цифрлық педагогика. Нью-Йорк: Оксфорд Университетінің баспасы, 2014. https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199890590.001.0001
- 2. Браун, Вирджиния, Виктория Кларк. «Психологияда тақырыптық талдауды қолдану». Психологиядағы сапалы зерттеулер, №2 (2006). 77-101 беттер. https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa
- 3. Кресвелл, Джон В., Шерил Н. Пот. Сапалы зерттеу және зерттеу дизайны: бес тәсілдің ішінен таңдау. 4-ші басылым. Таузенд Окс, Калифорния: Sage, 2018.
- 4. Фиилд, Энди. IBM SPSS Статистикасын пайдаланып зерттеу статистиканы табу. 5-ші басылым. Таузенд Окс, Калифорния: Sage, 2018.
- 5. Хоскен, Даниэль Дж. Музыкалық технологияға кіріспе. 2-ші басылым. Нью-Йорк: Routledge, 2014. https://doi.org/10.4324/9780203799261
- 6. Макферсон, Гари Э., Грэм Ф. Уэлч. Балалық және жасөспірім кезіндегі музыканы оқыту және оқыту: Музыкалық білім берудің Оксфорд Анықтамалығы, 2 Том. Нью-Йорк: Оксфорд университетінің баспасы, 2018. https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780190674564.001.0001
- 7. Рутманн, Алекс және Дэвид Г.Хеберт. «Виртуалды және Онлайн ортадағы музыканы оқыту және жаңа медиа». Технология және музыкалық білім туралы Оксфорд анықтамалығы. Нью-Йорк: Оксфорд Университетінің Баспасы, 2012. 567-582 беттер. https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199372133.013.34

References:

1. Bauer, William I. Music Learning Today: Digital Pedagogy for Creating, Performing, and Responding to Music. New York: Oxford University Press, 2014. https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199890590.001.0001.

- 2. Braun, Virginia, and Victoria Clarke. "Using Thematic Analysis in Psychology." Qualitative Research in Psychology 3, no. 2 (2006): 77-101. https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa.
- 3. Creswell, John W., and Cheryl N. Poth. Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches. 4th ed. Thousand Oaks, CA: Sage, 2018.
- 4. Field, Andy. Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics. 5th ed. Thousand Oaks, CA: Sage, 2018.
- 5. Hosken, Daniel J. *An Introduction to Music Technology. 2nd ed. New York: Routledge, 2014. https://doi.org/10.4324/9780203799261.
- 6. McPherson, Gary E., and Graham F. Welch, eds. Music Learning and Teaching in Infancy, Childhood, and Adolescence: An Oxford Handbook of Music Education, Volume 2. New York: Oxford University Press, 2018. https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780190674564.001.0001.
- 7. Ruthmann, Alex, and David G. Hebert. "Music Learning and New Media in Virtual and Online Environments." In The Oxford Handbook of Technology and Music Education, edited by S. Alex Ruthmann and Roger Mantie, 567-82. New York: Oxford University Press, 2012. https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199372133.013.34.

IRSTI 14.35.09

https://doi.org/10.51889/3005-6381.2024.80.3.005

Dzhanaev M.B.¹, Yazici Bilal²

¹Abai Kazakh National Pedagogical University, Candidate of Pedagogical Sciences, Acting Associate Professor, Almaty, Kazakhstan, e-mail: miyat53@mail.ru
²Trabzon University, Faculty of Fine Arts and Design, master of arts, Republic of Turkey, Trabzon. e-mail: bilalyazici@trabzon.edu.tr

THE DEVELOPMENT OF DIGITAL ART IN THE CONTEXT OF ART EDUCATION

Abstract

This paper examines the place of digital art in Art education and demonstrates how recent developments in digital technology have transformed contemporary art curricula. Over the years, digital art has evolved into an essential element in contemporary education that includes such practices as: Digital painting 3D modeling Interactive media This study explores the role of digital art in curricula, how it might be positioned relative to existing practices and challenges, what new opportunities it creates for students as well as educators.

Answering questions through mixed-methods (literature review, survey, interview and case study), the research concluded that 78% of every institution looks to incorporate digital art but in various unclear dimensions. As a result, educators mix conventional techniques of art with digital tools to provide an all-encompassing structure in this field. Nonetheless, among the challenges listed were concerns regarding resource scarcity, technological obsolescence and matters of access and equity.

The research demonstrates the potential for digital art to both stimulate creativity and promote innovation, as well as better equipping students with what they will need in a career in contemporary through practicing within contemporary paradigm; however it also highlights worries about traditional skills being rendered valueless. Finally, it reinforces the need for structures that benefit successful deployment such as faculty development and resources.

The inclusion of digital art in education is still a work-in-progress, and the process requires more research. The findings of this study provide direction on the state of digital art education and recommendations for future research, stressing an urgency in establishing inclusive pedagogical approaches that are relevant in a rapidly advancing digitally enabled world.

Key words: digital art, art education, pedagogy, technological integration, creativity

M.Б. Джанаев ^{1} , Бильял Языджы ^{2}

¹Казахский национальный педагогический университет имени Абая, кандидат педагогических наук, исполняющий обязанности доцента, г. Алматы, Казахстан, e-mail: miyat53@mail.ru

²Трабзонский университет, Факультет изобразительного искусства и дизайна, магистр искусств, Турецкая Республика, г. Трабзон e-mail: bilalyazici@trabzon.edu.tr

РАЗВИТИЕ ЦИФРОВОГО ИСКУССТВА В КОНТЕКСТЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Аннотация

В этой статье рассматривается место цифрового искусства в художественном образовании и демонстрируется, как последние достижения в области цифровых технологий изменили учебные программы по современному искусству. На протяжении многих лет цифровое искусство превратилось в важный элемент современного образования, который включает в себя такие практики, как: Цифровая живопись, 3D-моделирование, интерактивные МЕДИА. В этом исследовании исследуется роль цифрового искусства в учебных планах, как его можно позиционировать относительно существующих практик и задач, какие новые возможности оно создает для студентов, а также для воспитатели.

Отвечая на вопросы с помощью смешанных методов (обзор литературы, анкетирование, интервью и тематическое исследование), исследователи пришли к выводу, что 78% учреждений хотят внедрять цифровое искусство, но в различных неясных аспектах. В результате преподаватели сочетают традиционные методы изобразительного искусства с цифровыми инструментами, чтобы создать всеобъемлющую структуру в этой области. Тем не менее, среди перечисленных проблем были опасения по поводу нехватки ресурсов, технологического устаревания и вопросов доступа и справедливости.

Исследование демонстрирует потенциал цифрового искусства как для стимулирования творчества, так и для продвижения инноваций, а также для лучшего оснащения студентов тем, что им понадобится в современной карьере, благодаря практике в рамках современной парадигмы; однако оно также подчеркивает опасения по поводу того, что традиционные навыки становятся бесполезными. Наконец, это усиливает потребность в структурах, способствующих успешному внедрению, таких как повышение квалификации профессорскопреподавательского состава и ресурсы.

Внедрение цифрового искусства в образование все еще находится в стадии разработки, и этот процесс требует дополнительных исследований. Результаты этого исследования дают представление о состоянии цифрового художественного образования и рекомендации для будущих исследований, подчеркивая необходимость внедрения инклюзивных педагогических подходов, актуальных в быстро развивающемся цифровом мире.

Ключевые слова: цифровое искусство, художественное образование, педагогика, технологическая интеграция, креативность.

M.Б. Джанае e^1 , Бильял Языджы e^2

¹ Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, педагогика ғылымдарының кандидаты, Қауымдастырылған профессор м.а., Алматы қ., Қазақстан, e-mail: miyat53@mail.ru

² Трабзон университеті, Бейнелеу өнері және дизайн факультеті, өнер магистрі. Түркия Республикасы, Трабзон қ. e-mail: bilalyazici@trabzon.edu.tr

КӨРКЕМДІК БІЛІМ БЕРУ КОНТЕКСТІНДЕ ЦИФРЛЫҚ ӨНЕРДІ ДАМЫТУ

Аңдатпа

Бұл мақалада цифрлық өнердің көркемдік білім берудегі орны қарастырылады және цифрлық технологияның соңғы жетістіктері заманауи өнер бойынша оқу бағдарламаларын қалай өзгерткенін көрсетеді. Көптеген жылдар бойы цифрлық өнер Заманауи білім берудің маңызды элементіне айналды, оған мыналар кіреді: сандық кескіндеме, 3D модельдеу, интерактивті МЕДИА. Бұл зерттеу цифрлық өнердің оқу бағдарламаларындағы рөлін, оны қолданыстағы тәжірибелер мен міндеттерге қатысты қалай орналастыруға болатындығын, студенттер үшін қандай жаңа мүмкіндіктер туғызатынын, сондай-ақ тәрбиешілер.

Аралас әдістермен (әдебиеттерге шолу, сауалнама, сұхбат және кейс-стади) сұрақтарға жауап бере отырып, зерттеушілер мекемелердің 78% цифрлық өнерді енгізгісі келеді, бірақ әртүрлі түсініксіз аспектілерде деген қорытындыға келді. Нәтижесінде, оқытушылар дәстүрлі бейнелеу өнері әдістерін цифрлық құралдармен біріктіріп, осы салада жан-жақты құрылым жасайды. Осыған қарамастан, аталған мәселелердің арасында ресурстардың жетіспеушілігі, технологиялық ескіру және қол жетімділік пен әділеттілік мәселелері туралы алаңдаушылық болды.

Зерттеу цифрлық өнердің шығармашылықты ынталандыру үшін де, инновацияны ілгерілету үшін де, студенттерді заманауи парадигма шеңберіндегі тәжірибе арқылы заманауи мансапта қажет нәрселермен жақсырақ жабдықтау үшін әлеуетін көрсетеді; дегенмен, ол дәстүрлі дағдылар пайдасыз болып қалады деген аландаушылықты да көрсетеді. Ақырында, бұл профессорлық-оқытушылық құрамның біліктілігін арттыру және ресурстар сияқты табысты енгізуге ықпал ететін құрылымдарға деген қажеттілікті арттырады.

Білім беруде цифрлық өнерді енгізу әлі де дамып келеді және бұл процесс қосымша зерттеулерді қажет етеді. Бұл зерттеудің нәтижелері цифрлық өнер білімінің жай-күйі туралы түсінік береді және жылдам дамып келе жатқан Цифрлық әлемде өзекті болып табылатын инклюзивті педагогикалық тәсілдерді енгізу қажеттілігін көрсете отырып, болашақ зерттеулер үшін ұсыныстар береді.

Түйін сөздер: цифрлық өнер, көркемдік білім, педагогика, технологиялық интеграция, шығармашылық.

Main provisions. This article examines how digital technologies are changing curricula for contemporary art. This underscores the increasing relevance of digital art to practices such as 3D modeling, digital painting, and interactive media — all now part of many a curriculum. While 78% of all art departments integrate some form of digital artwork, Madriz notes that it exists in an incredibly diverse context such as within studios where traditional and technological tools maintain a symbiotic relationship. New technologies emerge quickly, and other barriers may include resource constraints or the unequal availability of digital tools noted by study authors as obstacles to integration efforts. With that said, digital art provides innovation which still allows students to be creative and develop skills for the future. More generally, the findings underscore how extensive professional development and resources are needed to ensure that all students have equitable access to digital art education.

Introduction. Digital technology has already transformed many areas of contemporary life, including art. Computer graphics and digital painting are only parts of a large genre referred to as Digital Art, which has emerged as one among the foremost surprising and transformative forces within the contemporary world. The development of this new medium has not only changed the ways in which art is produced but it went further to generate innovative formats for mobile experience and due so altered how people could learn, understand or consume Art. As art education tries to adjust itself with the fast-changing digital technology, it has a hard time incorporating these new forms into its existing curricula that they are more used to teach disciplines (i.e. painting, sculpture and printmaking) of traditional media. Copy The Sentence: "As Anderson and McLoughlin (2016) have identified, the integration of digital art into pedagogies has been noted as something that is now ranked alongside creativity-slakes and technical competence in importance for student attainment due to a transformative effect on artistic practice (Anderson & Mcloughlin, 2016). The production of digital art as a product of teaching practice in fine arts therefore is an area where increases central relevance for the future not only about art making but also artist education.

Until recently, art education involved the study of traditional techniques and styles. In the history of art education, this canon has lasted for hundreds of years: drawing/painting/sculpture mastery with an emphasis on copying along with training to develop technical skills and judgement at first but inevitably - aesthetical habits by understanding/history part. For generations, these traditional art forms have been regarded as the essential components of an artist's education—as keys that unlock the door to creativity and innovation. Yet the evolution of digital art has led to a cultural shift, that makes us question the relevance and importance of these approaches today — raising questions about how we might still practice in this new century.

The incorporation of digital art tools within iconic methods and visible culture is just not the assimilation — relatively, it manifests a brand-new strategy to conceptualizing, creating artwork. Interactivity, Design and Publishing for Digital Art The field of digital art is by nature interdisciplinary, and our programs tend to encompass elements from design, technology and traditional arts as a way of anonymously transcending the restriction inherent in their relative disciplines. This includes things like 3D modeling and animation programs, which enable artists to create something that is a digital file but also becomes an actual object using tools such as 3D printing. On the other hand, tools like digital painting software provide effects like traditional brushes and paints but also open possibilities that physical world techniques cannot achieve.

The rise of digital art in recent years has seen an increased demand, and respectability within the wider art world. Digital art is being shown in major museums, and more so than ever before exhibits are recognizing our digital artists. Such a change in perspective is important because it prompts educators to rethink the breadth and range of what they teach. As a result, some art schools and colleges have started to implement digital art into their curriculum by developing courses that focus on areas like digital imaging new media or virtual reality. Many of these courses not only teach the technical skills to create digital art but also give a broader understanding and context in which how these new forms can be used as an expression form.

Nonetheless, there are challenges to using digital art within the teaching of art. A main challenge is the fast-moving aspect of digital technologies, which can be hard for those who teach to catch up with new tools and best practices. The pace of development in software and hardware is so fast indeed: unlike traditional art forms that evolved slowly over hundreds of years, digital art sits tightly with the way all those gizmos quickly evolve. As a result, the skills and knowledge needed to create digital art is always changing with this as well so that it can be an exciting process for educators needing to constantly update their teaching. In addition, the purchase and preservation of digital paint programs can be financially unattainable to some organizations making it difficult for their incorporation in other art projects.

There is also another major issue, which is having a framework that can make effective sense of digital art. Painting classes offer the same principles as drawing, composition and color theory, if you take a more traditional course in art education. Although such principles remain pertinant, digital art creates an expanded field which demands further theoretical and critical frameworks. The digital medium makes us think about time and motion in ways that aren't possible with static art forms—time [temporality] is intrinsic to this form of art. Interactive digital art often challenges outdated narratives concerning authorship as well, since audience members can also take part in the production of works. This critical domain of conceptual issues urgently calls for the overhaul not only of art education theory but also that pedagogical frameworks and strategies need to better deal with these entanglements.

There are, however, significant opportunities linked to the integration of digital art into art education too. However, new digital tools provide also novel techniques and creative modes for artist to experiment with reinventing what can be considered as art. For students, digital media offers alternative paths to making art and self-expression. Additionally, digital art can enable artists of all kinds and levels to engage in the process from any corner of the world, leading towards a more universal and connected environment.

To conclude, the invention and eventual development of digital art have made a powerful paradigm shift in contemporary art scenery especially within an educational context. Educators, as they try to incorporate digital art into their classrooms, face a myriad of challenges: the speed with which technology changes; limited theoretical and pedagogical underpinnings for teaching programs in this new area. And yet, these challenges are also new opportunities for renewal and bridging creative knowledge with the way that engage students in practice. With the development of digital art, it is likely that its influence in art education will become a more significant factor in determining how artists and societies will respond to each other.

Methods. Researchers adopted a multilayered methodological design—analyzing integration of DA within art education context (qualitative & quantitative) — with an aim to find out how digital technology is being used in the classrooms today, identify challenges and opportunities. Our methodology was developed to examine the degree of current incorporation of digital art into formal education, highlight what teaching strategies are being deployed or whether content outcomes have been achieved by this academic experience. The research was an 18-month study based on four phases: literature review, survey of art educators, in-depth interviews to key stakeholders and case studies from selected institutions.

Research Phases Phase 1 The research team conducted a comprehensive review of the literature to underpin the later microcosm phases. The literature review aimed to synthesize previous studies surrounding digital art, where it relates to integration with an existing art education curriculum and the pedagogical nuances of such a merger. Relevant studies obtained from academic journals, books, conference proceedings and online sources were consulted. It also contains review on current digital art curricula, courses contents and outlines from different visual arts schools and universities worldwide. The objectives of this paper are to provide an overview on the current research, identify gaps in understanding and theory that require further exploratory work through interviews and a survey instrument (to be developed later), as well inform future methodological considerations.

The second phase, using an online survey administered to art educators designed and implemented by the author. The survey gathered both quantitative data on how prevalent the integration of digital art was in a particular institution or set-pieces darkness education programs and qualitative information about educators' experiences, challenges, perceptions around this integration. It was designed to include a combination of close-ended questions, for statistical analysis purposes and open-end ones that allowed participants the opportunity to elaborate their answers. The survey and other material were sent to art educators in primary, secondary schools as well as tertiary institutions including colleges of art or (university level). A total of 450 responses were received, which provided a sufficient dataset.

To enhance reliability and validity of the survey, preventative measures were undertaken. The first step was to use the findings of the literature review to develop survey questions, which subsequently were reviewed by an expert panel within art education and digital arts. These questions were next pilot tested with a cohort of art educators, and this phase was used to check the clarity or wording issues for each question. The survey was modified and finalized based on the responses of the pilot study participants. The survey was also anonymous to encourage open-ended responses from participants.

After the survey, phase three consisted of in-depth face-to-face interviews with a sample group consisting of art educators, administrators and digital artists. These interviews sought to explore the roles and experiences of individuals working in digital art integration within arts education. The interview process included 30 interviews that took approximately 45–60 minutes. Because of the survey responses, which requested information around their experience in digital art education and because many respondents reported significant years of expertise in teaching the topic (or at least a thoughtful take on it), they were invited to be interviewed.

Using semi-structured individual interviews to facilitate the discussion about key issues, this conducted by providing questions from a predetermined set of topics. The interview questions were designed to cover topics such as the pedagogical methods used to teach digital arts, challenges in integrating it into existing curricula and impact of their teaching of how students learn. Interviews, where possible and practical (and often involving numerous video-confluence calls), were done either in person or by Skype call. Interviews were audio-recorded with permission and transcribed for analysis.

Qualitative data from the interviews. To analyze the qualitative data from these stakeholders at Daya Medika PHC, a thematic analysis approach was employed. Making use of a qualitative data analysis software, the transcriptions were coded, and common themes categorized. The narratives and data analyzed through this process offered nuanced, thick case illustrations of the material contributions art educators and digital artists save in conjunction with those obtained from survey research. Patterns, correlations and divergences between different data sources were sought by comparing the results of survey with those derived from thematic analysis.

In his final, fourth phase of the research project study is to re-evaluate survey results and interview data with in-depth case studies from five art education institutions for their exemplary practice: Mentioned Art schools that successfully integrate digital arts as part of institution-based curriculum. We researched various institutions for their good will, reach and depth of digital art programs; some were recommended by people within that field. Case studies gave a more depth and context-focused look into how digitally oriented education was being carried out, what kind of problems institutions struggled with as well as the methods they had employed for better solutions.

Data collection in the case studies included document analysis, classroom observations, and interviews with faculty/staff/administrators and students. This review of the document included in course syllabus; programs details as well institutional documents related to digital art education. There is a classroom observation for more in-situ measures of teaching methods, and student engagement in digital art courses. These observations were made using a structured observation protocol, as it revolves around key points like the involvement of digital tools and activity with students along teachers digitally integrated art to other interdisciplinary areas. DM: And you did interviews with the faculty, students and administrators to get their perspectives on how digital art has been rolled out in these schools.

Cross-case synthesis of data obtained from the case studies It resulted in examining and articulating key points from each case study to establish central themes, unique practices, and suggestions for how digital art can be integrated into the subject area of art education. The cross-case analysis provided a comparison across institutional contexts of the impact of size, location or resources on implementation and effectiveness Digital Art programs.

During the study ethical concerns were maintained at all stages to enhance validity of this research. All participants received full information about the purpose of conducting this research and its methodology in addition to their rights as subjects. All survey respondents and interviewees gave written informed consent, as did all case study participants. To ensure that confidentiality was maintained, we anonymized all data and provided pseudonyms for any institution or individual when necessary. The study was also performed in compliance with the ethical rules of academic and professional institutions to which we belong.

The methodological approach used in this study was anchored on offering a richer and depth insight into the emerging of digital art within an educational framework. The study combined quantitative and qualitative research, with a mix of broad trends and personal stories from those working in digital art education. Using multiple data and analytic sources of information further improved the reliability and validity of results, making this a more rigorous analysis.

This research has implications for the status quo of digital content within traditional art curricula, both by their very existence and through identification of obstacles to such implementation as well as possibility in new directions enabled by a newly emerging discipline. The implications of this research should be useful to educators, policy makers and researchers providing an answer as one way arts education may look like in future under the forces on ongoing digitalization.

Results. This paper on integrating digital art in Art education brings out a comprehensive and empirical analysis of it being an opportunity as well difficulty. Building on a thorough meta-analysis, the results from survey data in addition to qualitative interviews and case studies shed light on how digital art is currently being integrated within education, what pedagogical strategies are used and their effects for students as well as educators. The findings also indicate the uneven penetration of digital art into mainstream art education provision, reliant on aspects such as institutional resources and educator experience in conjunction with how emerging technologies are embraced.

A key finding from the survey is clear: Digital art has made huge inroads on fine arts education, with a vast majority of respondents indicating that their institutions now provide some form courses or modules dedicated to digital art. Among the educators polled, 78% said their institutions teach digital art as part of their curricula. Its adoption also speaks to the widespread sentiment that digital art is now widely accepted in contemporary art practice. But only to an extent and level of the incorporation of digital art differs radically from one institution to another. Some programs have sophisticated digital art tracts that include discipline-specific courses in areas like digital painting, 3D modeling, and interactive media while others are just now starting to incorporate a few elements of the medium into traditional Art course offerings.

Pedagogically, the investigation found that educators employ various methods when teaching how to create with digital tools in your art class by combining I traditional art techniques. Indeed, in the report many educators say they are extending their teaching of color theory and principles of composition or perspective (taught as abstract concepts with a pencil) to digital software. But they also said digital tools afford certain kinds of pedagogical possibilities that learning in print cannot: the opportunity to try different techniques at a much faster pace, and then quickly revise and refine work. The creativity that can be employed through digital tools enable students to engage in exploration and iteration which could not previously achieved due system constraints of traditional media" (Smith, 2023).

While digital tools offer many benefits, the study uncovered notable barriers related to their implementation in art education. A challenge often cited by delegates is the sheer speed of change caused by new technologies, an obstacle that can leave even expert educators at a loss as to what tools and Approaches are "in." Trainable digital artists The survey found that 64% of those surveyed do not feel they have the skills to teach even the most used current software for creative and cultural sector activities. Educators experienced this at the same time, and several educators in interviews also noted that it was difficult to keep their skills up to date when technology keeps changing so quickly — adding additional financial costs for new software or hardware. One interviewee said, 'Keeping up

with the new technology is hard enough to do when budgets are tight and professional development opportunities become fewer' (Jones 2023).

The case studies provided more evidence on how those challenges are being tackled by institutions and digital art as a medium is successfully implanted in their syllabus. At Institution A, one of the top digital schools in New York that has a strong art department, is always updating their curriculum to keep up with new technology policies. In addition, the program provides ongoing workshops and professional development for educators to keep them up to date on new digital tools! In addition, Institution A has established public-private partnerships with technology companies which will provide access to last-generation software and equipment at reduced prices. This preemptive strategy has ensured that the institute stays at top in terms of providing digital art education and you can see it through out their ex-students who are doing well on big posts within the confines of this industry.

In contrast, at Institution B — a small liberal arts college (one larger than College of the Mainland), digital art is seen as one part piece specific to studio practice; it doesn't exist in isolation and resemble its own program (traditional architecture forms do). This combination broadens a student's ability to tackle issues in digital art and traditional mediums side by side, encouraging the importance of working across disciplines with one another. Nevertheless, the example of Institution B has made apparent some drawbacks in this strategy as well, especially due to resource limitations. Because the state university system does not have a dedicated digital art program within larger schools, I think that is one of their big downfalls on teaching more specific talent like what you could find at Otis or SVA where they provide special technology and faculty. Despite these constraints, Institution B has so far adopted digital art with great success because it leads to innovative work which fuses old and new mediums.

Survey and Interview data show the effects of digital art education on student learning outcomes. A vast number of educators claim that digital art students are very capable in the technical aspect, be it with industry standard software or workflows. New age strategies for digital art integration in education: It clearly shows that innovative pedagogical moves are marching further to make foolproof arrangements of seamless practices. Clark and Wang (2017) suggest a framework that merges traditional art principles with digital methodologies, providing an overview of the different fields in regard to visual learning. The mastery of these capabilities has become more and more indispensable in today's world, I mean the digital one. Experiments and creative expression were two other themes that instructors agreed digital art education helped develop, alongside technical skill. This feature allows students to test out new ideas and iterate on a digital space that makes it safe for the timidest tinkerers as well as encouraging exploring of brand-new art making possibilities so there is no fear (at least less) when attempting something weird. As one educator put it: 'Digital art tools enable students to stretch the limits of your creativity whereas cut and paste on paper with a glue stick does not. They can click undo and try something else (Williams, 2023).

Nevertheless, the findings also suggest that digital art has its imperfections when it comes to educational integration. This is perhaps the reason behind some educator concerns that technology was being overemphasized at traditional art skills might be seen as becoming devalued e.g. drawing and painting). These worries were significant among educators, who feared that students might be over-relying on digital tools at the expense of core skills. Brown (2023) observes that "Students might use digital shortcuts and never learn the traditional techniques.

They also demonstrate the need for creating balanced approaches in digital art education using both traditional and new media. The educators uniformly agreed that curricula should be centered on the integration of digital tools with traditional art-making methods, not a dichotomized concept where each realm is mutually exclusive or pitted against one another. People thought this complementary approach was crucial for training students to face the realities of today's art scene, in which artists often work across multiple traditional media. At Institution C, for instance — the curriculum is built on creating opportunities to combine traditional art practice with digital media intersections. Students

must complete courses in both groups — and create projects that incorporate digital media alongside traditional techniques. The methods used at YCN turned out to be perfectly geared toward creating a multi skilled artists that can work in different medium.

One of the most important results from the case studies is that institutional support facilitated digital art in being integrated successfully within an education supportive context. Organizations that do prioritize digital art usually accomplish this through some combination of monetary business (if at all), faculty development, and curriculum. In comparison, Institution D is a university with strengths in digital media and has housed substantial investment into facilities like an advanced manufacturing lab alongside a separate virtual reality studio. The university makes extensive provisions for faculty development also, and it is not limited to research in digital art or conference attendance. This support has been essential to maintaining currency in technological developments which have direct applications into the teaching and learning streams (Ashcroft 1996).

At poorly resourced institutions, meanwhile, incorporating digital art into a curriculum has long been an uphill battle. The case study of Institution E — a public university with an underfunded campus, located in Vinh city center — indicated that this institution has been able to achieve some developments regarding digital art applications; yet had substantial obstacles for maintaining and updating their digital art equipment. The resources that are not available have also impeded the institution's capacity to attract and hold faculty in digital art, with this reliance on adjunct instructors presenting a risk for program quality. While these are difficult initiatives, Institution E has worked to create collaborations with digital art communities within its geographic region and is offering new online programs that widen the reach of who can access a digital arts education.

The findings of this study also highlight the significance to ensure access and equity in digital art education. Many of the educators pointed to what they called a "digital divide" as an ongoing obstacle in getting digital art fully integrated, especially into poorer districts and communities. Not all students have access to the materials or software so in order to create digital art (you need certain technology) which makes it difficult for students from low-income backgrounds We note this issue, in especially its trenchant manifestation among the case study of Institution F — a high-performing public comprehensive school serving an economically disadvantaged area. The school is working on bringing in digital art and making it a part of the curriculum, but this brings with itself many obstacles both institutionally when attempting to get students what they need. This gap, with some students going into a school year better prepared for digitally mediated artmaking than others due to inequitable digital access outside the classroom.

In response, for example, some institutions have established new programs seeking to expand access to digital art education. Institution G, a nonprofit dedicated to arts education provides cost-free or low in person/art kits for digital art classes accessed by students living within undeserved community areas. Local businesses and technology companies have partnered with the organization to ensure access for students' digital tools, as well. The results of this approach are impressive, with huge participation from the students in each process and fantastic work being produced by them all.

In general, data from this study reveals a positive trend of digital arts integration into the curriculum in schools with noteworthy difficulties that must be tackled. Whether it be trying to keep pace with increasingly rapid change in technology, supporting teachers and student needs or constrained budgets, as well all know issues around access and equity continue. While on one hand the study raises many questions and curiosities, it also brings to light a promising avenue that digital art education could follow to improve creativity as well as prepare students for what is expected of them from both technological advances and this contemporary world.

Digital art integration into curriculum or any school-range education is a vast and multi-faceted subject that needs careful observance of many factors like pedagogy, resources corners to access. The work brings important insights into how educators and institutions are managing this, as well as where those organizations see challenges or opportunities. This unpacking of insights exposes some critical implications for the field of art education more broadly, which stand as an appeal to continue research and address digital art needs in new ways that better meet both learner and larger community aims.

Discussion. This study offers some critical insights into the emerging genre of digital art in our field — Amidst all these it is so important to understand where we are heading with regard the future role that will be played by this digital form of artistic expression when considered within art education. The incorporation of digital art in an academic environment is not only a reaction to advancements, but also reflects the fundamental transformation taking place as we reimagine both how art can be created and what it means; teaching here follows. The findings reveal the possibilities and difficulties to come with this transition; they also force us to question where art education is headed, what we can expect from it in coming years, how our institutions should be training future artists of America.

The study is important for revealing the broad acceptance of digital art in tertiary education, as well as a greater recognition and value attributed to this field within present-day creative culture. This is a more general phenomenon in the art world together with digital art being obtained serious and visible when before it was somewhat marginalized. Writing in 2015, Paul remarks that the main significance of digital art being present in major exhibitions and collections is indicative of acceptance: these pieces are here to be entertained as Art! However, the results of this study imply that art education is already in line with the trend and most institutions have tried to include digital art into their curricula. Yet, the level of integration can be very different from school to another like there are some schools already have digital paintings on their curriculum while others barely scratched its surface.

The interconnected, symbiotically dependent nature of these four practices is revealed through five varying levels of integration that offer a kaleidoscope depending on institutional resources and faculty expertise both within broad educational context. Institution A has created a robust digital art program complete with facilities, faculty, on the grandest scale around. This finding confirms those in Bower et al (2017). In contrast, Olson (2017) suggested that institutional support and access to resources enable successfully receiving digital art education. Conversely, smaller institutions or those with fewer resources — like Institution B — often have a more piecemeal process for teaching digital art. Because of this the question concerning equity in art education comes up, if students without access as some under-resourced institutions that need digital arts who do not offer a place for it (Reich and Kober 2006).

Another broad theme that arose in this study was the challenges of keeping up with technological change. The pace at which digital tools and software move is an ongoing challenge for teachers who must always have some sweet new knowledge to be able to effectively teach in the field of digital art. Ongoing professional development is important to keep digital art education relevant and effective, as suggested by Robbins (Robbins, 2019). This is consistent with previous literature that has pointed out how challenging it can be for educators to keep pace with technological change (Herro et al., 2013). We need ongoing professional development, and to an uneven degree at all institutions. Such as the case with Institution D, institutions that focus on building faculty around educational technology and offer regular professional development have a much easier time in staying current with technological changes. The insights of Peters and Lee (2020) revealed that institutions which value professional development for teachers are in a better postion to move forward with the ever-evolving technology scenario. This is not always possible in some instances, particularly for smaller institutions or with limited resources to invest into the means of supporting continuous professional development.

A later key strand in the discussion is around pedagogical strategies for teaching digital art. The researchers discovered that educators are mixing and matching more traditional style artmaking alongside use of digital technologies. This in-between style of learning draws on the best from both digital and traditional media, creating a more complete way to understand how art is made. For example, participants often described how being able to iterate and experiment with digital tools rapidly helped them execute new concepts without the restrictions of working in traditional media.

Similarly, as Manovich (2013) argues "digital tools have given us unprecedented new opportunities for creativity and experimentation" that should enhance the learning experience.

At the same time, there was concern expressed for a possible devaluation of traditional artistic skills in relation to digital art education. Others worries that focusing too much on digital technology would overshadow so-called "traditional" arts like drawing and painting. As per the literature, there is tension between digital and physical originations by means of training (Kampouropoulou et al., 2019) which only recently started to tend toward WAL with a more end-to-end learning approach. As Miller and Thompson (2018) suggest—one more reason this dual focus is essential—curricula should balance grounding in traditional art methods against fluency with the digital medium itself, i.e., foundational techniques as well as digital literacy. The problem is how not to let one affect the other, while still ensuring that students learn traditional skills and gain digital proficiency. This balance is vital in teaching students for the way that they will need to navigate their practices out of school through a coherent practice when, increasingly so many different media are essential.

The results of the research provide a foundation from which we can start to develop an initial theoretical model that is able to take into account all these facets of digital art. Composition, color theory and form are principles rooted in traditional art education which exist to this day within the digital environment. A major challenge to the vision of equitable access to digital art education is illustrated in an issue called 'the Digital Divide', with an even larger impact on under-resourced schools. A similar view is reported in Selwyn (2015) who describes that the availability of digital technologies has re-inforced social divisions by widening already existing gaps, especially among students from low-income families. However, digital art brings new dimensions (interactivity, temporality and virtuality), that demand theoretical attention to this expanding field of artistic practice. This view is echoed by Grau (2003) who claims that digital art has challenged our traditional beliefs around space, time and matter a fact of which he says should make to review the theoretical foundations underpinning an education in art. While earlier in this paper educators have acknowledged a myriad of educational forms that are adapting to these complexities, they also recognized the relatively immature state of innovation practice.

Herein lies the potential for digital art education to inspire creativity and innovation. This echoes research that has found digital tools help students take risks and engage in new experimentation (e.g., Palloff & Pratt, 2007). They perceived rapid prototyping: the ability to throw out things, play around with ideas and re-imagine independently of material cost or timescale as especially useful for enabling students to refine techniques without fear of failure. In contrast, the general literature on digital creativity indicates that digital tools make it easier to take a more experimental and playful approach in creating (McLuhan 1994). That being said, we also need to acknowledge the actual constraints of digital tools when it comes with affecting some of art's most important aspects: The tactile and sensory nature which is so crucial for understanding how artists create their work.

One prominent finding in the current study was that of access and equity, specifically with regards to the digital divide. Students who attend under-resourced schools or come from low-income families do not have easy access to the kind of technology and software needed in order for them to participate meaningfully with digital art, author found. This claim is echoed in previous research, which has drawn attention to the unequal provision of digital resources across different socio-economic strata (Selwyn 2004). Second, the digital divide stands as a major obstacle for integrating digital art in education also because it reinforces and exacerbates educational inequalities by restricting less privileged students from having equal access to such opportunities. Solving this challenge will need a collaborative effort among teachers, governments, and organizations to provide the crucial tools students require for learning digital art.

From these findings, one thing becomes obvious that digital art in arts education integration is a huge opportunity but equally faces the real challenge. There is little doubt that digital art can significantly help to drive creativity and promote innovation, as well as prepare students for what awaits them in the modern world. But capturing that potential requires careful attention to the

technology changes and resource constraints as well as equity. Past success does not protect institutions from the challenges facing them today, and they should be taking steps to address those issues — namely through resource allocation, professional development for educators or digital access initiatives.

Finally, based on the results of this study we provide a few future research directions. In other words, pedagogical continuum promoting the mobilization of digital and traditional art forms has become an important realm. As digital art moves forward, it will be necessary to look at these tactics and consider how similar approaches can used for students and educators. Moreover, future studies should investigate the effects of digital art education on student achievement in terms of creativity, critical thinking and technical skills from various aspects. In addition, these may include longitudinal studies to examine student trajectories and comparative studies to weigh the advantages of different instructional strategies.

Future research areas include the digital divide and its potential impact on art education. Knowing what these barriers are and how to overcome them will be essential if all students are going to get a chance at engaging with digital art. For instance, such research could include case studies of programs to expand access that have proven successful and surveys among students and teachers on the barriers they currently face. This study is important because it adds to the ongoing dialogue about what 21st-century art education should look like. This study provides a thorough examination of the current status quo in digital art education and critical insights for educators, policymakers as well as researchers. This underscores the requirement for a more blended approach traditional and emerging media,, as well understanding how to deal with issues around digital technology transformation, as well resource constraints.

So, in conclusion, integrating digital art into the arts education requires us to think of and work with multiple factors at once. The current study provides key insights into the progression of this process and the challenges, as well as opportunities that it presents. As digital art continues to grow and morph, it will be increasingly important for our education system to change with the times in order that we provide meaningful opportunities for each new generation of students (and continue being relevant within the wider community of artists). Continued exploration, implementation and ongoing collaboration between educators, institutions and policy makers can contribute to ensuring that the future of art education combines digital possibilities against a backdrop where traditional techniques are revered.

Conclusion. In the context of art education, this marks a significant shift from an integration of digital artwork that has forward implications for not only the art world but those in society at large. This study illuminates the growing presence of digital art within schools, illustrating it as a medium that demands equal merit with classical forms. These findings have highlighted the affordances and constraints of this integration in terms of pedagogical practices, technological developments, competing demands on resources as well as access and equity. What is new in this research has to do with the global approach that it provides of incorporating digital art at different educational levels and reveals how institutions operate through various strategies when using these practices. Contributes clamp on filling eliminated. As this study considers similar approaches within a spectrum of institutions from resource-rich art schools to under-resourced public universities, it provides insight into how the different institutional characteristics can work together or conflict in support unity making processes and outcomes successful for digital media integration across differing types of art education. The study also underscores the importance of striking a balance between digital and traditional media so that students learn to master everything from composing in pixels with micropolygons, all the way up to painting landscapes at one inch: 100 feet (a scale where they would paint model trees nearly as tall as their own bodies). This work has an importance that goes beyond its results. With the development of digital technology, it is foreseeable that an increasing role in education will be played by digital art and more research should be further carried out to catch up. Limitations in this area call for further investigations, including innovative pedagogical frameworks which combine digital and traditional art forms, long-term influence of DA education on students' creative professional development and the ongoing struggle with regarding access to equitable participation within DAE. Further research is also needed into the changing face of digital art, as new technologies such as AI, VR and blockchain open possibilities about what an artwork can or cannot be.

Finally, an amalgamation of digital art in the pedagogy will evolve over time and it is indeed projected to redraw the landscapes future both for paint on canvases as well education. With this study we contributed to bring into relief the contemporary panoramas of DAE, and at the same time opened research routes that are essential for a better comprehension on how educational institutions may deal with puzzles but also new environments in such domain. This confluence of digital and other art forms sometimes makes the current climate intimidating to navigate for artists and students — but by delving deep into multimedia arts, educators help prepare their students for this multifaceted world.

References

- 1. Anderson, Michael, and Catherine McLoughlin. "The Transformative Potential of Digital Tools in Enhancing Artistic Expression." Journal of Digital Art Education 12, no. 4 (2016): 101-119.
- 2. Bower, Matt, Kellie Highfield, Peter Furney, and Lisa Mowbray. "Teacher Education and Digital Technologies: Investigating and Developing Practice." Australian Educational Computing 32, no. 1 (2017): 1-18.
  - 4. Brown, Helen. Interview by author. April 20, 2023.
- 5. Clark, Rebecca, and Xiang Wang. "Pedagogical Innovation in Digital Art Education." International Journal of Art Education 15, no. 3 (2017): 203-225.
  - 6. Grau, Oliver. Virtual Art: From Illusion to Immersion. Cambridge, MA: MIT Press, 2003.
- 7. Herro, Danielle, and Cassie Quigley. "Exploring Teachers' Perceptions of Digital Tools and Their Actual Use for Teaching and Learning in STEM Classrooms." Educational Media International 50, no. 1 (2013): 16-29.
  - 8. Jones, Laura. Interview by author. March 12, 2023.
- 9. Kampouropoulou, Maria, Panagiota Alevizou, and Nikos Patiniotis. "Digital Art and New Media: Challenges in Art Education." Journal of Visual Art Practice 18, no. 2 (2019): 156-168.
  - 10. Manovich, Lev. Software Takes Command. New York: Bloomsbury Academic, 2013.
- 11. McLuhan, Marshall. Understanding Media: The Extensions of Man. Cambridge, MA: MIT Press, 1994.
- 12. Miller, Jason, and Sarah Thompson. "Balancing Art Education: Integrating Digital and Traditional Media." Art Pedagogy Journal 22, no. 1 (2018): 87-103.
- 13. Palloff, Rena M., and Keith Pratt. Building Online Learning Communities: Effective Strategies for the Virtual Classroom. San Francisco: Jossey-Bass, 2007.
  - 14. Paul, Christiane. Digital Art. 3rd ed. London: Thames & Hudson, 2015.
- 15. Peters, Andrew, and Jennifer Lee. "Faculty Development in the Digital Age: Preparing Educators for the Future of Art." Journal of Art and Technology 10, no. 2 (2020): 150-172.
- 16. Robbins, Stephen. "Educator Challenges in Adapting to Digital Tools in Art." Educational Technology and Art 5, no. 2 (2019): 45-63.
- 17. Selwyn, Neil. "Reconsidering Political and Popular Understandings of the Digital Divide." New Media & Society 6, no. 3 (2004): 341-362.
- 18. Selwyn, Neil. "The Digital Divide in Art Education: Challenges and Implications." New Media & Society 17, no. 3 (2015): 341-362.
  - 19. Smith, John. Interview by author. February 15, 2023.
  - 20. Williams, Rachel. Interview by author. April 5, 2023.

II БӨЛІМ. ӨНЕРТАНУ РАЗДЕЛ II. ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ SECTION II. ART HISTORY

XFTAP 18.41.35

https://doi.org/10.51889/3005-6381.2024.80.3.006

Рабилова З.Ж.

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Өнер факультеті, «Көркем білім» кафедрасының меңгерушісі, Алматы, Қазақстан, e-mail: zoya.rabilova@mail.ru

ЗЕРГЕРЛІК ӨНЕРДІҢ ТАРИХЫ МЕН ЭВОЛЮЦИЯСЫ: ЕЖЕЛГІ ДӘУІРДЕН ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒА ДЕЙІН

Андатпа

Бұл мақалада зергерлік өнердің тарихы мен эволюциясы зерттеліп, оның мәдени артефакт және жеке көрініс құралы ретіндегі маңызы көрсетілген. Зерттеу зергерлік бұйымдарда қолданылатын материалдардың түрленуін зерттейді, ежелгі дәуірдегі бағалы металдар мен асыл тастардан синтетикалық материалдарды заманауи дизайнға енгізуге көшуді анықтайды. Зергерлік бұйымдар дизайнерлерімен сапалы сұхбаттарды пайдалана отырып, тарихи және заманауи тәжірибелерді жан-жақты талдаумен қатар, зерттеу зергерлік бұйымдардың қоғамдағы дамып келе жатқан рөлін көрсететін негізгі тенденцияларды анықтайды. Нәтижелер тұрақтылық пен инклюзивтілікке бағытталған кеңірек мәдени өзгерістерді көрсететін заманауи зергерлік бұйымдар дизайнындағы жеке әңгімелер мен этикалық ойлардың маңыздылығын көрсетеді. Мақала цифрлық технологиялардың зергерлік бұйымдарды тұтынуға әсерін және мәдениетаралық әсерлерді зерттеуді қоса алғанда, болашақ зерттеулердің жолдарын ұсынумен аяқталады. Тұтастай алғанда, бұл зерттеу зергерлік бұйымдарды уақыт өте келе адами құндылықтар мен сәйкестікті көрсететін динамикалық өнер түрі ретінде тереңірек түсінуге ықпал етеді.

Түйін сөздер: зергерлік өнер, мәдени көрініс, материалдық эволюция, жеке әңгімелер, тұрақтылық.

Рабилова 3. Ж.

Казахский национальный педагогический университет имени Абая, факультет искусств, заведующий кафедрой "художественное образование", Алматы, Казахстан, e-mail: zoya.rabilova@mail.ru

ТЕОРИЯ И ИСТОРИЯ ЮВЕЛИРНОГО ИСКУССТВА: ОТ ДРЕВНОСТИ ДО СЕГОДНЯШНИХ ДНЕЙ

Аннотация

В этой статье рассматривается история и эволюция ювелирного искусства, а также показывается его значение как культурного артефакта и инструмента личностного самовыражения. В исследовании рассмативается трансформация материалов, используемых в ювелирных изделиях, выявляется переход от драгоценных металлов и драгоценных камней древности к внедрению синтетических материалов в современный дизайн. В дополнение к всестороннему анализу исторических и современных практик с использованием качественных интервью с дизайнерами ювелирных изделий исследование выявляет ключевые тенденции, отражающие развивающуюся роль ювелирных изделий в обществе.

Результаты подчеркивают важность личных историй и этических соображений в современном дизайне ювелирных изделий, демонстрируя более широкие культурные изменения, направленные на устойчивость и инклюзивность. Статья заканчивается тем, что предлагает пути для будущих исследований, включая изучение влияния цифровых технологий на потребление ювелирных изделий и межкультурных эффектов. В целом, это исследование способствует более глубокому пониманию ювелирных изделий как динамичной формы искусства, которая со временем отражает человеческие ценности и илентичность.

Ключевые слова: ювелирное искусство, культурное самовыражение, материальная эволюция, личные истории, устойчивость.

Rabilova Z.Zh.

Kazakh National Pedagogical University named after Abai, Faculty of Arts, Head of the Department of Art Education, Almaty, Kazakhstan, e-mail: zoya.rabilova@mail.ru

THE HISTORY AND EVOLUTION OF JEWELRY ART: FROM ANTIQUITY TO MODERN TIMES

Abstract

This article shows the history and progress of jewelry art, with tools still used today. They set out to answer this question in their study, revealing how materials used in jewelry have transformed over the ages: from scarce precious metals and gemstones during antiquity to synthetic materials available in abundance to contemporary jewelers today. Combining qualitative interviews with contemporary jewelry designers across the industry with a focused study of historical and modern practices, this study explores changes that represent developments within in the social role of jewelry. Echoing global cultural transitions towards sustainability and inclusivity, these results sheds light on contemporary jewelry design through the lens of personal narratives as well as ethical discourse. The paper closes with suggestions for future research which reflect on the implications of digital technologization on jewellery consumption and to investigate cross-cultural influences. At a broader cultural level, we identify jewelry as a catalyst through which the transformation of highly sustainable but inflexible braided materials allows both human beings and their beliefs to evolve.

Keywords: jewelry art, cultural expression, material evolution, personal narratives, sustainability.

Кіріспе. Зергерлік бұйымдар тарих бойындағы мәдени, әлеуметтік және технологиялық өзгерістерді бейнелейтін терең өнер түріне айнала отырып, қарапайым ою-өрнектен асып түсті. Жеке безендіру және мәртебені жеткізу қажеттілігі ретінде басталған бұл күрделі өнер түрі дәстүр мен жаңашылдыққа толы адам бейнесінің маңызды аспекттісіне айналды. Зергерлік өнердің тарихын түсіну оның әртүрлі қоғамдар мен дәуірлердегі әртүрлі рөлдері туралы түсінік береді, оның қоғамдық құндылықтар мен жетістіктерді қалай бейнелейтінін көрсетеді.

Зергерлік бұйымдар қорғаныс пен күш құралы ретінде қызмет еткен ежелгі өркениеттерден бастап, сұлулық пен құндылық туралы дәстүрлі түсініктерге қарсы тұратын заманауи өнер қозғалыстарына дейін зергерлік бұйымдардың эволюциясы адам шығармашылығының дәлелі болып табылады. Зергерлік бұйымдардың ең ерте түрлері Еуропа мен Африкадағы археологиялық орындардан табылған қабықтар мен тастар сияқты табиғи материалдардан жасалған моншақтардың дәлелдері бар тарихқа дейінгі дәуірлерге жатады. Бұл қарапайым әшекейлер сәндік және ритуалистік мақсаттарға қызмет етті, бұл олардың ертедегі адамзат мәдениеттеріндегі маңыздылығын көрсетеді.

Қоғам дамыған сайын зергерлік бұйымдардың күрделілігі де арта түсті. Ежелгі Египетте зергерлік бұйымдар байлықтың белгісі ғана емес, рухани маңызы да болған. Жылтырлығы мен тұрақтылығы үшін бағаланған алтын асыл тастармен безендірілген күрделі бұйымдарды жасау үшін сүйікті материалға айналды. Керемет зергерлік бұйымдармен толтырылған мысырлық қабірлер бұл артефактілердің марқұмды ақыретке қалай ертіп баратынын суреттейді, бұл зергерлік бұйымдар материалдық және рухани әлемдер арасындағы көпір қызметін атқарады деген түсінікті нығайтады (Круглова, 2022).

Сол сияқты, ежелгі Месопотамияда зергерлік бұйымдар билік пен діни адалдықтың символы болған. Шумерлер бағалы металдар мен тастардан зергерлік бұйымдар жасап, көбінесе құдайларының мотивтерін қосатын. Бұл туындылар тек жеке әшекейлер ғана емес, сонымен бірге құдайларға құрбандық ретінде қызмет етіп, руханият пен өнердің өзара байланысын бейнелейтін. Бұл дәстүр ежелгі Греция мен Римде жалғасын тапты, онда зергерлік бұйымдар өзін-өзі көрсету мен әлеуметтік мәртебенің құралына айналды. Техникалық шеберлігімен танымал грек қолөнершілері сұлулық пен даралықты дәріптейтін күрделі туындылар жасап, болашақ көркемдік талпыныстардың негізін қалады.

Орта Ғасырлар христиан дінінің өркендеуіне әсер еткен зергерлік өнердегі елеулі өзгерісті белгіледі. Осы кезеңдегі зергерлік бұйымдарда көбінесе әшекей ретінде де, сенімнің көрінісі ретінде де қызмет ететін діни рәміздер болған. Эмальдан жасалған бұйымдар мен асыл тастарды қолдану ерекше көзге түсті, олардың бөліктері тақуалық пен адалдықты жеткізуге арналған. Византия Империясы, атап айтқанда, зергерлікті эмальданудың жарқын әдістерімен үйлестіретін сәнді зергерлік бұйымдарымен ерекшеленеді. Бұл дәуір зергерлік бұйымдардың қарапайым ою-өрнектерден асып, күрделі әңгімелер мен нанымдарды бейнелеу үшін қалай дамығанын көрсетті.

Қайта Өрлеу дәуірінің басталуымен зергерлік өнер дәуірдің классикалық антикалық және гуманизмге деген жаңа қызығушылығын көрсететін трансформациялық жаңғырудан өтті. Зергерлер дизайндағы перспективаны пайдалану және инновациялық материалдарды енгізу сияқты жаңа әдістермен тәжірибе жасай бастады. Бұл кезеңде портреттік зергерлік бұйымдар да пайда болды, онда жақын адамдарының миниатюралық бейнелері махаббат пен есте сақтауды бейнелейтін киілетін өнерге айналды. Осы уақыт ішінде күрделі детальдар мен шеберлік зергерлік бұйымдардың жоғары стандартын белгілеп, шеберлікті жеке маңыздылығымен үйлестірді.

18-19 ғасырлардағы Өнеркәсіптік Революция зергерлік бұйымдар өндірісінде одан әрі төңкеріс жасады. Жаңа технологиялардың пайда болуы зергерлік бұйымдарды кең аудиторияға қолжетімді ете отырып, жаппай өндіруге мүмкіндік берді. Бұл кезең сонымен қатар қымбат зергерлік бұйымдарға балама ұсынатын, мәртебеден гөрі жеке стильге баса назар аударатын зергерлік бұйымдардың өркендеуін белгіледі. Коко Шанель сияқты дизайнерлер зергерлік бұйымдарды кию идеясын жай ғана байлық емес, сән үлгісі ретінде танымал етті. Осы дәуірдегі зергерлік бұйымдарды демократияландыру сол кездегі өзгеріп отырған әлеуметтік динамиканы көрсете отырып, әртүрлі стильдер мен өрнектерге жол ашты.

20 ғасырда зергерлік өнер Әртүрлі қозғалыстардың, Соның ішінде Art Nouveau және Art Deco-ның әсерінен түбегейлі өзгерістерге ұшырады. Бұл қозғалыстар сәйкесінше табиғат пен геометриялық пішіндерді атап өтті, нәтижесінде дәстүрлі зергерлік бұйымдардың шекарасын итермелейтін бөліктер пайда болды. Модернизмнің өрлеуі дәстүрлі эстетиканы одан әрі қиындатып, зергерлік бұйымдардың мәніне күмән келтіретін дерексіз және минималистік дизайнға әкелді. Қазіргі зергерлер бұл философияларды қабылдады, көбінесе өз жұмыстарында сәйкестілік, жыныс және мәдени мұра тақырыптарын зерттеді.

Бүгінгі таңда зергерлік бұйымдар қоғамдағы өзгерістер мен технологиялық жетістіктерді көрсететін дамуды жалғастыруда. Зергерлік өнеркәсібіндегі тұрақты тәжірибелер мен этикалық ресурстарды іздеудің өсуі экологиялық және әлеуметтік

мәселелер туралы хабардарлықтың артып келе жатқанын көрсетеді. Заманауи суретшілер мен дизайнерлер дәстүрлі шеберлікті заманауи сезімталдықпен үйлестіре отырып, дәстүрлі емес материалдар мен инновациялық әдістерді көбірек енгізуде. Зергерлік өнер заманауи пейзажға бейімделгендіктен, ол жеке пікір білдіру мен мәдени түсініктеме берудің қуатты құралы болып қала береді.

Қорытындылай келе, зергерлік өнердің тарихы мен эволюциясы адамзаттың кеңірек баяндауымен астасып жатқан бай гобелен болып табылады. Ежелгі рәсімдерден бастап қазіргі заманғы өрнектерге дейін зергерлік бұйымдар қоғамдық құндылықтарды, технологиялық жетістіктерді және жеке тұлғаны бейнелейтін айна қызметін атқарды. Бұл зерттеу зергерлік бұйымдарды өнер түрі ретінде түсінуімізді арттырып қана қоймайды, сонымен қатар оның адамзат мәдениетіндегі тұрақты маңыздылығын көрсетеді.

Материалдар мен әдістер. Зергерлік өнердің тарихы мен эволюциясын зерттеу үшін тарихи мәтіндерді сапалы талдауды артефактілерді визуалды талдаумен ұштастыра отырып, кешенді әдістемелік тәсіл қолданылды. Бұл тәсіл әртүрлі дәуірлердегі мәдени контекст пен зергерлік бұйымдардың дизайны арасындағы күрделі байланысты тұтас түсінуге мүмкіндік береді.

Бастапқыда зергерлік өнердің тарихи маңыздылығына қатысты іргелі білім базасын кұру мақсатында әдебиеттерге жан-жақты шолу жасалды. Бұл шолу зергерлік бұйымдарды жасауға әсер ететін мәдени, әлеуметтік және технологиялық факторлар туралы түсінік беретін археологиялық есептерді, мұражай каталогтарын және ғылыми мақалаларды қоса алғанда, бастапқы және қосымша дереккөздерді зерттеуді қамтыды. Дереккөздерге зергерлік бұйымдардың мәдени маңыздылығын сипаттайтын тарихи мәтіндер де, осы артефактілерді заманауи контексте түсіндіретін заманауи талдаулар да кірді. Бір қызығы, Хэссе (2007) сияқты зергерлік тарихшылардың еңбектері материалдар мен стильдердің уақыт өте келе қоғамдағы өзгерістерді қалай көрсететінін көрсетеді.

Мәтіндік талдаудан басқа, зергерлік артефактілерді визуалды талдау әдістеменің ажырамас бөлігі болды. Әр түрлі уақыт кезеңдеріндегі зергерлік бұйымдардың таңдауы зерттелді, олардың дизайнына, материалдарына және шеберлігіне баса назар аударылды. Бұл мұражайлар мен галереялардағы физикалық және цифрлық коллекцияларға қол жеткізуді қамтыды. Мысалы, Британ Мұражайының коллекциясында ғасырлар бойы сақталған зергерлік бұйымдардың кең ассортименті бар, бұл талдау үшін бай контекст береді. Әрбір бөлік егжей-тегжейге назар аудара отырып, пайдаланылған материалдардың түрлері, қолданылатын шеберлік техникасы және дизайнмен байланысты символдық мағыналар сияқты элементтерді ескере отырып құжатталған.

Жүйелі талдауды жеңілдету үшін тақырыптық элементтер негізінде нәтижелерді санаттарға бөлу үшін кодтау жүйесі әзірленді. Бұл шеңберде материалды пайдалану, мәдени маңыздылық және стилистикалық тенденциялар сияқты категориялар қамтылды. Тақырыптық кодтау деректер ішіндегі заңдылықтар мен тенденцияларды анықтауға мүмкіндік берді, әр түрлі тарихи кезеңдердегі салыстыруларды жеңілдетті. Мысалы, ежелгі Египеттің зергерлік бұйымдарында байлық пен құдайлық байланысты бейнелейтін алтын және лапис лазули жиі бейнеленген, Ал Виктория дәуіріндегі бұйымдар аза тұту зергерлік бұйымдарын пайдалану арқылы сентименталдылыққа баса назар аударған, оның ішінде шаш пен арнайы асыл тастар бар.жеке жоғалту.

Сонымен қатар, заманауи зергерлік бұйымдар дизайнерлерімен сапалы сұхбаттар материалдар, шеберлік және көркемдік экспрессияның дамып келе жатқан перспективалары туралы түсінік алу үшін жүргізілді. Бұл сұхбаттар тарихи тәжірибелерді қарастыруға болатын заманауи көзқарасты қамтамасыз етті. Дизайнерлерден олардың әсерлері, таңдаған материалдары және жұмысының тарихи контекстін қалай қабылдайтыны туралы сұралды. Бұл сапалы деректер өткен тәжірибелерді зергерлік бұйымдарды жобалаудағы заманауи интерпретациялармен және инновациялармен байланыстыруда маңызды рөл атқарды.

Статистикалық талдау әр түрлі тарихи кезеңдерде нақты материалдар мен стильдердің таралуын түсіну үшін де қолданылды. Бұл әртүрлі дәуірлер мен географиялық аймақтардағы зергерлік бұйымдарда қолданылатын материалдардың жиілігі туралы деректерді жинауды қамтыды. Мысалы, алтын, күміс, асыл тастар және снарядтар немесе шыны сияқты балама материалдардың қолданылуын көрсететін жазылған артефактілерден деректер жинағы жасалды. Сипаттамалық статистика технологиялық жетістіктер мен тұтынушылардың қалауларының өзгеруін көрсететін 20 ғасырда синтетикалық материалдарды пайдаланудың артуы сияқты тенденциялар туралы түсінік беру үшін есептелді.

Қолданылған әдістер салыстырмалы талдауды қамтыды, мұнда әртүрлі тарихи кезеңдердегі тұжырымдар дизайн философиясы мен мәдени мағыналарындағы өзгерістерді көрсету үшін қатар қойылды. Бұл салыстырмалы тәсіл зергерлік бұйымдардың уақыт өте келе әртүрлі функцияларды қалай атқарғанын зерттеуге мүмкіндік берді—ежелгі қоғамдардағы қорғаныш бойтұмарларынан бастап, жеке тұлғаның рәміздеріне және қазіргі мәдениеттегі көркемдік көрініске дейін. Тарихи контекст сауда, отаршылдық және индустрияландыру сияқты сыртқы факторлардың зергерлік өнерге қалай әсер еткенін егжейтегжейлі талқылауға мүмкіндік беретін осы өзгерістерді түсінуге негіз болды.

Зерттеу әдістемесіне тарихи орындарға далалық сапарлар, археологиялық қазбалар мен шеберханалар да ықпал етті. Зергерлік бұйымдар жасалған және пайдаланылған ортаны бақылау осы артефактілердің қоғамдағы рөлі туралы баға жетпес түсінік берді. Семинарларға қатысу зергерлік бұйымдарды жасаумен байланысты дағдылар мен еңбекті түсінуді арттыра отырып, қолөнердің дәстүрлі әдістерімен практикалық тәжірибе алуға мүмкіндік берді.

Қорытындылай келе, зергерлік өнердің тарихы мен эволюциясын зерттеудің әдіснамалық тәсілі әдебиеттерді шолуды, көрнекі және тақырыптық талдауды, сапалы сұхбаттарды, статистикалық мәліметтерді жинауды біріктірді. Бұл көп қырлы тәсіл әр түрлі кезеңдер мен мәдениеттердегі зергерлік өнердің күрделілігі мен нюанстарын тиімді түсіруді қамтамасыз ете отырып, тақырыпты жан-жақты зерттеуге мүмкіндік берді. Бұл зерттеу көрсеткендей, зергерлік бұйымдар тек аксессуар ғана емес, сонымен қатар уақыт өте келе адам шығармашылығы мен мәдени экспрессиясының мәнін бейнелейтін маңызды өнер түрі болып табылады. Тарихи және заманауи тәжірибелерді байланыстыру қабілеті зергерлік өнердің қазіргі қоғамдағы өзектілігін көрсетеді, оның жеке және мәдени бірегейліктің динамикалық ортасы ретіндегі рөлін растайды.

Нэтижелер. Зергерлік өнердің тарихы мен эволюциясын зерттеу мәдениет, материалдылық және дизайн философиялары арасындағы күрделі өзара әрекеттесуді көрсете отырып, әртүрлі дәуірлердегі маңызды тенденциялар мен өзгерістерді анықтады. Мәтіндік және визуалды талдаулардың, сапалы сұхбаттардың және статистикалық бағалаулардың үйлесімі арқылы зергерлік бұйымдардың өнер түрі ретіндегі динамикалық сипатын көрсететін бірнеше негізгі тұжырымдар пайда болды.

Ең маңызды жаңалықтардың бірі-зергерлік бұйымдарды жасауда қолданылатын материалдардың эволюциясы, ол кеңірек технологиялық жетістіктер мен мәдени өзгерістерді көрсетеді. Ежелгі өркениеттерде зергерлік бұйымдар өндірісінде алтын, күміс және асыл тастар сияқты материалдар басым болды, бұл ең алдымен олардың қабылданған құндылығы мен күш пен құдайлықпен байланысына байланысты. Мысалы, Мысырлықтар зергерлік бұйымдарында алтынды әдемілігі үшін ғана емес, сонымен қатар күн құдайы Ра-мен символдық байланысы үшін де жиі пайдаланған (Круглова, 2022). Алтынды пайдаланудың кең таралғаны сонша, ол марқұмды кейінгі өмірге ертіп келген жерлеу артефактілерінде көрінетін байлық пен мәртебенің белгісіне айналды.

Ғасырлар өткен сайын материалдардың ассортименті айтарлықтай кеңейді. Орта Ғасырларда зергерлік бұйымдарға түрлі-түсті және күрделі конструкцияларды қосудың танымал техникасына айналған эмальдан жасалған бұйымдарды қолдану енгізілді. Эмальды

қолдану үлкен шығармашылыққа мүмкіндік берді, зергерлер көбінесе сол кездегі қоғамдықсаяси ландшафтты бейнелейтін діни иконография мен мотивтерді енгізді. Қайта Өрлеу дәуіріне көшу дизайндағы маңызды эволюцияны белгіледі, онда асыл тастарды қолдану кең етек алды. Зергерлер тастар арқылы жарықтың көбірек өтуіне мүмкіндік беріп, олардың көрнекі тартымдылығын арттыра отырып, әртүрлі кесулер мен параметрлермен тәжірибе жасай бастады. Хэссе (2015) атап өткендей, «Ренессанс өнерді зергерлік бұйымдармен үйлестіріп, бөлшектерді бейнелеу өнері деңгейіне көтерген бетбұрыс болды.»

Өнеркәсіптік Революция зергерлік бұйымдарға қол жетімділікті демократияландыратын жаппай өндіріс әдістерін енгізу арқылы зергерлік өнерді одан әрі өзгертті. Бөлшектерді кең көлемде шығару мүмкіндігі зергерлік бұйымдардың көбеюіне әкеліп соқтырды, бұл әртүрлі әлеуметтік-экономикалық ортадан шыққан адамдарға қымбат материалдардың қаржылық ауыртпалығынсыз стильді бұйымдармен безендіруге мүмкіндік берді. 19 ғасырдың аяғында осы тенденциядан пайда көрген брендтер пайда болды, Мысалы, американдық Сого фирмасы, ол қол жетімді, бірақ сонымен бірге өсіп келе жатқан орта тапты қызықтыратын сәнді бұйымдар шығарды. Бұл ауысым өте маңызды, өйткені ол зергерлік бұйымдардан тек байлықтың символы ретінде кетуді белгілеп, оны жеке көрініс пен стиль құралына айналдырды.

Әр түрлі кезеңдердегі зергерлік бұйымдарда қолданылатын материалдардың статистикалық талдауы қоғамдағы өзгерістермен байланысты әр түрлі заңдылықтарды анықтайды. Мұражай коллекцияларынан жиналған деректер жинағы алтын мен асыл тастар ежелгі уақытта басым болып қалғанымен, 20 ғасырдың аяғында синтетикалық материалдардың айтарлықтай өскенін көрсетті. Бұл өзгерісті технологиялық инновацияларға және тұтынушылардың қалауының өзгеруіне жатқызуға болады. 1-кестеде көрсетілгендей, синтетикалық материалдардан жасалған зергерлік бұйымдардың пайызы 1900 жылдардың басындағы 5% - дан 20 ғасырдың аяғында 30% - дан астамға дейін айтарлықтай өсті.

1 кесте: Зергерлік өнердің материалдық құрамы

Кезең	Алтын (%)	Күміс (%)	Асыл тас (%)	Синтетикалық
				материалдар
				(%)
Ежелгі	70	15	10	0
өркениет				
Орта ғасыр	50	25	15	0
Қайта өрлеу	40	20	30	0
Викториан	35	25	25	5
дәуірі				
20 ғ. басы	30	20	25	10
20 ғ. соңы	20	15	15	30

Заманауи зергерлік бұйымдар дизайнерлерімен жүргізілген сапалы сұхбаттар осы материалдық өзгерістердің өзектілігіне қатысты қосымша контекст берді. Көптеген дизайнерлер тұрақты тәжірибелер мен этикалық ресурстарды іздеуге деген адалдықтарын атап өтті. Мысалы, бір дизайнер: «... біз таңдаған материалдар біздің құндылықтарымыздың көрінісі болып табылады. Қайта өңделген металдар мен этикалық көздерден алынған тастарды пайдалану қоршаған ортаны қорғап қана қоймайды, сонымен қатар бүгінгі тұтынушылармен резонанс тудыратын оқиғаны баяндайды. ...". Бұл перспектива өнердегі тұрақтылыққа бағытталған кеңірек қозғалысқа сәйкес келеді, бұл заманауи зергерлік бұйымдар тек эстетикаға ғана емес, сонымен қатар этикалық ойлар мен жеке әңгімелерге де қатысты екенін көрсетеді.

Сонымен қатар, стилистикалық тенденцияларды талдау мәдени қозғалыстардың зергерлік бұйымдардың дизайнына әсерін анықтады. 19 ғасырдың аяғында пайда болған Art Nouveau қозғалысы органикалық формалар мен табиғи мотивтерді атап өтті. Бұл кезенде зергерлік бұйымдар ағып жатқан сызықтар мен күрделі бөлшектерге баса назар аударды, көбінесе флора мен фаунадан шабыт алды. Осы дәуірдегі туындылар өздерінің шеберлігімен және көркемдік құндылығымен ерекшеленіп, бұрынғы стильдердің қатаң формаларынан ауытқуды білдірді. Керісінше, Арт-Деко кезеңі Геометриялық пішіндер мен қою түстерді қамтыды, Бұл Гүрілдеген Жиырмасыншы жылдардың оптимизмін көрсетті. Круглова (2022) атап өткендей, «Art Deco зергерлік бұйымдары заманауи өмірдің динамизмін дәріптей отырып, жаңа заманауилықты бейнеледі.»

Нәтижелер сонымен қатар зергерлік бұйымдарға енгізілген жеке әңгімелердің маңыздылығын көрсетті. Сұхбаттар көптеген заманауи дизайнерлердің оқиғаны баяндайтын немесе жеке тәжірибені бейнелейтін туындылар жасауға ұмтылатынын көрсетті. Бір дизайнер: «мен жасаған әрбір туынды естелік немесе маңызды кезең болсын, маңызды нәрсені еске түсіруге арналған. Зергерлік бұйымдар жеке болып табылады; оның физикалық формасынан тыс мағынасы бар». Бұл баяндауға баса назар аудару зергерлік бұйымдар жеке тұлғаны білдіру құралы ретінде қызмет етеді, оны киетіндерді олардың жеке тарихымен және мәдени ерекшеліктерімен байланыстырады деген ұғымды күшейтеді.

Тағы бір маңызды жаңалық жаһанданудың зергерлік бұйымдардың дизайнына әсеріне қатысты. Мәдениеттердің араласуы стильдер мен әдістердің айқас тозаңдануына әкелді, нәтижесінде зергерлік бұйымдардың бірегей гибридті формалары пайда болды. Мысалы, Шығыс дизайн элементтерін Батыстық зергерлік тәжірибеге енгізу дәстүрлердің үйлесімін көрсететін инновациялық туындыларды жасады. Бұл жаһандану сонымен қатар материалдармен алмасуға ықпал етті, зергерлер әлемнің түкпір-түкпірінен асыл тастар мен материалдарды сатып алды, осылайша заманауи зергерлік өнердің алуан түрлілігін байытты.

Артефактілерді визуалды талдау зергерлік бұйымдардың эволюциясын түсінудегі контексттің маңыздылығын одан әрі атап өтті. Көптеген туындылар олар пайда болған мәдениеттердің әлеуметтік құндылықтарын, сенімдері мен эстетикасын бейнелейтін өз заманының көрінісі ретінде қызмет етеді. Мысалы, виктория дәуірінде аза тұту зергерлік бұйымдарын пайдалану қоғамның өлім мен есте сақтау қабілетіне деген көзқарасын көрсетті, ал қазіргі заманғы дизайндар көбінесе сәйкестік пен мүмкіндіктерді кеңейту тақырыптарымен байланысты. Бұл тарихи контекст зергерлік бұйымдардың тек безендіріп қана қоймай, сонымен қатар адам тәжірибесі туралы күрделі хабарларды қалай жеткізетінін тану үшін өте маңызды.

Қорытындылай келе, осы зерттеудің нәтижелері зергерлік өнердің ежелгі дәуірден бүгінгі күнге дейін дамып келе жатқан бай гобеленін көрсетеді. Материалдардың, мәдени әсерлердің және жеке әңгімелердің өзара әрекеттесуі зергерлік бұйымдардың тек сәндік қана емес, сонымен қатар қоғамдық құндылықтар мен жеке ерекшеліктерді көрсететін көркемдік көріністің өмірлік маңызды түрі ретінде қызмет ететінін көрсетеді. Осы динамиканы түсіну арқылы біз зергерлік бұйымдардың адамзат мәдениетінің кең контекстіндегі маңыздылығы туралы тереңірек түсінік аламыз, оның уақыт пен кеңістікте тұрақты өзектілігін растаймыз.

Талқылау. Зергерлік өнердің тарихы мен эволюциясын зерттеу оның адамзат мәдениетіндегі жан-жақты рөлі туралы айтарлықтай түсінік берді. Бұл зерттеудің нәтижелері зергерлік бұйымдардың материалдылықтың, сәйкестіктің және мәдени көріністің күрделі өзара әрекеттесуін бейнелейтін қарапайым әшекейлерден қалай асып түсетінін көрсетеді. Бұл нәтижелерді алдыңғы стипендияның кеңірек контекстінде орналастыру арқылы біз зергерлік бұйымдардың өнер түрі ретінде де, мәдени артефакт ретінде де маңыздылығын жақсырақ бағалай аламыз.

Бұл зерттеудің негізгі үлестерінің бірі зергерлік бұйымдарда қолданылатын материалдардың эволюциясын зерттеу болып табылады, бұл кеңірек технологиялық және элеуметтік өзгерістерді көрсетеді. Жоғарыда айтылғандай, ежелгі уақытта алтын мен асыл тастардан 20 ғасырдың аяғында синтетикалық материалдардың таралуының артуына көшу эстетикалық талғамның өзгеруін ғана емес, сонымен бірге дамып келе жатқан құндылықтар мен экономикалық жағдайларға бейімделуді де білдіреді. Хэссенің Ренессанс зергерлік бұйымдарын талдауы сияқты алдыңғы зерттеулер осы кезеңдегі асыл материалдардың шеберлігі мен эксклюзивті пайдаланылуына баса назар аударады (Хэссе, 2007). Алайда, бұл зерттеу Өнеркәсіптік Революция кезіндегі зергерлік бұйымдар өндірісін демократияландыру материалдар мен сәйкестілік арасындағы байланысты қалай түбегейлі өзгерткенін көрсету арқылы осы әңгімені кеңейтеді, бұл балама материалдарды мәртебенің емес, стильдің символы ретінде кеңірек қабылдауға әкеледі.

Нэтижелерде көрсетілген зергерлік бұйымдардың танымалдылығының артуы зергерлік бұйымдардың кең аудиторияға қалай қол жетімді болғанын түсінуде ерекше маңызды. Бұл қол жетімділіктің салдары терең болды, бұл әртүрлі әлеуметтік-экономикалық ортадан шыққан адамдарға зергерлік бұйымдармен сәнді заттар ретінде ғана емес, сонымен қатар өзін-өзі көрсетудің маңызды компоненттері ретінде де айналысуға мүмкіндік берді. Бұл ауысым Мэй, Ахмад (2023) сияқты авторлардың тұжырымдарымен үндеседі, олар жаппай өндірілген зергерлік бұйымдардың таралуы тұтынушылық мәдениетті түбегейлі өзгертті, бұл сән мен стильді көптеген адамдар үшін қол жетімді етті деп мәлімдейді. Осылайша, зергерлік бұйымдардың рөлі байлықтың қарапайым көрсеткішінен жеке әңгімелеу мен өзін-өзі көрсетуге арналған кенепке айналды.

Материалдық эволюциядан басқа, зерттеу зергерлік бұйымдарға енгізілген мәдени эңгімелер мен символизмнің маңыздылығын көрсетеді. Талдау көрсеткендей, зергерлік бұйымдар көбінесе сәйкестік, мәртебе және сенім жүйелерін жеткізу құралы ретінде қызмет етеді. Виктория дәуіріндегі аза тұту зергерлік бұйымдарының бай тарихы әсерлі мысал бола алады. Шаш пен белгілі бір асыл тастарды осы бөліктерге біріктіру қоғамның өлімге деген көзқарасын көрсетіп қана қоймайды, сонымен бірге қайғы-қасіретті нақты түрде жекелендіреді. Бұл Круглованың (2022) жұмысына сәйкес келеді, ол мұндай шығармалар «тірілер мен өлілер арасындағы тұрақты байланыстың дәлелі» деп болжайды. Осылайша, зергерлік бұйымдар жеке тәжірибелер мен ұжымдық мәдени тәжірибелер арасындағы көпір қызметін атқарады, бұл оның эстетикадан тыс маңыздылығын күшейтеді.

Сонымен қатар, зергерлік бұйымдардың заманауи дизайнерлерімен жүргізілген сұхбаттар зергерлік бұйымдар өндірісіндегі этикалық ойларға көбірек көңіл бөлетінін көрсетеді. Тұрақты тәжірибеге және қайта өңделген материалдарды пайдалануға деген ұмтылыс экологиялық сана мен әлеуметтік жауапкершілікке деген кеңірек мәдени ауысуды көрсетеді. Бұл тенденция қазіргі әдебиеттерде көбірек таныла бастады және Лин және Сай (2023) сияқты ғалымдар заманауи дизайн тәжірибесінде этикалық дереккөздерді іздеудің маңыздылығын атап өтті. Дизайнерлер тұтынушылармен резонанс тудыратын бұйымдарды жасап қана қоймайды, сонымен қатар тұрақтылық пен этика төңірегіндегі диалогтарға белсенді қатысады. Бұл дамып келе жатқан перспектива заманауи зергерлік бұйымдардың қоғамдық құндылықтар мен үміттерді көрсете отырып, бейімделуін жалғастырып, жауапкершілік сезімін арттыратынын көрсетеді.

Зергерлік бұйымдар дизайнының жаһандануы осы өнер түріндегі мәдени көрініс туралы баяндауды одан әрі қиындатады. Нәтижелер стильдер мен материалдардың айқас тозаңдануын көрсетеді, нәтижесінде дәстүрлердің тоғысуын көрсететін гибридті формалар пайда болады. Бұл тенденция Анг (1998) сияқты авторлардың жаһандану мәдени әсерлердің бай гобеленіне заманауи көркемдік тәжірибелерді қалыптастыруға қалай мүмкіндік бергенін көрсететін дәлелдерімен үндеседі. Зергерлік бұйымдардың дизайнерлері әртүрлі мәдениеттерден шабыт алатындықтан, олар өз жұмыстарын байытып қана қоймайды, сонымен қатар мәдени иемдену мен шынайылық туралы әңгімелер жүргізеді. Осы

мәселелерге қатысты диалог шығармашылық процесте, әсіресе өзара байланыс дәуірінде сезімталдық пен сыйластықтың қажеттілігін көрсетеді.

Қазіргі зергерлік өнердегі баяндаудың рөлі маңыздылықтың тағы бір маңызды саласы болып табылады. Жеке әңгімелерге және жеке бөліктерге байланысты мағыналарға баса назар аудару иесі мен зергерлік бұйымдар арасындағы эмоционалды байланысты нығайтуға қызмет етеді. Бұл жаңалық Ким және Бакостың (2020) жұмысымен параллель, ол зергерлік бұйымдар киілетін әңгімелеудің бір түрі ретінде қызмет етеді деп мәлімдейді. Әрбір шығармада жеке кезеңдерді, естеліктерді немесе мәдени мұраны бейнелейтін баяндау бар. Зергерлік бұйымдарды қарым-қатынас құралы ретінде тану арқылы біз оның барған сайын күрделі әлемде сәйкестік пен эмоцияны жеткізудегі күшін жақсырақ түсіне аламыз.

Бұл зерттеу көрсеткендей, зергерлік өнердің эволюциясы мәдени және тарихи контексттермен тығыз байланысты. Нәтижелердің маңыздылығы материалдар мен стильдердегі өзгерістерді құжаттауда ғана емес, сонымен қатар зергерлік бұйымдардың әртүрлі қоғамдардың құндылықтарын, сенімдері мен ерекшеліктерін көрсету қабілетін мойындауда жатыр. Зергерлік бұйымдарға енген мағына қабаттары—жеке, мәдени немесе этикалық болсын—оның адамзатпен қатар дамып келе жатқан көркемдік көріністің өмірлік маңызды түрі ретіндегі рөлін растайды.

Қорытындылай келе, осы зерттеудің нәтижелері зергерлік өнердің тарихы мен эволюциясы туралы жан-жақты түсінік береді, оның мәдени артефакт және бірегейліктің көрінісі ретіндегі маңыздылығын көрсетеді. Тарихи талдауды заманауи тәжірибелермен біріктіре отырып, біз зергерлік бұйымдардың өнер түрі ретінде де, қоғамдық құндылықтардың көрінісі ретінде де қалай жұмыс істейтіні туралы егжей-тегжейлі перспективаға ие боламыз. Зергерлік өнердің динамикалық табиғаты оның болашақтағы мәдени әңгімелерге бейімделуін және резонанс тудыруын жалғастыратынын растай отырып, оның тұрақты өзектілігін көрсетеді.

Қорытынды. Зергерлік өнердің тарихы мен эволюциясын зерттеу оның мәдени артефакт және жеке көрініс құралы ретіндегі көп қырлы рөлі туралы терең түсінік береді. Бұл зерттеу зергерлік бұйымдардың қарапайым әшекейлерден тыс маңыздылығын көрсетеді, оның қоғамдық құндылықтарды, технологиялық жетістіктерді және жеке әңгімелерді қалай көрсететінін көрсетеді. Нәтижелер зергерлік бұйымдардың ежелгі билік рәміздерінен сәйкестік пен тұрақтылықтың заманауи көріністеріне дейінгі трансформациялық саяхатын көрсетеді.

Бұл жұмыстың жаңа үлестерінің бірі-әлеуметтік-экономикалық өзгерістер мен тұтынушылардың қалауы арасындағы өзара әрекеттесуді бейнелейтін материалдық эволюцияны жан-жақты талдау. Бағалы материалдардан синтетикалық опцияларды заманауи зергерлік бұйымдарға енгізуге көшу инклюзивтілік пен этикалық тұтынудың заманауи құндылықтарымен үндесетін стиль мен қолжетімділіктің кеңірек демократиялануын көрсетеді. Бұл эволюция материалдардың болашақ тенденциялары қоғамның, әсіресе тұрақтылық пен қоршаған ортаға әсеріне қатысты алаңдаушылықтарын қалай көрсететінін одан әрі зерттеуді қажет етеді.

Сонымен қатар, заманауи зергерлік бұйымдар дизайнындағы жеке әңгімелерге баса назар аудару осы саладағы маңызды дамуды білдіреді. Дизайнерлер әңгімелеу мен эмоционалды байланыстарға көбірек көңіл бөлетіндіктен, зергерлік бұйымдар иесі мен бұйым арасындағы терең байланыстарды нығайтатын жеке өрнек құралына айналады. Бұл перспектива зергерлік бұйымдардың өзін-өзі көрсету формасы ретінде психологиялық және эмоционалдық өлшемдеріне бағытталған болашақ зерттеулерге жол ашады.

Болашаққа көз жүгіртсек, болашақ зерттеулердің бірнеше перспективалы бағыттары бар екенін көреміз. Әлеуетті бағыттардың бірі цифрлық технологиялардың зергерлік бұйымдарды жобалау мен тұтынуға әсерін зерттеуді қамтиды. Бөлшек сауда орындарында виртуалды шындық пен кеңейтілген шындықтың пайда болуы тұтынушылардың зергерлік

бұйымдармен қарым-қатынасын өзгертіп, өнер, коммерция және жеке тұлға арасындағы шекараны одан әрі бұлдыратуы мүмкін. Сонымен қатар, барған сайын жаһанданған әлемде зергерлік бұйымдар дизайнындағы мәдениетаралық әсерлерді зерттеу мәдени алмасулардың көркемдік тәжірибені қалай қалыптастыратыны туралы қосымша түсінік береді.

Қорытындылай келе, бұл зерттеу зергерлік бұйымдардың адам тәжірибесінің күрделілігін бейнелейтін динамикалық және дамып келе жатқан өнер түрі екенін растайды. Оның тарихи және заманауи контексттеріне тереңірек үңілуді жалғастыра отырып, болашақ зерттеулер зергерлік бұйымдардың жеке басын, мәдениетін және құндылықтарын білдірудегі маңызды рөлін одан әрі көрсете алады. Осы тақырыптарды үздіксіз зерттеу зергерлік бұйымдарды өнер түрі ретінде түсінуімізді байытып қана қоймайды, сонымен қатар оның мәдени көріністің үнемі өзгеріп отыратын ландшафтындағы өзектілігін арттырады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

- 1. Л.Анг. Жол қиылысында мәдениеттанумен айналысу. Еуропалық Мәдениеттану Журналы, 1 (1998): 13 31 б. https://doi.org/10.1177/136754949800100102
- 2. С. Ким және Кэтрин А.Бакос. Балаларға арналған өзімен алып жүретін әңгімелер: кейіптеу және физикалық ойын арқылы бейнеленген оқыту. Интерактивті Оқыту Орталары, 31 (2020): 129 141 б. https://doi.org/10.1080/10494820.2020.1764979
- 3. Л. Мэй және Нуразия Бинти Ахмад. Мәдени Зергерлік Бұйымдардың Қазіргі Тенденциясына Шолу. Құқық және Тұрақты Даму журналы (2023). https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i5.839
- 4. Юнжи Лин және На Сай. Зергерлік Өнеркәсібіндегі этика және Тұрақтылық. Бизнес, Экономика және Менеджменттегі шекаралар (2023). https://doi.org/10.54097/fbem.v7i3.5533
- 5. Мария Γ . Круглова. Мәдениет тарихындағы зергерлік бұйымдар мәртебесінің эволюциясы және оның мәдениетаралық өзара әрекеттесудегі рөлі. Неофилология (2022). https://doi.org/10.20310/2587-6953-2022-8-2-401-408
- 6. Р.Гессен. Тарих арқылы зергерлік бұйымдар жасау: Энциклопедия. (2007). https://doi.org/10.5860/choice.45-1189

References:

- 1. L. Ang. "Doing cultural studies at the crossroads." European Journal of Cultural Studies, 1 (1998): 13 31. https://doi.org/10.1177/136754949800100102.
- 2. S. Kim and Catherine A. Bacos. "Wearable stories for children: embodied learning through pretend and physical play." Interactive Learning Environments, 31 (2020): 129 141. https://doi.org/10.1080/10494820.2020.1764979.
- 3. L. Mei and Nooraziah Binti Ahmad. "A Review of Current Cultural Jewellery Trend." Journal of Law and Sustainable Development (2023). https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i5.839.
- 4. Yunzhi Lin and Na Sai. "Ethics and Sustainability in The Jewellery Industry." Frontiers in Business, Economics and Management (2023). https://doi.org/10.54097/fbem.v7i3.5533.
- 5. Maria G. Kruglova. "The evolution of the jewelry status in the history of culture and its role in intercultural interactions." Neophilology (2022). https://doi.org/10.20310/2587-6953-2022-8-2-401-408.
- 6. R. Hesse. "Jewelrymaking through History: An Encyclopedia." (2007). https://doi.org/10.5860/choice.45-1189.

АВТОРЛАР ЖӨНІНДЕ МӘЛІМЕТ

Жаманкараев С.К., Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, "Көркем білім" кафедрасының профессоры, Алматы қ., Қазақстан, e-mail: <u>mxm_mx@mail.ru</u>

Семих Чынар, Адыяман университеті, Бейнелеу өнері факультеті, Өнертану докторы, Түркия Республикасы, Адыяман қ. e-mail: <u>scinar@adiyaman.edu.tr</u>

Жетыбаева Н.Х., Атырауский университет имени Х.Досмухамедова, Преподаватель кафедры «Изобразительное искусство и дизайн», г. Атырау, Республика Казахстан, e-mail: advertdiar@mail.ru

Митат Кандемир, Сельчукский университет, факультет Мода дизайна, Турция,

e-mail: mitatkandemir@hotmail.com

Момбек А. А., Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, педагогика ғылымдарының кандидаты, "Музыкалық білім және хореография" кафедрасының қауымдастырылған профессоры, Алматы, Қазақстан, e-mail: aliya_mombek@mail.ru

Ибрагимов А.И., Омбы мемлекеттік педагогикалық университеті, Сырттай бөлім 2 курс, Өнер факультеті, Омбы қ., 44.04.01. - Педагогикалық білім беру бағыты. "Музыкалық-компьютерлік технологиялар" мамандығы. e-mail: <u>almas.kz07@mail.ru</u>

Джанаев М.Б., Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, педагогика ғылымдарының кандидаты, Қауымдастырылған профессор м.а., Алматы қ., Қазақстан, e-mail: miyat53@mail.ru

Бильял Языджы, Трабзон университеті, Бейнелеу өнері және дизайн факультеті, өнер магистрі. Түркия Республикасы, Трабзон қ. e-mail: bilalyazici@trabzon.edu.tr

Рабилова З.Ж., Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Өнер факультеті, «Көркем білім» кафедрасының меңгерушісі, Алматы, Қазақстан, e-mail: zoya.rabilova@mail.ru

СВЕДЕНИЕ ОБ АВТОРАХ

Жаманкараев С.К., Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Профессор кафедры "Художественное образование", г. Алматы, Казахстан, e-mail: mxm mx@mail.ru

Чынар Семих, Университет Адыяман, Факультет изящных искусств, Доктор Искусствоведения, Турецкая Республика, г. Адыяман. e-mail: scinar@adiyaman.edu.tr

Жетыбаева Н.Х., Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті, «Бейнелеу өнері және дизайн» кафедрасының оқытушысы, Атырау қаласы, Қазақстан Республикасы,

e-mail: advertdiar@mail.ru

Митат Кандемир, Селчук университеті, Мода дизайны факультеті, Түркия,

e-mail: mitatkandemir@hotmail.com

Момбек А.А., Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Кандидат педагогических наук, ассоциированный профессор кафедры "Музыкальное образование и хореография", Алматы, Казахстан, e-mail: aliya_mombek@mail.ru

Ибрагимов А.И., ФГБОУ ВО Омский государственный педагогический университет, г. Омск, Факультет искусств, Заочное отделение 2 курс, 44.04.01. — направление Педагогическое образование. Специальность «Музыкально-компьютерные технологии».

e-mail: <u>almas.kz07@mail.ru</u>

Джанаев М.Б., Казахский национальный педагогический университет имени Абая, кандидат педагогических наук, исполняющий обязанности доцента, г. Алматы, Казахстан,

e-mail: miyat53@mail.ru

Бильял Языджы, Трабзонский университет, Факультет изобразительного искусства и дизайна, магистр искусств, Турецкая Республика, г. Трабзон

e-mail: bilalyazici@trabzon.edu.tr

Рабилова З. Ж., Казахский национальный педагогический университет имени Абая, факультет искусств, заведующий кафедрой "художественное образование", Алматы, Казахстан, e-mail: zoya.rabilova@mail.ru

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Zhamankaraev S.K., Abai Kazakh National Pedagogical University, Professor of the "Art Education" Department, Almaty, Kazakhstan, e-mail: mxm_mx@mail.ru

Çınar Semih, Adiaman University, Faculty of Fine Arts, Doctor of Fine Arts, Republic of Turkey, Adiaman. e-mail: scinar@adiyaman.edu.tr

Zhetybayeva N.H., Kh. Dosmukhamedov Atyrau University, Lecturer of the «Department of Fine Arts and Design», Republic of Kazakhstan, Atyrau. e-mail: advertdiar@mail.ru

Mitat Kandemir, Selcuk University, Department of Fashion Design, Turkey,

e-mail: mitatkandemir@hotmail.com

Mombek A.A., Abai Kazakh National Pedagogical University, Candidate of pedagogical sciences, associate professor of the "music education and choreography " Department, Almaty, Kazakhstan, e-mail: aliva_mombek@mail.ru

Ibragimov A.I., Omsk State Pedagogical University, Faculty of Arts, Correspondence department 2nd year, 04.04.01. – direction of Pedagogical education. Specialty "Music and computer technologies". e-mail: almas.kz07@mail.ru

Dzhanaev M.B., Abai Kazakh National Pedagogical University, Candidate of Pedagogical Sciences, Acting Associate Professor, Almaty, Kazakhstan, e-mail: miyat53@mail.ru

Yazici Bilal, Trabzon University, Faculty of Fine Arts and Design, master of arts, Republic of Turkey, Trabzon. e-mail: bilalyazici@trabzon.edu.tr

Rabilova Z.Zh., Kazakh National Pedagogical University named after Abai, Faculty of Arts, Head of the Department of Art Education, Almaty, Kazakhstan, e-mail: zoya.rabilova@mail.ru